

**ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ**

Διπλωματική Εργασία

**ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΜΕ ΤΗΝ
ΧΡΗΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ**

του

ΑΔΑΜΑΝΤΙΑΔΗ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Επιβλέπων Καθηγητής: Παπαδόπουλος Συμεών

**Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος στη
Λογιστική και Χρηματοοικονομική**

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2021

Ευχαριστίες

Για την εκπόνηση της παρούσας εργασίας θα ήθελα να ευχαριστήσω από καρδιάς τον Καθηγητή κ. Συμεών Παπαδόπουλο για την καθοδήγηση που μου προσέφερε και το χρόνο που διέθεσε δίνοντάς μου χρήσιμες συμβουλές για την ολοκλήρωση της διπλωματικής μου εργασίας. Ακόμη, ευχαριστώ την οικογένεια μου και τους φίλους μου – συμφοιτητές μου οι οποίοι ήταν συνεχώς δίπλα μου.

Αδαμαντιάδης Σπυρίδων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	i
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	iii
ABSTRACT	iv
ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ - ΠΙΝΑΚΩΝ	v
Εισαγωγή	1
Σκοπός της εργασίας	2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Ο Κλάδος της Τουρισμού	3
1.1 Εισαγωγή	3
1.2 Τουριστική βιομηχανία	3
1.3 Η οικονομική πορεία του Τουρισμού διεθνώς	7
1.4 Η οικονομική πορεία του Τουρισμού στην Ελλάδα	11
1.5 Οι επιπτώσεις της πανδημίας του Covid-19 στο Τουρισμό	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Χρηματοοικονομική ανάλυση	18
2.1 Εισαγωγή στην Χρηματοοικονομική ανάλυση	18
2.2 Βασικές οικονομικές καταστάσεις	18
2.3 Ανάλυση Ρευστότητας – κερδοφορίας και κινδύνου	20
2.4 Κατηγορίες χρηματοοικονομικών δεικτών	21
2.4.1 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας – Liquidity Ratios	21
2.4.2 Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας ή κερδοφορίας	22
2.4.3 Αριθμοδείκτες δραστηριότητας ή κυκλοφοριακής ταχύτητας	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Η Εταιρεία CENTRIC ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε	27
3.1 Η εταιρεία	27
3.2 Οικονομικά στοιχεία	27
3.3 Πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας.	30
3.4 Εμπορικός Κίνδυνος	30
3.5 Περιβαλλοντικά και εργασιακά θέματα	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Η Εταιρεία Λάμψα Α.Ε.	31
4.1 Η εταιρεία	31
4.2 Οικονομικά στοιχεία	32
4.3 Πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας.	33
4.4 Εμπορικός Κίνδυνος	34

4.5 Περιβαλλοντικά και εργασιακά θέματα	34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Η Εταιρεία ΓΕΚΕ Α.Ε.	37
5.1 Η εταιρεία	37
5.2 Οικονομικά στοιχεία	37
5.3 Πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας.	38
5.4 Εμπορικός Κίνδυνος	39
5.5 Περιβαλλοντικά και εργασιακά θέματα	39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. Ανάλυση & Σύγκριση αριθμοδεικτών επιχειρήσεων	41
6.1 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας	41
6.1.1 Αριθμοδείκτης Γενικής ή Έμμεσης Ρευστότητας (Current Ratio)	41
6.1.2 Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας (Quick Ratio)	43
6.1.3 Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας (Cash Ratio)	44
6.2. Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας (Activity Ratios)	47
6.2.1. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού (Total Asset Turnover)	47
6.2.2 Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής ταχύτητας παγίων (Fixed Asset Turnover) (FAT)	49
6.2.3 Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων	51
6.2.4 Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων (inventory turnover ratio)	53
6.3 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητα (Profitability Ratios)	54
6.3.1 Αριθμοδείκτης καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	54
6.3.2 Αριθμοδείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	56
6.3.3 Αριθμοδείκτης Απόδοσης Ιδίων Κεφαλαίων (Return on Equity – ROE)	58
6.3.4 Αριθμοδείκτης απόδοσης συνολικών κεφαλαίων (ROA)	60
6.4 Συμπεράσματα ανάλυσης	62
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	65
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	69
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	75

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ένας από τους βασικούς υπο-κλάδους του Τουρισμού είναι ο ξενοδοχειακός κλάδος, ο οποίος συνδέεται άρρηκτα με την φιλοξενία. Αν και η φιλοξενία δεν εξυπηρετεί μόνο την τουριστική κίνηση, αλλά γενικά τους επισκέπτες ανεξάρτητα από το λόγο που επιλέγουν να επισκεφτούν ένα μέρος εκτός του μόνιμου τόπου διαμονής τους, ο τουρισμός είναι εκείνος που συνδέεται άμεσα με την φιλοξενία. Ο ξενοδοχειακός κλάδος έχει αποκτήσει αυξανόμενη σημασία για την παγκόσμια οικονομία και η πανδημία COVID-19 έχει αναδείξει την τρωτότητα του. Η τρωτότητα αυτή γίνεται φανερή μέσα από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων με τη χρήση αριθμοδεικτών τριών εταιριών που δραστηριοποιούνται στον ξενοδοχειακό κλάδο. Η ανάλυση αφορά τη δεκαετία 2011-2020 οπότε αποτυπώνει τις συνέπειες τόσο της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα όσο και της επιβολής περιοριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας.

ABSTRACT

One of the main sub-sectors of Tourism is the hotel industry, which is inextricably linked to hospitality. Although hospitality does not only serve the tourist flow, but generally the visitors, regardless of the reason they choose to visit a place outside their permanent place of residence, tourism is the one that is directly related to hospitality. The hotel industry has become increasingly important to the global economy and the COVID-19 pandemic has highlighted its vulnerability. This vulnerability is evident through the analysis of financial data using the indexes of three companies operating in the hotel industry. The analysis concerns the decade 2011-2020, which reflects the consequences of both the economic crisis in Greece and the imposition of restrictive measures to fight the pandemic.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ - ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

	ΣΕΛΙΔΑ
Διάγραμμα 1. Διεθνής εισερχόμενος τουρισμός κατά τρόπο μεταφοράς το 2019 σε ολόκληρο τον κόσμο	7
Πίνακας 1. Άμεση και συνολική συμβολή των ταξιδιών και του τουρισμού στο ΑΕΠ παγκοσμίως από το 2006 έως το 2019 (σε δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ)	8
Διάγραμμα 2. Τουριστικοί προορισμοί - διανυκτερεύσεις από ξένους επισκέπτες σε τουριστικά καταλύματα, 2019 (εκατομμύρια διανυκτερεύσεις στη χώρα από μη κατοίκους)	9
Διάγραμμα 3. Ευρωπαϊκές χώρες με τις μεγαλύτερες διεθνείς εισπράξεις τουρισμού το 2019 (σε δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ)	10
Διάγραμμα 4. Αριθμός διεθνών επισκεπτών στην Ελλάδα από το 2005 έως το 2020	11
Διάγραμμα 5. Συνολική συνεισφορά ταξιδιών και τουρισμού στο ΑΕΠ στην Ελλάδα από το 2012 έως το 2020 (σε δισεκατομμύρια ευρώ)	12
Διάγραμμα 6. Συνολική συμβολή των ταξιδιών και του τουρισμού στην απασχόληση στην Ελλάδα από το 2012 έως το 2020 (σε 1.000)	13
Διάγραμμα 7. Διεθνείς αφίξεις τουριστών 2012 – 2020 σε ολόκληρο τον κόσμο	14
Διάγραμμα 8. Δαπάνες διεθνών τουριστών στην Ελλάδα από το 2012 έως το 2020	15
Διάγραμμα 9. Μεταβολή Αφίξεων-Εισπράξεων 2020 σε σχέση με το 2019	16
Διάγραμμα 10. Τουριστικές εισπράξεις Α' Εξαμήνου 2019 – 2020 - 2021	16
Πίνακας 2: Τζίρος των Ελληνικών Ξενοδοχείων 2020	32
Πίνακας 3. Ληκτότητα υποχρεώσεων Ομίλου και εταιρείας ΛΑΜΨΑ	34
Πίνακας 4. EBITDA – Περιθώριο EBITDA ΓΕΚΕ	38
Πίνακας 5. Αριθμοδείκτες Γενικής ή Έμμεσης Ρευστότητας (Current Ratio)	41
Διάγραμμα 11. Αριθμοδείκτες Γενικής Ρευστότητας 2011 - 2020	42
Πίνακας 6. Αριθμοδείκτες Άμεσης Ρευστότητας (Quick Ratio)	43

Διάγραμμα 12. Αριθμοδείκτες Άμεσης Ρευστότητας 2011 - 2020	44
Πίνακας 7. Αριθμοδείκτες Ταμειακής Ρευστότητας (Cash Ratio)	44
Διάγραμμα 13. Αριθμοδείκτες Ταμειακής Ρευστότητας 2011 - 2020	46
Πίνακας 8. Αριθμοδείκτες Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού (Total Asset Turnover)	47
Διάγραμμα 14. Αριθμοδείκτες Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού 2011 - 2020	49
Πίνακας 9. Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής ταχύτητας παγίων (Fixed Asset Turnover)	49
Διάγραμμα 14. Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής ταχύτητας παγίων 2011 - 2020	50
Πίνακας 10. Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων	51
Διάγραμμα 15. Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων 2011 - 2020	52
Πίνακας 11. Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων (inventory turnover ratio)	53
Διάγραμμα 15. Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων 2011 - 2020	53
Πίνακας 12. Αριθμοδείκτες καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	54
Διάγραμμα 16. Αριθμοδείκτες καθαρού Περιθωρίου Κέρδους 2011 - 2020	56
Πίνακας 13. Αριθμοδείκτες Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	56
Διάγραμμα 17. Αριθμοδείκτες Μικτού Περιθωρίου Κέρδους 2011 - 2020	58
Πίνακας 14. Αριθμοδείκτες Απόδοσης Ιδίων Κεφαλαίων (Return on Equity – ROE)	58
Διάγραμμα 18. Αριθμοδείκτες Απόδοσης Ιδίων Κεφαλαίων 2011 - 2020	59
Πίνακας 15. Αριθμοδείκτες Απόδοσης συνολικών κεφαλαίων (ROA)	60
Διάγραμμα 19. Αριθμοδείκτες Απόδοσης συνολικών κεφαλαίων 2011 - 2020	61

Εισαγωγή

Η παρούσα διπλωματική εργασία επικεντρώνεται στην ανάλυση της οικονομικής κατάστασης τριών εταιριών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο του τουρισμού – φιλοξενίας, με τη χρήση δεικτών για την περίοδο 2011-2020. Ο κλάδος του τουρισμού αποτελεί πολύ σημαντικό κομμάτι της ελληνικής οικονομίας, καθώς εκεί απασχολείται μεγάλος αριθμός εργαζομένων και έχει τεραστία συμβολή στην εξέλιξη της οικονομίας της χώρας. Αντικειμενικός σκοπός της εργασίας είναι η αποτύπωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης των υπό εξέταση εταιριών.

Η ορθή αποτύπωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης προϋποθέτει την χρήση αριθμοδεικτών με τους οποίους συγκρίνονται σχέσεις λογαριασμών και έτσι παρέχεται η δυνατότητα στον χρήστη να συγκρίνει πληροφορίες με μεγαλύτερη ευκολία και επιτυχία. Έτσι, με την χρήση αριθμοδεικτών θα αναλυθούν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των εταιριών που υπάγονται στο κλάδο του τουρισμού. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων καθώς και η διαγραμματική απεικόνιση θα δώσουν στους χρήστες πληροφορίες τόσο για την οικονομική κατάσταση της κάθε εταιρίας ξεχωριστά όσο και για τον κλάδο του τουρισμού συνολικά.

Αρχικά, θα γίνει περιγραφή των εταιριών που θα αναλυθούν, θα ακολουθήσει η παρουσίαση των δεικτών που θα χρησιμοποιηθούν για την ανάλυση καθώς και η περιγραφή του κάθε δείκτη ξεχωριστά ενώ παράλληλα θα συγκρίνονται τα αποτελέσματα.

Σκοπός της εργασίας

Ο σκοπός της εργασίας είναι να παρουσιαστούν αφενός τα στοιχεία του τουρισμού και φιλοξενίας στην Ελλάδα και στον διεθνή χώρο, οι ιδιαιτερότητες που έχει αυτή η ευρεία βιομηχανία, η οποία αλληλεξαρτάται και συνεργάζεται με τον κλάδο των μεταφορών, τον κλάδο της εστίασης και της ψυχαγωγίας, τον κλάδο των πολιτιστικών οργανισμών, αλλά και με την πλειοψηφία των άλλων οικονομικών κλάδων και αφετέρου να παρουσιαστούν και να αναλυθούν τρεις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον ξενοδοχειακό κλάδο, τον κλάδο φιλοξενίας όπως είναι η πιο ευρεία έννοια του, τα προβλήματα που αντιμετώπισαν την περίοδο 2011 – 2020, καθώς η Ελλάδα αντιμετώπισε σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις από την κρίση χρέους που ξέσπασε το 2010, απόρροια της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσης του 2007 – 2008, αλλά και με τις σοβαρότατες επιπτώσεις που δέχθηκε όλη η βιομηχανία του τουρισμού και φιλοξενίας και των συναφών κλάδων από τα πρωτοφανή μέτρα περιορισμού των ανθρώπων στους χώρους τους και την απαγόρευση των ταξιδιών, ειδικά την πρώτη περίοδο της πανδημίας, την άνοιξη του 2020, πολιτική που εφάρμοσαν σχεδόν όλα τα κράτη της γης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Ο Κλάδος της Τουρισμού

1.1 Εισαγωγή

Ο τουρισμός είναι μια από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες βιομηχανίες στον κόσμο και μια σημαντική πηγή εσόδων και απασχόλησης για πολλές χώρες. Θεωρείται ένα από τα πιο αξιόλογα οικονομικά και κοινωνικά φαινόμενα. Τα ταξίδια – μετακινήσεις ξεκίνησαν αρχικά από την ανάγκη για επιβίωση (φαγητό, στέγη και ασφάλεια), την επιθυμία για επέκταση του εμπορίου και την προσπάθεια για κατακτήσεις και επεκτάσεις των λαών σε άλλους χώρους. Τα τελευταία 200 χρόνια, οι εξελίξεις στην ναυσιπλοΐα, τους σιδηροδρόμους, τους δρόμους και κατόπιν στα αυτοκίνητα και τα αεροπλάνα βοήθησαν στη διάδοση του τουρισμού σε όλο τον κόσμο. Τα πρώτα ταξίδια ήταν προνόμιο μόνο για πλούσιους ανθρώπους, αλλά με τη βιομηχανική επανάσταση, η κατάσταση άλλαξε. Οι μεταφορές, καθώς και η διαμονή, έγιναν προσιτές σε μεσαίους και εργαζόμενους πολίτες (Pechlaner & Smeral, 2015).

1.2 Τουριστική βιομηχανία

Σύμφωνα με τον **Παγκόσμιο Οργανισμό τουρισμού των Ηνωμένων Εθνών - World Tourism Organization (UNWTO)** ο τουρισμός¹ είναι ένα κοινωνικό, πολιτιστικό και οικονομικό φαινόμενο που συνεπάγεται τη μετακίνηση ανθρώπων σε χώρες ή μέρη εκτός του συνηθισμένου τους περιβάλλοντος για προσωπικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς. Αυτοί οι άνθρωποι ονομάζονται επισκέπτες (οι οποίοι μπορεί να είναι είτε τουρίστες είτε εκδρομείς, κάτοικοι ή μη και ο τουρισμός έχει να κάνει με τις δραστηριότητές τους.

Τα άτομα γίνονται τουρίστες όταν εγκαταλείπουν οικειοθελώς περιβάλλον όπου διαμένουν, για να επισκεφτούν κάποιο άλλο περιβάλλον. Αυτά τα άτομα συνήθως

¹<https://www.unwto.org/glossary-tourism-term>tourism (Ανάκτηση, 10.9.2021)

ασχολούνται με διαφορετικές δραστηριότητες, ανεξάρτητα από το πόσο κοντά ή πόσο μακριά είναι αυτό το περιβάλλον (προορισμός) . Ως εκ τούτου, οι τουρίστες είναι επισκέπτες και οι δραστηριότητες που πραγματοποιούν όταν επισκέπτονται ένα άλλο μέρος μπορεί να θεωρηθεί τουρισμός. Το 1963, η Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τα Διεθνή Ταξίδια και Τουρισμό² συμφώνησε να χρησιμοποιήσει τον όρο «επισκέπτες» (εκτός των κατοίκων) για να περιγράψει άτομα που επισκέπτονται μια άλλη χώρα. Αυτός ο ορισμός κάλυπτε δύο κατηγορίες επισκεπτών: Ως τουρίστες θεωρήθηκαν οι προσωρινοί επισκέπτες που διαμένουν τουλάχιστον 24 ώρες σε έναν προορισμό. Εάν ταξιδεύουν για αναψυχή, υγεία, αθλητισμό, διακοπές, μελέτη ή θρησκευτικούς σκοπούς, η επίσκεψή τους θα μπορούσε να κατηγοριοποιηθεί ως αναψυχή (Camilleri, 2018).

Εναλλακτικά, οι εκδρομείς, συμπεριλαμβανομένων των ταξιδιωτών κρουαζιέρας, μπορούν να θεωρηθούν ως προσωρινοί επισκέπτες, εάν μείνουν σε έναν προορισμό για λιγότερο από 24 ώρες. Ωστόσο, αυτοί οι ορισμοί δεν λαμβάνουν υπόψη τους εγχώριους τουρίστες.

Το 1976, το Ινστιτούτο Τουρισμού (που αργότερα έγινε Τουριστική Εταιρεία³) πρότεινε ότι ο τουρισμός είναι η προσωρινή βραχυπρόθεσμη μετακίνηση ανθρώπων σε προορισμούς εκτός των τόπων όπου ζουν και εργάζονται κανονικά. Επομένως, ο τουρισμός περιλαμβάνει τη μετακίνηση ανθρώπων για όλους τους σκοπούς, συμπεριλαμβανομένων ημερήσιων επισκέψεων ή εκδρομών (Camilleri, 2018).

Τα Ηνωμένα Έθνη πρότειναν τις εξής μορφές τουρισμού το 1994⁴ στις συστάσεις του για τις στατιστικές τουρισμού ως εξής:

²<https://digitallibrary.un.org/record/723571> United Nations Conference on International Travel and Tourism, Rome, 21 August-5 September 1963: recommendations on international travel and tourism, (Ανάκτηση, 10.9.2021)

³<https://thetourismsociety.com/> Tourism Society, (Ανάκτηση, 10.9.2021)

⁴<https://cs.mcgill.ca/~rwest/wikispeedia/wpcd/wp/t/Tourism.htm> Tourism, (Ανάκτηση, 10.9.2021)

- Εσωτερικός τουρισμός, που περιλαμβάνει κατοίκους της συγκεκριμένης χώρας που ταξιδεύουν μόνο σε αυτήν τη χώρα
- Εισερχόμενος τουρισμός, που περιλαμβάνει μη κατοίκους που ταξιδεύουν στη συγκεκριμένη χώρα.
- Εξωτερικός τουρισμός, που περιλαμβάνει κατοίκους που ταξιδεύουν σε άλλη χώρα.

Αν και οι μορφές τουρισμού με την σύγχρονη έννοια, υπήρξαν και κατά την αρχαιότητα, ειδικά λόγω της ανάπτυξης των παραθαλάσσιων πόλεων, του εμπορίου και των πρώτων πολιτισμών στην λεκάνη της Ανατολικής Μεσογείου, αυτές αφορούσαν κυρίως πολιτιστικό – θρησκευτικό τουρισμό, όπου πιστοί από όλες τις θρησκείες ταξίδευαν για να επισκεφτούν χώρους λατρείας, ενώ τα ταξίδια αφορούσαν κυρίως εμπόρους που εκμεταλλεύονταν την ναυσιπλοΐα για να ταξιδέψουν σε μακρινές αποστάσεις. Οι πρώτες μορφές οργανωμένου τουρισμού έκαναν την εμφάνιση τους τον 19^ο αιώνα με την βιομηχανική επανάσταση και κυρίως με την μετάβαση των πλοίων από τα πανιά στις πρώτες ατμομηχανές, που τους έδωσαν τη δυνατότητα να ταξιδεύουν με μια σταθερή ταχύτητα ανεξάρτητα από τις καιρικές συνθήκες και να προγραμματίζουν τη διάρκεια και την ημερομηνία κάθε ταξιδιού. Αλλά και στην ξηρά, ο σιδηρόδρομος έδωσε και αυτός την δυνατότητα ανάπτυξης του εμπορίου αλλά και των ταξιδιών λόγω της απεξάρτησης από τις καιρικές συνθήκες, επιτρέποντας τους ανθρώπους να πραγματοποιούν προγραμματισμένα ταξίδια (River, 2020).

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, τα κύρια μέσα για το ταξίδι ήταν το πλοίο και ο σιδηρόδρομος. Στα υπερπόντια ταξίδια, τα τεράστια και πολυτελή κρουαζιερόπλοια, προσέφεραν πρωτόγνωρα επίπεδα εξυπηρέτησης αλλά και ταχύτητας για να ικανοποιήσουν τους ταξιδιώτες που είχαν την οικονομική δυνατότητα να ταξιδέψουν με αυτά, στην πρώτη και δεύτερη θέση, ενώ ταυτόχρονα μετέφεραν χιλιάδες μετανάστες ειδικά στις ΗΠΑ. Η αλλαγή των νόμων μετανάστευσης στις ΗΠΑ, διέκοψε τη ροή των μεταναστών μειώνοντας δραματικά τα κέρδη των ναυτιλιακών γραμμών, οι οποίες άρχισαν πλέον να προσφέρουν ταξιδιωτικές εμπειρίες για όλους σχεδόν τους ταξιδιώτες. Ο μεγάλος αντίπαλος των ναυτικών τουριστικών ταξιδιών, το αεροπλάνο είχε κάνει την εμφάνιση του και σε λίγα χρόνια θα εκτόπιζε από την

πλειοψηφία των τουριστικών ταξιδιών τα κρουαζιερόπλοια γραμμής (Harrison & Sharpley, 2017; Hadaway, 2013).

Αν η δεκαετία του 1920 ήταν η περίοδος της γέννησης των εμπορικών αεροπορικών ταξιδιών, η επόμενη δεκαετία (1930) ήταν η εποχή των πρώτων τουριστικών ταξιδιών αναψυχής παρέχοντας στους επιβάτες ασύγκριτο επίπεδο άνεσης και επέκταση των διαθέσιμων αεροπορικών διαδρομών σε ωκεανούς και ηπείρους, γεγονός που άρχισε να συρρικνώνει τον κόσμο. Στην αρχή με τα μεγάλα υδροπλάνα (Flyingboats⁵), τα οποία θεωρήθηκαν πιο ασφαλή λόγω της υπερπτήσης τους πάνω από ωκεανούς και θάλασσες και κατόπιν με κανονικά αεροπλάνα, η αεροπορική βιομηχανία ήταν αυτή που κυριολεκτικά απογείωσε τα ταξίδια και τον τουρισμό (Pirie, 2009; Hadaway, 2013).

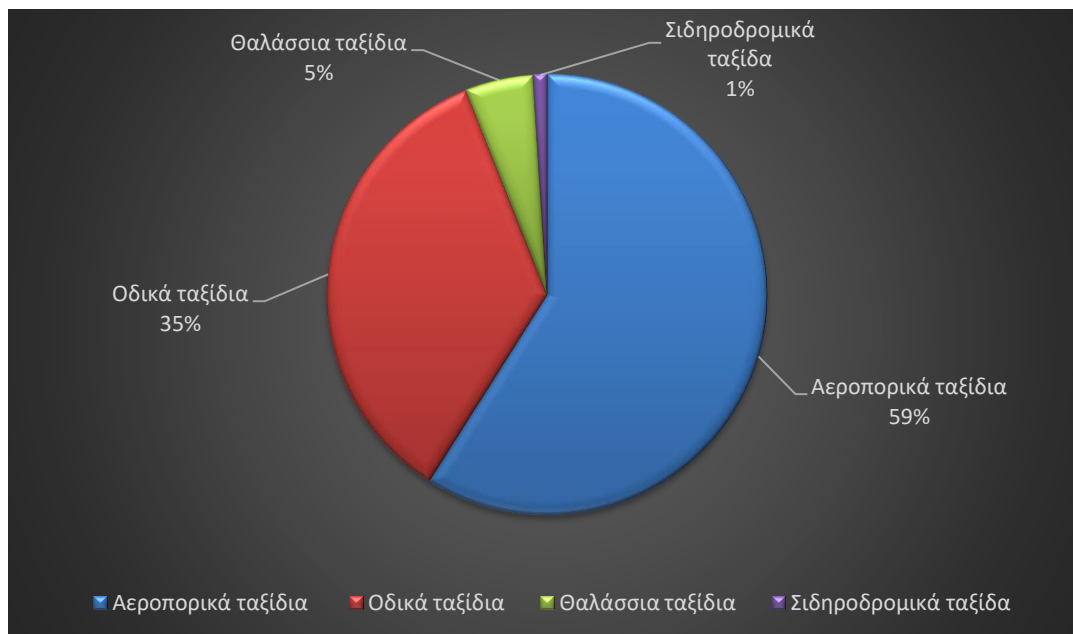
Ένα άλλο μέσο που βοήθησε τους ανθρώπους να ταξιδέψουν ειδικά για τουριστικούς λόγους ήταν το αυτοκίνητο. Το 1908 παρουσιάστηκε το μοντέλο της Ford στις ΗΠΑ, που αποτέλεσε το πρώτο αυτοκίνητο μαζικής παραγωγής σε τιμή προσιτή για τα μεσαία εισοδήματα. Σύμφωνα με τον γιο του ιδρυτή της Βιομηχανίας Ford, η πλειοψηφία των ανθρώπων εκείνη την εποχή σε ολόκληρο τον κόσμο, είχε απομακρυνθεί από το μέρος που κατοικούσε μόνιμα κατά μέσο όρο 35 χιλιόμετρα. Το αυτοκίνητο έδωσε την δυνατότητα στους ανθρώπους να ταξιδέψουν σε μεγαλύτερες αποστάσεις και να οργανώσουν τα πρώτα τους ταξίδια για τουρισμό. Παρ' όλη όμως την ανάπτυξη και την εξέλιξη των αυτοκινήτων τα αεροπορικά ταξίδια για τουρισμό κατέχουν τα πρωτεία στον μαζικό τουρισμό (Pirie, 2009).

Το 2019, τα αεροπορικά ταξίδια αποτέλεσαν το μεγαλύτερο μερίδιο του διεθνούς εισερχόμενου τουρισμού, αντιπροσωπεύοντας το 59% του συνόλου. Τα οδικά ταξίδια κατέγραψαν το δεύτερο υψηλότερο μερίδιο, που ανέρχεται στο 35% του παγκόσμιου εισερχόμενου τουρισμού. Από την άλλη πλευρά, τα ταξίδια με τρένο σημείωσαν το μικρότερο μερίδιο που ανέρχεται σε μόλις 1%.

⁵<https://timeandnavigation.si.edu/navigating-air/challenges/flying-boats-cross-seas>

Flying Boats Cross the Seas, (πρόσβαση 11.9.2021).

Διάγραμμα 1. Διεθνής εισερχόμενος τουρισμός κατά τρόπο μεταφοράς το 2019 σε ολόκληρο τον κόσμο

(πηγή: <https://www.statista.com/statistics/305515/international-inbound-tourism-by-mode-of-transport/> - ίδια επεξεργασία)

1.3 Η οικονομική πορεία του Τουρισμού διεθνώς

Το πρώτο τρίμηνο του 2020, ο COVID-19 ακινητοποίησε τον παγκόσμιο τουρισμό, καθώς πολλές χώρες μπήκαν σε αυστηρούς περιορισμούς. Ο Τουρισμός, τα ταξίδια, οι πολιτιστικές περιηγήσεις θεωρούνται απαραίτητοι για τους ανθρώπους (World Tourism Organization, 2021).

Ο παγκόσμιος τουρισμός το 2020 είχε τη χειρότερη χρονιά που έχει καταγραφεί στην ιστορία με τις διεθνείς αφίξεις να μειώνονται, σύμφωνα με τα στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (UNWTO)⁶, κατά 74%. Οι προορισμοί

⁶<https://www.unwto.org/news/2020-worst-year-in-tourism-history-with-1-billion-fewer-international-arrivals> 2020: worst year in tourism history with 1 billion fewer international arrivals, (πρόσβαση 13.9.2021).

παγκοσμίως υποδέχθηκαν 1 δισεκατομμύριο λιγότερες διεθνείς αφίξεις το 2020 από ό, τι το προηγούμενο έτος, λόγω της άνευ προηγουμένου πτώσης της ζήτησης και των εκτεταμένων ταξιδιωτικών περιορισμών. Σαν μέτρο σύγκρισης δίνεται η μείωση σε μόλις 4% στον παγκόσμιο τουρισμό που καταγράφηκε κατά τη διάρκεια της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης του 2007-2009.

Σύμφωνα με το τελευταίο Παγκόσμιο Βαρόμετρο Τουρισμού (UNWTO), η κατάρρευση των διεθνών ταξιδιών αντιπροσωπεύει εκτιμώμενη απώλεια 1,3 τρισεκατομμυρίων δολαρίων σε έσοδα από εξαγωγές, 11 φορές μεγαλύτερη από την απώλεια που καταγράφηκε κατά τη διάρκεια της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης του 2009. Η κρίση έχει θέσει σε κίνδυνο μεταξύ 100 και 120 εκατομμυρίων άμεσων τουριστικών θέσεων εργασίας, πολλές από αυτές σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Λόγω της εξελισσόμενης φύσης της πανδημίας, πολλές χώρες επαναφέρουν τώρα αυστηρότερους ταξιδιωτικούς περιορισμούς (UNWTO, 2021).

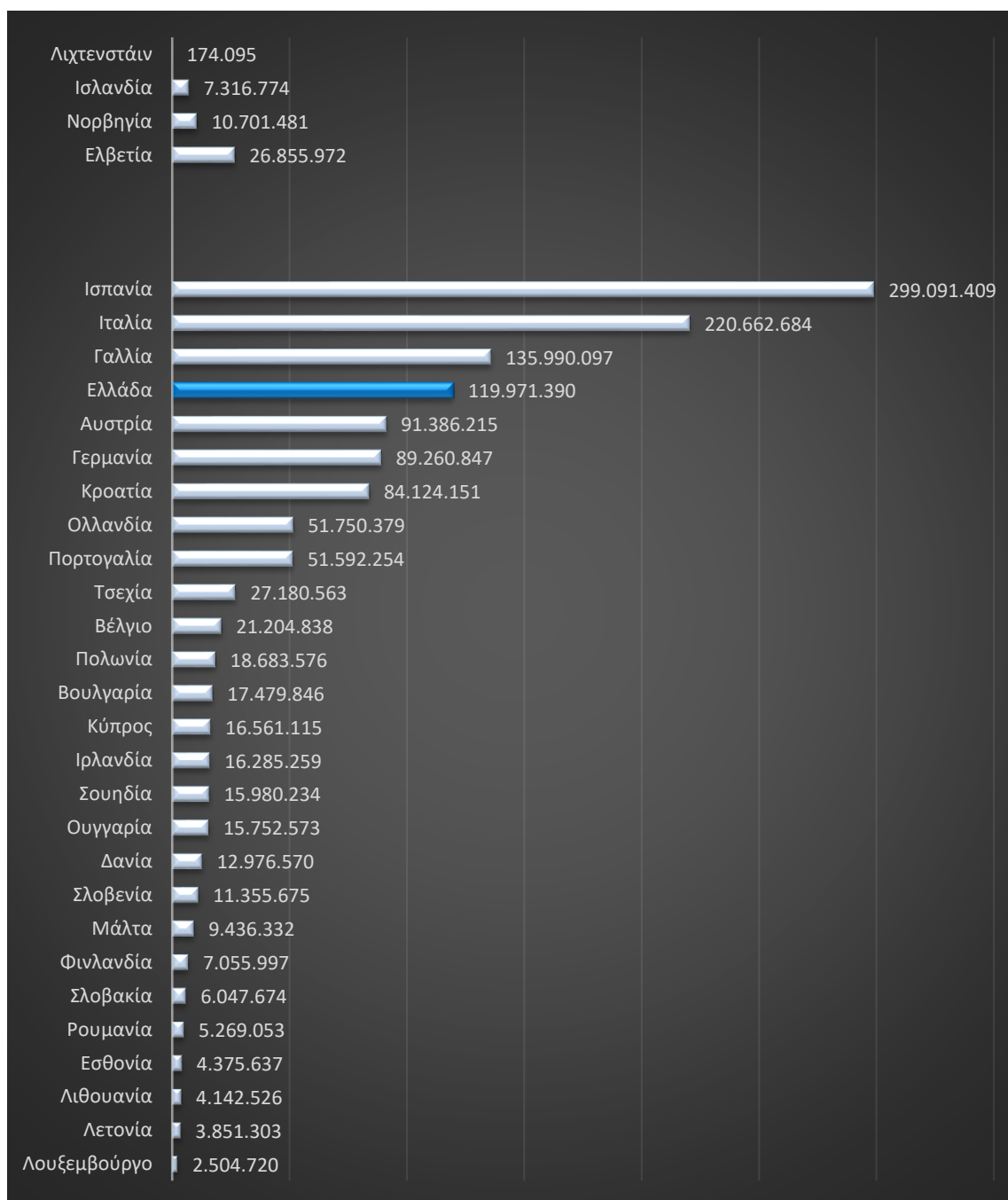
Πίνακας 1. Άμεση και συνολική συμβολή των ταξιδιών και του τουρισμού στο ΑΕΠ παγκοσμίως από το 2006 έως το 2019 (σε δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ)

Έτος	Άμεση συνεισφορά Τουρισμού	Συνολική συνεισφορά Τουρισμού
2006	1.629,02	5.160,35
2007	1.809,37	5.765,03
2008	1.928,47	6,259,57
2009	1.794,88	5.803,03
2010	1.911,51	6.108,56
2011	2.157,06	6.925,29
2012	2.207,37	7.094,29
2013	2.304,81	7.432,19
2014	2.388,31	7.674,79
2015	2.320,93	7.444,04
2016	2.381,10	7.650,17
2017	2.567,88	8.240,74
2018	2.750,65	8.810,96
2019	2.892,94	9.258,29

(πηγή: <https://www.statista.com/statistics/233223/travel-and-tourism--total-economic-contribution-worldwide/> - ίδια επεξεργασία)

Τα έσοδα από τον διεθνή τουρισμό (ταξίδια και μεταφορές επιβατών) αποτελούν σημαντική πηγή εισερχόμενων εσόδων για πολλούς προορισμούς σε όλο τον κόσμο, συμβάλλοντας στη δημιουργία θέσεων εργασίας, στην προώθηση της επιχειρηματικότητας και στην ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών.

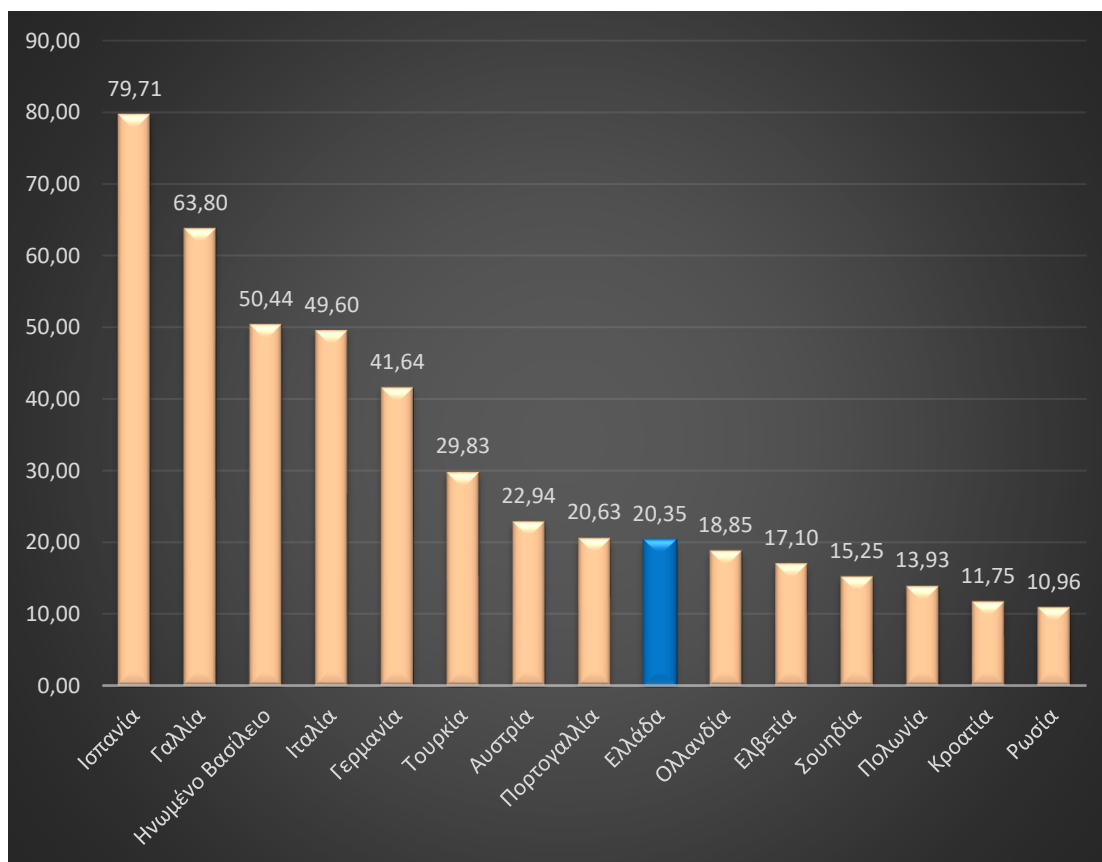
Διάγραμμα 2. Τουριστικοί προορισμοί - διανυκτερεύσεις από ξένους επισκέπτες σε τουριστικά καταλύματα, 2019(εκατομμύρια διανυκτερεύσεις στη χώρα από μη κατοίκους)

(πηγή: Eurostat – ίδια επεξεργασία)

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2019 ήταν από τα καλύτερα έτη για τον τουρισμό. Το 2019, η **Ισπανία** ήταν ο πιο δημοφιλής τουριστικός προορισμός στην ΕΕ για διεθνείς τουρίστες (άτομα που ταξιδεύουν εκτός της χώρας τους), με 299 εκατομμύρια διανυκτερεύσεις, ή το 22,0 % του συνόλου της Ε.Ε. Ο δεύτερος πιο δημοφιλής προορισμός της ΕΕ για διεθνείς τουρίστες το 2019, ήταν η **Ιταλία** (221 εκατομμύρια νύχτες), ακολουθούμενη από τη **Γαλλία** (136 εκατομμύρια νύχτες) και την **Ελλάδα** (120 εκατομμύρια νύχτες). Αυτές οι τέσσερις χώρες μαζί αντιπροσώπευαν περισσότερο από το μισό (57,0 %) του συνόλου των διανυκτερεύσεων που διαμένουν από μη κατοίκους στην ΕΕ. Από την άλλη πλευρά, οι λιγότερο κοινοί προορισμοί της ΕΕ όσον αφορά τις διανυκτερεύσεις ήταν το Λουξεμβούργο, η Λετονία, η Λιθουανία και η Εσθονία (Eurostat, 2020).

Διάγραμμα 3.Ευρωπαϊκές χώρες με τις μεγαλύτερες διεθνείς εισπράξεις τουρισμού το 2019(σε δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ)

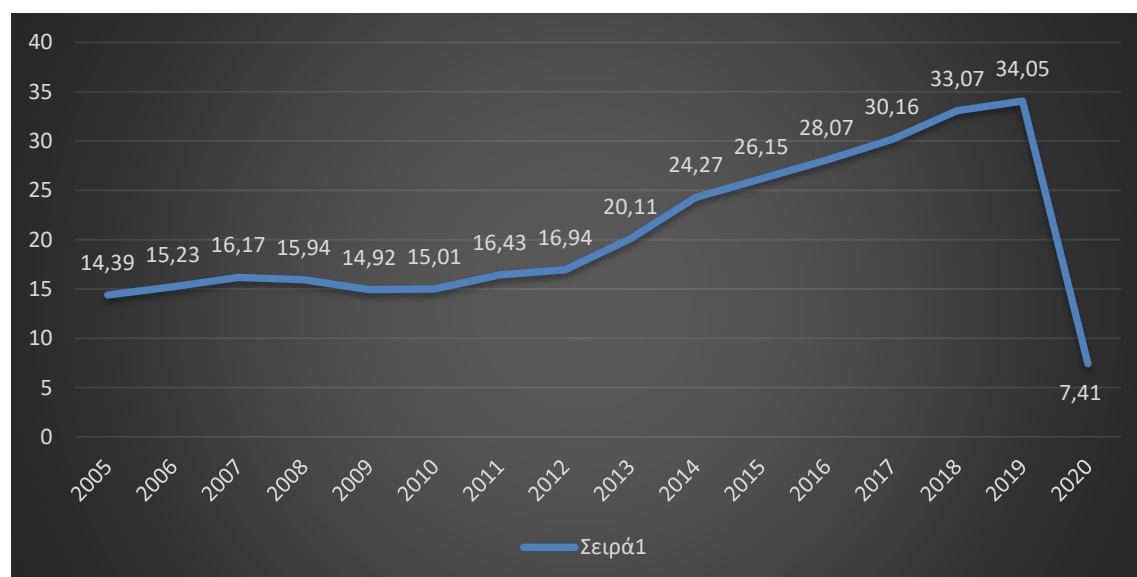
(πηγή: <https://www.statista.com/statistics/261746/countries-in-europe-ranked-by-international-tourism-receipts/> - ίδια επεξεργασία)

Στην Ευρώπη η Ισπανία έχει τις μεγαλύτερες εισπράξεις το 2019 με 79,71 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ ενώ η Ελλάδα βρισκόταν στην 9^η θέση με 20,35 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ.

1.4 Η οικονομική πορεία του Τουρισμού στην Ελλάδα

Ο κλάδος του τουρισμού είναι από τους πιο σημαντικούς στην Ελλάδα καθώς αποτελεί τα τελευταία χρόνια την «βαριά βιομηχανία» της χώρας, αποφέροντας σημαντικά έσοδα στο ΑΕΠ. Αυτό, ωστόσο, δεν αποτελεί αξιόπιστο στοιχείο, καθώς ένα έκτακτο σημαντικό γεγονός μπορεί να έχει σοβαρή επίδραση στα έσοδα και αυτό έγινε αντιληπτό με το ξέσπασμα της πανδημίας του Covid-19, όπου ο Τουρισμός είχε τις μεγαλύτερες απώλειες από τους κλάδους της οικονομίας, λόγω της φύσης του, που απαιτεί, μετακινήσεις και ταξίδια των ανθρώπων, επισκεψιμότητα και κοινωνικότητα, που όμως διακόπηκαν λόγω του περιορισμού των ανθρώπων και των δραστηριοτήτων τους για την αντιμετώπιση της μεταδοτικότητας του ιού.

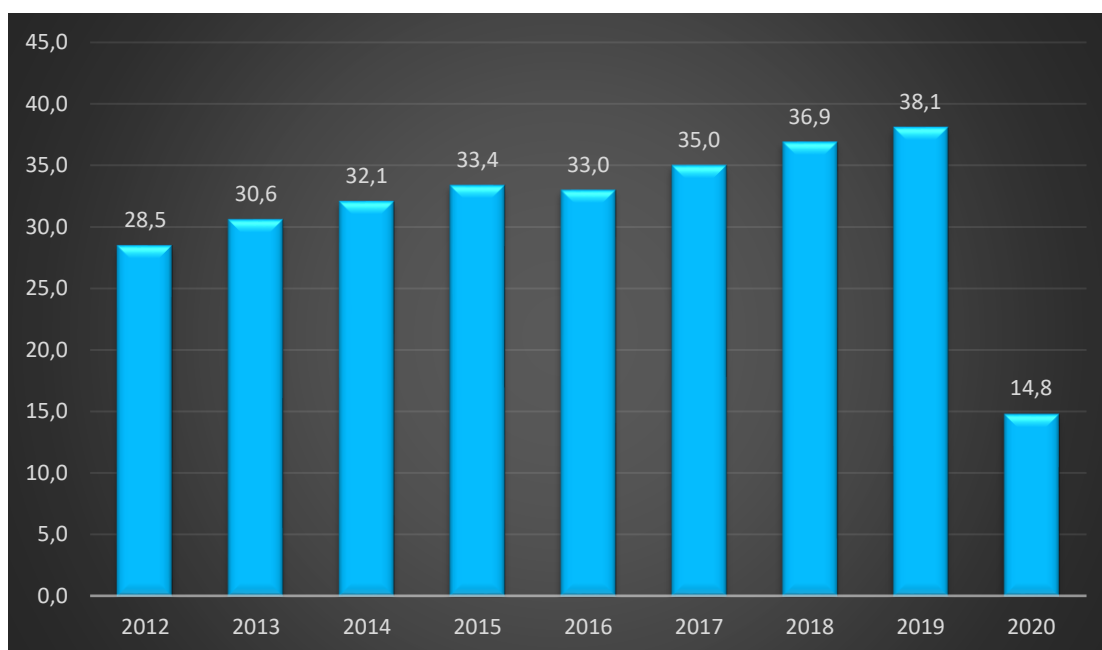
Διάγραμμα 4. Αριθμός διεθνών επισκεπτών στην Ελλάδα από το 2005 έως το 2020
(σε εκατομμύρια αφίξεις)

(πηγή: <https://www.statista.com/statistics/444847/total-number-of-inbound-visitors-in-greece/>
- ίδια επεξεργασία)

Η Ελλάδα, όπως έχει προαναφερθεί, συγκαταλέγεται στις χώρες εκείνες όπου ο τουρισμός αποτελεί έναν από τους ισχυρότερους κλάδους στην οικονομία. Το 2019 η χώρα είχε έσοδα 38,1 δισεκατομμύρια ευρώ και το 2020,την πρώτη χρονιά της πανδημίας, τα έσοδα μειώθηκαν στα 14,8 δισεκατομμύρια ευρώ μια μείωση της τάξης -61,15%.

Διάγραμμα 5. Συνολική συνεισφορά ταξιδιών και τουρισμού στο ΑΕΠ στην Ελλάδα από το 2012 έως το 2020(σε δισεκατομμύρια ευρώ)

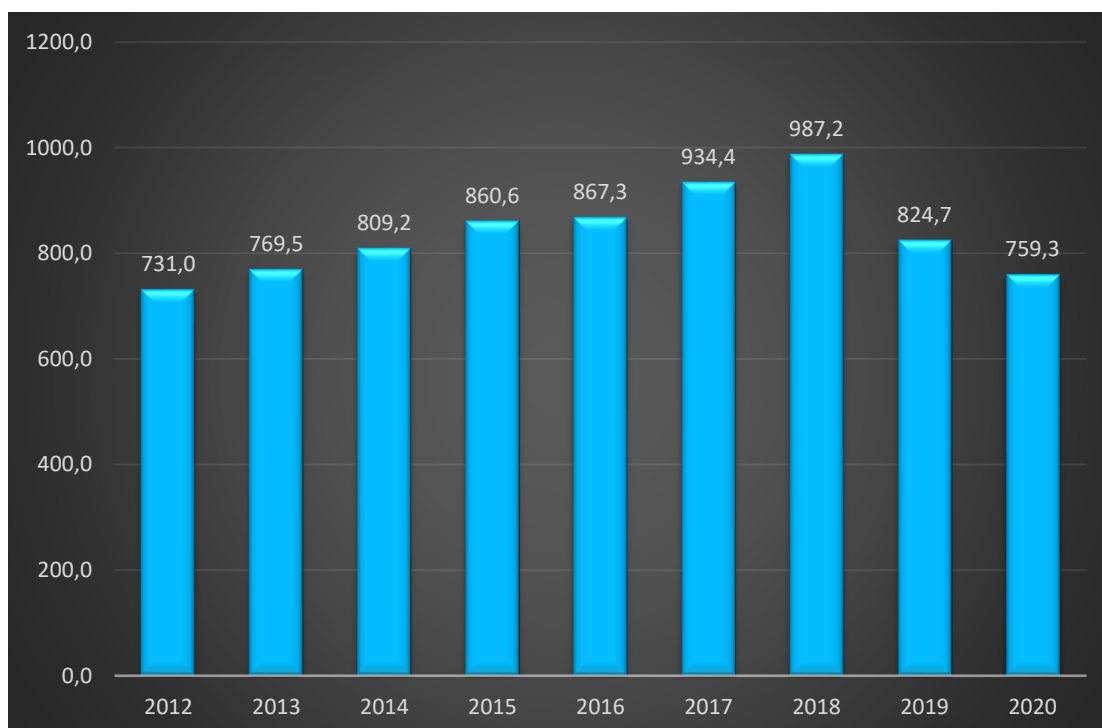

(πηγή: <https://www.statista.com/statistics/444847/total-number-of-inbound-visitors-in-greece/>
- ίδια επεξεργασία)

Τα έσοδα στο σύνολο τους εμφανίζουν μικρότερη μείωση από τις αφίξεις σαν ποσοστό, λόγω της πιο μικρής μείωσης του εγχώριου τουρισμού (εσωτερικός τουρισμός), ο οποίος κάλυψε ένα μικρό ποσοστό των εσόδων κυρίως από τα αναγκαστικά επαγγελματικά ταξίδια που αναγκάστηκαν να κάνουν κάποιοι παρ' όλα τα προβλήματα που έφερε η πανδημία.

Τα έσοδα από τον εσωτερικό τουρισμό ανήλθαν το 2019 στα 11,1 δισεκατομμύρια ευρώ, το μεγαλύτερο ποσό τα τελευταία χρόνια, αλλά το 2020 μειώθηκαν στα 6,4 δισεκατομμύρια ευρώ ένα ποσοστό της τάξης του -42,34 % , που όμως είναι μικρότερο από την μείωση που είχαν τα έσοδα από τις διεθνείς αφίξεις.

Διάγραμμα 6.Συνολική συμβολή των ταξιδιών και του τουρισμού στην απασχόληση στην Ελλάδα από το 2012 έως το 2020 (σε 1.000)

(πηγή: <https://www.statista.com/statistics/644585/travel-and-tourism-employment-contribution-greece/> - ίδια επεξεργασία)

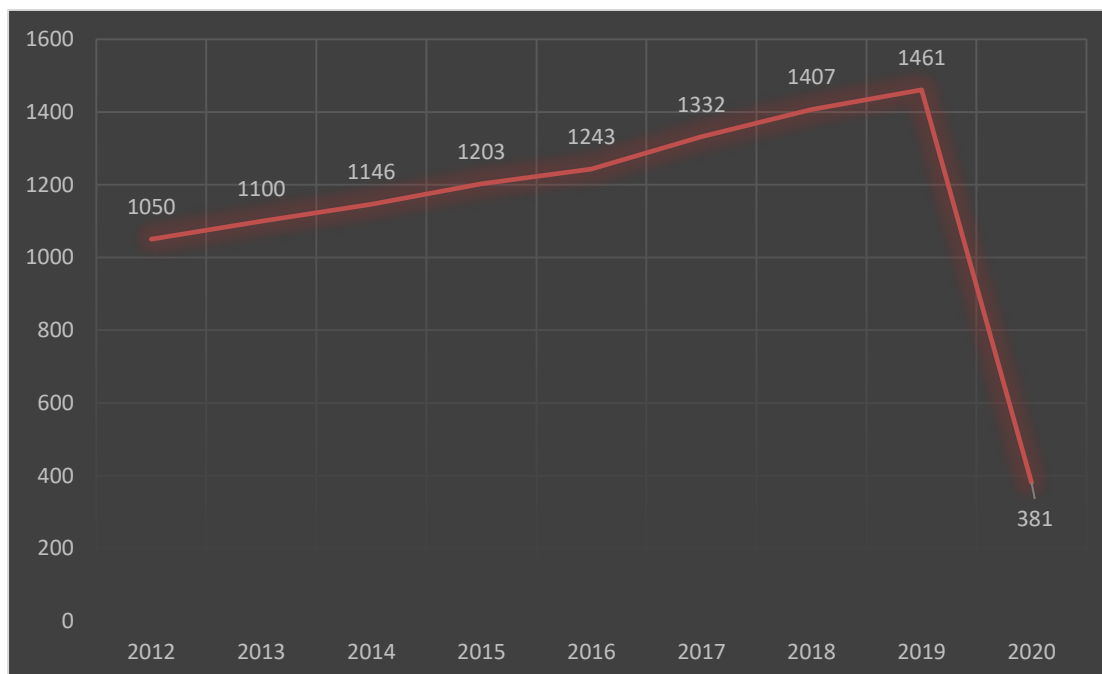
Η συνολική συμβολή των ταξιδιών και του τουρισμού στην απασχόληση στην Ελλάδα μειώθηκε σημαντικά το 2020 σε σχέση με το προηγούμενο έτος, λόγω της πανδημίας του κορονοϊού (COVID-19). Συνολικά, αυτές οι βιομηχανίες δημιούργησαν, άμεσα και έμμεσα, περίπου 759 χιλιάδες θέσεις εργασίας το 2020, ενώ το 2019 ο αντίστοιχος αριθμός των θέσεων εργασίας έφτασε σχεδόν τις 825 χιλιάδες.

1.5 Οι επιπτώσεις της πανδημίας του Covid-19 στο Τουρισμό

Στις αρχές του 2020, ανησυχητικά μηνύματα από την Κίνα, έκαναν λόγο για ένα στέλεχος της γρίπης Covid που είχε υψηλή μεταδοτικότητα και θνησιμότητα. Μέσα σε ένα μήνα τα κρούσματα αυξήθηκαν δραματικά σε ολόκληρο τον κόσμο. Η υγειονομική κρίση πήρε την μορφή πανδημίας και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας⁷ (ΠΟΥ) κήρυξε έκτακτη ανάγκη δημόσιας υγείας διεθνούς ανησυχίας στις 30 Ιανουαρίου 2020 και πανδημία στις 11 Μαρτίου 2020. Από το 2021, παραλλαγές του ιού εμφανίστηκαν ή έγιναν κυρίαρχες σε πολλές χώρες, με τις παραλλαγές Delta , Alpha και Beta να είναι οι πιο μολυσματικές . Από τις 15 Αυγούστου 2021, επιβεβαιώθηκαν περισσότερα από 217 εκατομμύρια κρούσματα και 4,51 εκατομμύρια θάνατοι , καθιστώντας την μία από τις πιο θανατηφόρες πανδημίες στην ιστορία της ανθρωπότητας.

⁷[https://www.who.int/publications/m/item/covid-19-public-health-emergency-of-international-concern-\(pheic\)-global-research-and-innovation-forum](https://www.who.int/publications/m/item/covid-19-public-health-emergency-of-international-concern-(pheic)-global-research-and-innovation-forum) COVID-19 Public Health Emergency of International Concern (PHEIC) Global research and innovation forum, (Πρόσβαση 15.9.2021).

Διάγραμμα 7. Διεθνείς αφίξεις τουριστών 2012 – 2020 σε ολόκληρο τον κόσμο
(σε χιλιάδες εκατομμύρια άτομα)

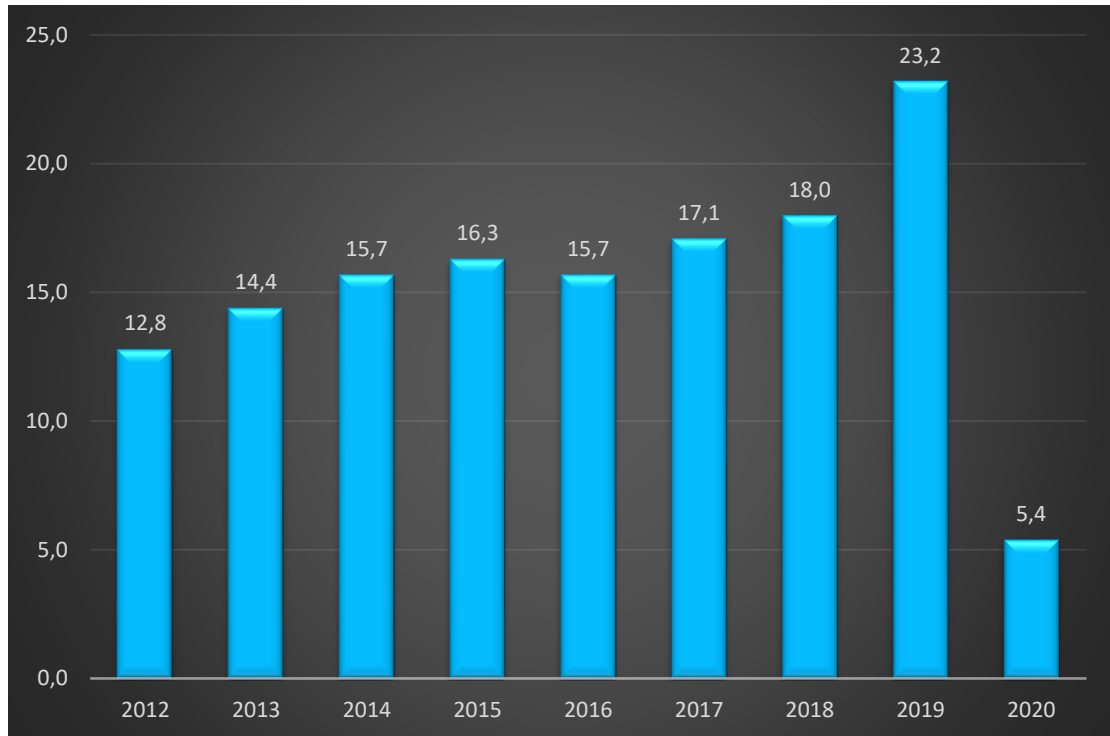

(πηγή: <https://www.unwto.org/covid-19-and-tourism-2020> - ίδια επεξεργασία)

Ενώ υπήρχε μια ανοδική πορεία στις διεθνείς αφίξεις τουριστών σε ολόκληρο τον κόσμο, η πανδημία έβαλε απότομο φρένο σε αυτή την μετακίνηση, όχι μόνο των τουριστικών αφίξεων, αλλά και όλων των αφίξεων για οποιοδήποτε λόγο, φέρνοντας τον διεθνή τουρισμό τα επίπεδα της δεκαετίας του 1990.

Τα διεθνή έσοδα για την Ελλάδα, δηλαδή τα έσοδα που προέρχονται από διεθνείς τουρίστες ανήρθαν το 2019 σε 23,4 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ το 2020 σε μόλις 5,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Παρατηρείται, δηλαδή, μια μείωση της τάξης του -76,72%.

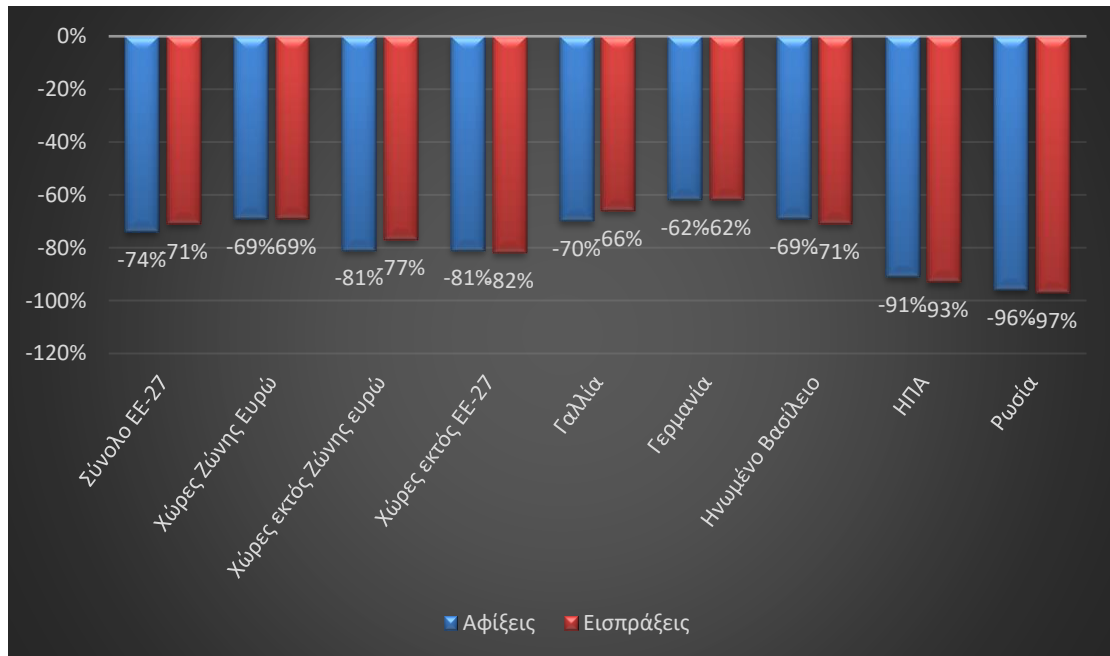
Διάγραμμα 8. Δαπάνες διεθνών τουριστών στην Ελλάδα από το 2012 έως το 2020
(σε δισεκατομμύρια ευρώ)

(πηγή: <https://www.statista.com/statistics/644559/international-tourist-spending-visitor-exports-greece/>- ίδια επεξεργασία)

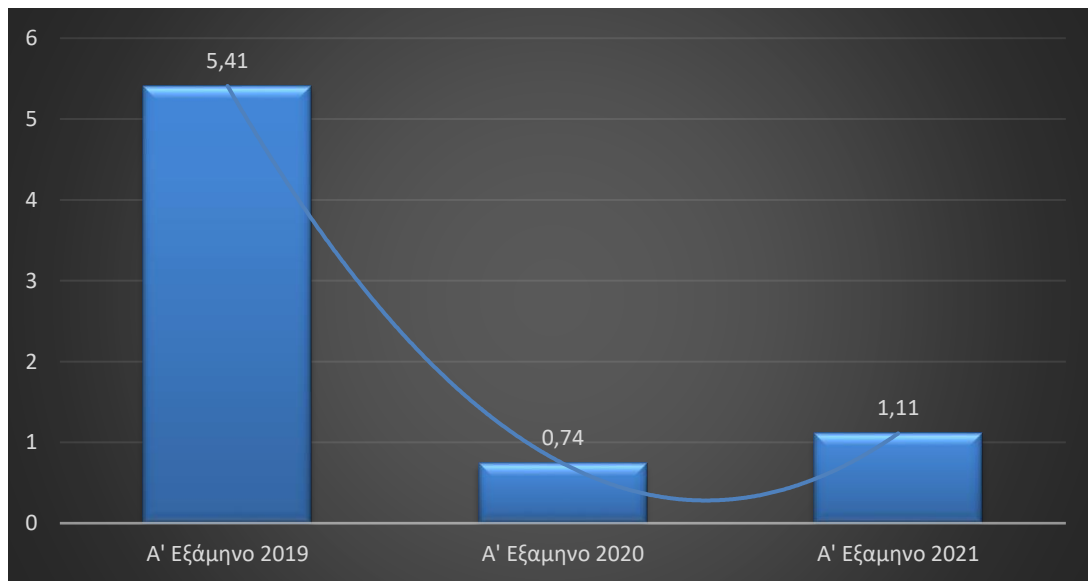
Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της τράπεζας της Ελλάδας, οι τουριστικές εισπράξεις της χώρας έφθασαν μόλις στο 20% του 2019. Συγκεκριμένα, οι εισπράξεις ανήλθαν στα 1,108 εκατ. € στο Α' 6μηνο του 2021, έναντι 733,8 εκατ. στο Α' 6μηνο του 2020 και 5,413,7 εκατ. στο αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2019.

Διάγραμμα 9. Μεταβολή Αφίξεων-Εισπράξεων 2020 σε σχέση με το 2019

(πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας – INSETE – ίδια επεξεργασία)

Διάγραμμα 10. Τουριστικές εισπράξεις Α' Εξαμήνου 2019 – 2020 - 2021

(πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας – ίδια επεξεργασία)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Χρηματοοικονομική ανάλυση

2.1 Εισαγωγή στην Χρηματοοικονομική ανάλυση

Η Χρηματοοικονομική ανάλυση αναφέρεται στην απεικόνιση της οικονομικής κατάστασης μιας εταιρείας ιδίως όσον αφορά τον μελλοντικό προσδιορισμό της επιτυχίας και της φερεγγυότητας (ρευστότητας) της. Η χρηματοοικονομική ανάλυση βασίζεται σε στοιχεία από τον ισολογισμό, την κατάσταση αποτελεσμάτων, την ετήσια έκθεση, αλλά περιέχει και άλλες πληροφορίες, όπως η γενική οικονομική κατάσταση της χώρας και του διεθνούς περιβάλλοντος, η πορεία του κλάδου που δραστηριοποιείται η εταιρεία, τη βιομηχανία, περιβαλλοντικές υποχρεώσεις, εργασιακά θέμα κ.λπ.

Η οικονομική ανάλυση πραγματοποιείται τόσο σαν εσωτερική διαδικασία από τη διοίκηση όσο και από εξωτερικούς οικονομικούς ομίλους. Η διοίκηση αξιολογεί τις συνολικές τρέχουσες επιδόσεις, εντοπίζει τομείς προβλημάτων/ευκαιριών, αναπτύσσει προϋπολογισμούς και εφαρμόζει στρατηγικές για το μέλλον. Οι εξωτερικοί όμιλοι (όπως επενδυτές, ρυθμιστικές αρχές, δανειστές, προμηθευτές, πελάτες) διενεργούν επίσης χρηματοοικονομική ανάλυση για να αποφασίσουν εάν θα επενδύσουν (με μορφή κεφαλαίων, δανείων, πιστώσεων), στην συγκεκριμένη εταιρεία. Στο διεθνές επίπεδο υπάρχουν διάφοροι οργανισμοί αξιολόγησης (όπως *Moody's*, *Standard & Poors*) που πραγματοποιούν τακτικά χρηματοοικονομική ανάλυση σε επίπεδο κρατών, οικονομικών ομίλων ή κλάδων (π.χ. τραπεζικός) προκειμένου να αποδώσουν μια σύνθετη βαθμολογία και αξιολόγηση (Alexander, 2018).

2.2 Βασικές οικονομικές καταστάσεις

Οι οικονομικές πληροφορίες είναι καθοριστικός παράγοντας για τον καθορισμό της αξίας μιας της εταιρείας. Αυτές οι πληροφορίες προκύπτουν από τη μελέτη των ακόλουθων ερωτημάτων (Davidson, 2020):

- **Πώς η αυξημένη κερδοφορία επηρεάζει την αξία της εταιρείας;***(Η κερδοφορία σχετίζεται θετικά με την αξία της εταιρείας. Δηλαδή, καθώς μια εταιρεία γίνεται πιο κερδοφόρα, η αξία της αυξάνεται).*
- **Πώς η αυξημένη ανάπτυξη επηρεάζει την αξία της εταιρείας;***(Η ανάπτυξη ορίζεται ως η αυξανόμενη ικανότητα της εταιρείας να παράγει ταμειακές ροές ή κέρδη. Η ανάπτυξη σχετίζεται θετικά με την αξία της εταιρείας).*
- **Πώς επηρεάζει ο αυξημένος κίνδυνος την αξία της εταιρείας; Κίνδυνος ρευστότητας; Οικονομικός κίνδυνος;***(Όλοι οι τύποι κινδύνου μειώνουν την αξία της εταιρείας. Η ρευστότητα και ο χρηματοοικονομικός κίνδυνος μπορούν να μετρηθούν από τις οικονομικές καταστάσεις. Καθώς αυξάνονται, η αξία της εταιρείας μειώνεται. Μια τεχνική αποτίμησης είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις).*

Η αξία μιας εταιρείας καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από την ικανότητά της να αποφέρει κέρδη. Η μελέτη των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την αξία της εταιρείας, καθώς αντανακλά την οικονομική της ευρωστία (Davidson, 2020).

Στην Ελλάδα από το 2015 εφαρμόζονται τα Ελληνικά Λογιστικά πρότυπα, τα οποία στηρίχθηκαν στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και αναδιαμορφώθηκαν σε Διεθνές Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.). Στην Ελλάδα, οι εταιρείες που έχουν θυγατρικές ή υποκαταστήματα σε άλλες χώρες, ή είναι ενταγμένες στο χρηματιστήριο αξιών, υποχρεούνται από το νόμο να ακολουθούν το Δ.Π.Χ.Α. (Δημητράς & Βρέντζου, 2015).

Οι διεθνείς χρηματοοικονομικές αναφορές εφαρμόστηκαν και εξακολουθούν να εφαρμόζονται από εταιρείες που επιθυμούν να συγκεντρώσουν χρήματα στις κεφαλαιαγορές άλλων χωρών. Δεν υπήρχαν διεθνή λογιστικά πρότυπα μέχρι το 1973, όταν η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) άρχισε να αναπτύσσει τα Διεθνή Λογιστικά της Πρότυπα (IAS Standards). Ακόμα και τότε, οι εταιρείες υιοθετούσαν τα Δ.Λ.Π σε εθελοντική βάση επειδή δεν είχαν υιοθετηθεί επίσημα σε κανένα κράτος. Οι πολυεθνικές εταιρείες έπρεπε να ακολουθούν τα λογιστικά πρότυπα στις χώρες των χρηματιστηρίων όπου ήταν εισηγμένες. Εάν ήταν ενταγμένες σε χρηματιστήρια πέντε διαφορετικών χωρών, αυτό συχνά σήμαινε ότι έπρεπε να συντάξουν οικονομικές καταστάσεις ακολουθώντας πέντε διαφορετικά σύνολα λογιστικών προτύπων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, θα έπρεπε να παρέχουν μια εναρμόνιση των οικονομικών καταστάσεων στη χώρα καταγωγής τους με τα πρότυπα της χώρας στην οποία ήθελαν να καταχωρηθούν. Με την εφαρμογή των Δ.Λ.Π. όλες οι εταιρείες απεικονίζουν τα οικονομικά τους στοιχεία με έναν κοινό και διεθνώς αποδεκτό τρόπο (Alexander, et al, 2020).

2.3 Ανάλυση Ρευστότητας – κερδοφορίας και κινδύνου

Η χρηματοοικονομική γενικά ασχολείται με τις αποφάσεις των ατόμων και των επιχειρήσεων που αφορούν την κατανομή των οικονομικών πόρων (κεφαλαίων) σε εναλλακτικές χρήσεις υπο συνθήκες αβεβαιότητας. Η επιτυχία ή η αποτυχία μιας επιχείρησης εξαρτάται από την ικανότητα της διοίκησης και ειδικά του οικονομικού της επιτελείου να διαχειρίζεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα χρηματοοικονομικά της επιχείρησης με τις (Νούλας, 2020):

- Οικονομικές καταστάσεις (Ισολογισμοί, αποτελέσματα χρήσης, κατάσταση ταμειακών ροών),
- Επενδυτικές αποφάσεις.
- Χρηματοδοτικές αποφάσεις

Ένας τρόπος αξιολόγησης μιας επιχείρησης είναι η χρήση μιας σειράς αριθμοδεικτών. Οι δείκτες έχουν σαν σκοπό να αξιολογήσουν μεταξύ άλλων την κερδοφορία, την αποτελεσματικότητα και τον κίνδυνο μιας επιχείρησης. Για να είναι ,όμως, χρήσιμοι οι δείκτες πρέπει να συγκριθούν μεταξύ τους καθώς και με τους συνολικούς δείκτες του κλάδου και των ανταγωνιστών. Ένας δείκτης από μόνος του δεν μπορεί να πληροφορήσει σωστά για την γενική κατάσταση μιας επιχείρησης. Μόνο μια ομάδα δεικτών μπορεί να δώσει μια πιο σφαιρική εικόνα και να παρέχει αξιόπιστη πληροφόρηση (Νούλας, 2020; Αποστόλου, 2015).

2.4 Κατηγορίες χρηματοοικονομικών δεικτών

2.4.1 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας – *Liquidity Ratios*

Οι δείκτες ρευστότητας αναλύουν την ικανότητα μιας εταιρείας να εξοφλήσει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, όσο αυτές καθίστανται απαιτητές, αλλά και τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της, καθώς γίνονται τρέχουσες. Οι δείκτες ρευστότητας εξετάζουν την ικανότητα της επιχείρησης να μετατρέπει περιουσιακά στοιχεία σε μετρητά για να εκπληρώσει βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, χωρίς να καταφεύγει σε εξωτερικά κεφάλαια (δανεισμός), αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για να κρίνουν την ικανότητα μιας εταιρείας να αναλάβει περισσότερα χρέη, προκειμένου για παράδειγμα να προχωρήσει σε μια επένδυση (Lessambo, 2018; Rist & Pizzica, 2015).

Δείκτης γενικής ρευστότητας -Current Ratio

Ο δείκτης γενικής ή άμεσης ρευστότητας εκφράζει την ικανότητα της επιχείρησης να μετατρέπει το κυκλοφορούν ενεργητικό σε μετρητά για να καλύψει τις τρέχουσες (βραχυπρόθεσμες) υποχρεώσεις. Εάν ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας είναι 2 ή μεγαλύτερος και σε συνδυασμό με τον αριθμοδείκτη ειδικής ρευστότητας που πρέπει να είναι 1 ή μεγαλύτερος, η επιχείρηση έχει ικανοποιητική ρευστότητα για να εξυπηρετεί τις υποχρεώσεις της (Νούλας, 2020; Αποστόλου, 2015).

$$\text{Δείκτης Γενικής Ρευστότητας} = \frac{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Δείκτης Ειδικής ή Άμεσης Ρευστότητας - Quick Ratio

Ο δείκτης ειδικής ή άμεσης ρευστότητας μιας εταιρείας μετρά την ικανότητα μιας εταιρείας να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με τα ρευστά περιουσιακά στοιχεία της, υπολογίζοντας το ποσό των μετρητών και των ταμειακών ισοδυνάμων (διαθέσιμα) που υπάρχουν στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία για την κάλυψη των τρεχουσών υποχρεώσεων, καθώς αυτά είναι άμεσα διαθέσιμα προς εξόφληση των υποχρεώσεων. Ο δείκτης κυμαίνεται από το 0,25 μέχρι το 1 όπου όσο χαμηλότερος είναι, τόσο δείχνει την ανάγκη για δανεισμό (Alexander, 2018:Αποστόλου, 2015).

$$\frac{\text{Δείκτης Ειδικής ή Άμεσης Ρευστότητας}}{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό - Αποθέματα}} = \frac{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Δείκτης Μετρητών ή ταμειακής ρευστότητας

Ο δείκτης αυτός δείχνει πόσες φορές τα διαθέσιμα ρευστά περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης καλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες και ειδικά τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Εάν ο δείκτης είναι 1 ή μεγαλύτερος σημαίνει ότι καλύπτει πλήρως τις υποχρεώσεις της. Στην πραγματικότητα, όμως, η τιμή του δείκτη είναι συνήθως μικρότερη του 1, καθώς οι επιχειρήσεις προγραμματίζουν να έχουν άμεσα διαθέσιμα ώστε να καλύπτουν τις άμεσες υποχρεώσεις τους που λήγουν και όχι να δεσμεύουν μεγάλα ποσά σαν διαθέσιμα, τα οποία μπορούν να επενδυθούν σε έργα ή άλλες μορφές επενδύσεων αποφέροντας μεγαλύτερη απόδοση (Αποστόλου, 2015).

$$\text{Δείκτης Μετρητών ή ταμειακής ρευστότητας} = \frac{\text{Διαθέσιμα Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}{\text{Διαθέσιμα Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

2.4.2 Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας ή κερδοφορίας

Οι δείκτες αυτοί έχουν σκοπό να μετρήσουν και να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητα της επιχείρησης ως προς την δημιουργία κερδών από τις πωλήσεις (Νούλας, 2020).

Δείκτης περιθωρίου καθαρού κέρδους - net Profit Margin/NPM – Return on Sales/ROS.

Ο δείκτης του καθαρού περιθωρίου κέρδους εξετάζει πόσα από τα έσοδα μιας εταιρείας μετατρέπονται σε καθαρά έσοδα, μετά και από την καταβολή των φόρων. Το καθαρό περιθώριο κέρδους εκφράζεται γενικά ως ποσοστό. Ο δείκτης αυτός είναι χρήσιμος για τους μετόχους, καθώς εάν το καθαρό κέρδος δεν είναι υψηλό η επιχείρηση δεν είναι σε θέση να πετύχει ικανοποιητική απόδοση της επένδυσης (Αποστόλου, 2015; Rist&Pizzica, 2015).

$$\text{Περιθώριο καθαρού κέρδους} = \frac{\text{Κέρδη προ φόρων}}{\text{Πωλήσεις}}$$

Αριθμοδείκτης περιθωρίου μεικτού κέρδους - gross profit margin

Ο δείκτης μεικτού ή ακαθάριστου περιθωρίου κέρδους, μετρά πόσο μεικτό κέρδος δημιουργείται για κάθε ευρώ πωλήσεων. Το μεικτό κέρδος πρέπει να καλύπτει τα

λειτουργικά έξοδα της εταιρείας, τις αποσβέσεις των παγίων στοιχείων, το κόστος χρηματοδότησης και τους φόρους. Διαφέρει σημαντικά μεταξύ των εταιρειών σε διαφορετικούς κλάδους. Για παράδειγμα, οι εταιρείες με σημαντικά πάγια περιουσιακά στοιχεία έχουν συνήθως υψηλότερο περιθώριο μικτού κέρδους από τις εταιρείες με χαμηλά πάγια περιουσιακά στοιχεία, όπως οι εταιρείες υπηρεσιών. Χρησιμοποιείται κατά την εφαρμογή της τιμολογιακής πολιτικής για τον καθορισμό των τιμών. Όσο υψηλότερος είναι ο δείκτης, τόσο καλύτερα για την επιχείρηση. (Νούλας, 2020; Rist & Pizzica, 2015).

$$\text{Περιθώριο μικτού κέρδους} = \frac{\text{Πωλήσεις} - \text{Κόστος Πωληθέντων}}{\text{Πωλήσεις}}$$

Απόδοση ιδίων κεφαλαίων -Return on Equity (ROE)

Ο δείκτης απόδοσης ιδίων κεφαλαίων ή ROE είναι ένας δείκτης κερδοφορίας που μετρά την ικανότητα μιας επιχείρησης να παράγει κέρδη από τις επενδύσεις των μετόχων της στην εταιρεία. Ο δείκτης απόδοσης ιδίων κεφαλαίων δείχνει πόσο κέρδος παράγει κάθε ευρώ (ή με οποιαδήποτε νόμισμα συναλλάσσεται η εταιρεία), των ιδίων κεφαλαίων των κοινών μετοχών. Έτσι, η απόδοση του 1 σημαίνει ότι κάθε ευρώ των ιδίων κεφαλαίων των μετόχων δημιουργεί 1 ευρώ καθαρού εισοδήματος. Αυτό είναι ένα σημαντικό μέτρο για τους πιθανούς επενδυτές επειδή θέλουν να δουν πόσο αποτελεσματικά μια εταιρεία θα χρησιμοποιήσει τα χρήματά τους για να δημιουργήσει καθαρό εισόδημα. Για τον λόγο αυτό η ROE είναι σημαντικότερη του ROA. (Lessambo, 2018).

$$\text{Απόδοση ιδίων κεφαλαίων (ROE)} = \frac{\text{Καθαρά Έσοδα (Κέρδη)}}{\text{Ιδία Κεφάλαια}}$$

Απόδοση Συνολικών κεφαλαίων - Return on Assets (ROA)

Ο δείκτης ROA μετρά τα καθαρά έσοδα που παράγονται από το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού, από το σύνολο δηλαδή των κεφαλαίων που είναι τα ίδια κεφάλαια, τα κεφάλαια των μετόχων και τα ξένα κεφάλαια (δάνεια από τραπεζικά ιδρύματα, πιστώσεις από προμηθευτές – πιστωτές). Η Απόδοση Συνολικών κεφαλαίων ROA λαμβάνει υπόψη το χρέος μιας εταιρείας, σε αντίθεση με άλλες μετρήσεις, όπως το Return on Equity (ROE). Η υψηλότερη απόδοση επένδυσης (ROA) υποδηλώνει περισσότερη απόδοση ενεργητικού (Αποστόλου, 2015).

$$\text{Απόδοση Συνολικών κεφαλαίων (ROA)} = \frac{\text{Καθαρά Έσοδα (Κέρδη)}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

2.4.3 Αριθμοδείκτες δραστηριότητας ή κυκλοφοριακής ταχύτητας

Οι δείκτες δραστηριότητας μετρούν την ταχύτητα με την οποία τα διάφορα περιουσιακά στοιχεία μπορούν να μετατραπούν σε μετρητά ή πωλήσεις. Οι δείκτες δραστηριότητας αποκαλύπτουν την πραγματική ρευστότητα των διαφόρων στοιχείων. Οι κύριοι δείκτες είναι (Νούλας, 2020):

Δείκτης Κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού (asset turnover)

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού ή δείκτης κύκλου εργασιών είναι ένας λόγος απόδοσης που μετρά την ικανότητα μιας εταιρείας να παράγει πωλήσεις από τα περιουσιακά της στοιχεία συγκρίνοντας τις καθαρές πωλήσεις με το μέσο όρο των περιουσιακών στοιχείων (πάγια περιουσιακά στοιχεία συν τα κεφάλαια κίνησης). Ο λόγος τζίρου περιουσιακών στοιχείων μετρά τις πωλήσεις που δημιουργούνται ανά δολάριο / ευρώ (η του αντίστοιχου νομίσματος). Όσο υψηλότερος είναι ο δείκτης κύκλου εργασιών, τόσο πιο αποδοτική είναι μια επιχείρηση. Ο δείκτης πρέπει να

συγκρίνεται επίσης με τον γενικό δείκτη του κλάδου που ανήκει η επιχείρηση (Rist & Pizzica, 2015).

$$\frac{\text{Κυκλοφοριακή ταχύτητα ενεργητικού}}{\text{Πωλήσεις}} \\ \text{Σύνολο Ενεργητικού}$$

Δείκτης Κυκλοφοριακής ταχύτητας παγίων - Fixed Asset Turnover (FAT)

Ο αριθμοδείκτης αυτός μετρά τις αποδόσεις των εταιρειών στις επενδύσεις τους σε ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό συγκρίνοντας τις καθαρές πωλήσεις με πάγια περιουσιακά στοιχεία, τη σχέση μεταξύ επενδύσεων σε μακροχρόνια ή πάγια στοιχεία ενεργητικού (όπως ακίνητα, εγκαταστάσεις, εξοπλισμός) και πωλήσεων. Υπάρχει, όμως, διαφοροποίηση ανάλογα με την δραστηριότητα της εταιρείας. Ορισμένες επιχειρήσεις έχουν υψηλή ένταση κεφαλαίου (δηλαδή απαιτούν σημαντική επένδυση σε κεφάλαιο), ενώ άλλες έχουν περιορισμένες απαιτήσεις. Για παράδειγμα, μια βιομηχανική επιχείρηση χρησιμοποιεί μεγάλα κεφάλαια για εξοπλισμό προκειμένου να παράγει τα προϊόντα, ή μια ναυτιλιακή εταιρεία έχει μεγάλα κεφάλαια σε πάγια (πλοία), ενώ αντίθετα μια εταιρεία παροχής υπηρεσιών, ή μια εμπορική εταιρεία λιανικής μεταπώλησης, δεν έχει ανάγκη για επένδυση κεφαλαίων (χαμηλής έντασης). Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης, τόσο καλύτερη οργάνωση και εκμετάλλευση των πάγιων στοιχείων υπάρχει (Rist & Pizzica, 2015).

$$\frac{\text{Κυκλοφοριακή ταχύτητα παγίων}}{\text{Πωλήσεις}} \\ \text{Πάγια}$$

Δείκτης Κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων (Receivables Turnover Ratio)

Ο αριθμοδείκτης κυκλοφορίας απαιτήσεων χρησιμοποιείται για να δείξει την είσπραξη των απαιτήσεων ή των χρημάτων που οφείλουν οι πελάτες. Ο μικρότερος χρόνος (μικρότερος αριθμοδείκτης) είναι καλύτερος από τον μεγαλύτερο

(περισσότερες ημέρες). Για τον υπολογισμό αυτού του αριθμοδείκτη πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι ο μέσος όρος ποικίλλει, ανάλογα π.χ. με τον τομέα δραστηριότητας ή τις συνθήκες αγοράς, καθότι δεν υπάρχει κανόνας που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πρότυπο για την ερμηνεία του δείκτη, ο οποίος μπορεί να διαφέρει από εταιρεία σε εταιρεία και από κλάδο σε κλάδο (Αποστόλου, 2015).

$$\text{Κυκλοφοριακή ταχύτητα απαιτήσεων} = \frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Απαιτήσεις}}$$

Δείκτης Κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων - inventory turnover ratio

Ο αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας των αποθεμάτων υπολογίζεται διαιρώντας τις πωλήσεις με την αξία των αποθεμάτων, δεδομένου ότι τα αποθέματα αποτιμώνται στο κόστος. Στον συγκεκριμένο δείκτη υπάρχουν μεγάλες αποκλίσεις ανάλογα με τον κλάδο που δραστηριοποιείται η επιχείρηση. Ο αριθμός ημερών κατά μέσο όρο που διατηρεί ένα απόθεμα πριν από την πώλησή του, υπολογίζεται διαιρώντας 365 ημέρες με το λόγο κύκλου εργασιών αποθέματος (Spiteri, 2020).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Η Εταιρεία CENTRIC ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε

3.1 Η εταιρεία

Η κύρια δραστηριότητα της CENTRIC είναι η συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο άλλων εταιριών. Οι βασικοί άξονες επενδύσεων της CENTRIC σήμερα είναι, η παροχή τεχνολογικών υπηρεσιών εν πλω, ο τουριστικός κλάδος (ξενοδοχεία & σκάφη) ,η μαζική εστίαση και η εκμετάλλευση εμπορικών ακινήτων. Ο όμιλος ,επίσης, διατηρεί περιορισμένη παρουσία στο χώρο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η CENTRIC επενδύει μέρος των διαθέσιμών της σε χρεόγραφα, αναλύει τα δεδομένα κλάδων που εκτιμάται ότι διαμορφώνουν ελκυστικές συνθήκες δραστηριοποίησης και αξιολογεί επενδυτικές ευκαιρίες.

3.2 Οικονομικά στοιχεία

Το έτος 2020, πρώτο έτος της πανδημίας, ο κύκλος εργασιών σημείωσε σημαντική μείωση κατά 39,3%. Η μείωση αυτή αποδίδεται αποκλειστικά στην αρνητική επίδραση της πανδημίας Covid-19, καθώς περιόρισε εκτεταμένα την δραστηριότητα των περισσότερων επιχειρηματικών μονάδων του Ομίλου. Η μεγαλύτερη πτώση σημειώθηκε στον τομέα της ψυχαγωγίας εν πλω, καθώς λόγω της πανδημίας η δραστηριότητα της κρουαζιέρας σταμάτησε με την έναρξη των περιοριστικών μέτρων. Αντίστοιχη πτώση είχε ο τομέας της μαζικής εστίασης με μείωση κατά 38,7% και της εκμετάλλευσης των τουριστικών ακινήτων με μείωση κατά 39,2% (Centric, 2021).

Σημειώνεται ότι ο όμιλος δραστηριοποιείται σε τρεις κύριους τομείς και δύο ελάσσονες:

- Δραστηριότητα της εν πλω ψυχαγωγίας
- Δραστηριότητα της μαζικής εστίασης
- Δραστηριότητα της εκμετάλλευσης τουριστικών και εμπορικών ακινήτων

Οι 2 ελάσσονες τομείς είναι:

- Δραστηριοποίηση του Ομίλου στον κλάδο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,
- δραστηριότητα της ενοικίασης επαγγελματικών τουριστικών σκαφών αναψυχής

Όπως είναι κατανοητό οι 2 πρώτοι τομείς, είχαν αρνητικά αποτελέσματα λόγω της πανδημίας, ενώ ο τρίτος τομέας είχε μεγάλη πτώση όσο αφορά την εκμετάλλευση της ξενοδοχειακής μονάδας Adorno Suites στον Ορνό της Μυκόνου, απόρροια της πανδημίας, ενώ ο τομέας των εμπορικών ακινήτων δεν επλήγη από την πανδημία παρουσιάζοντας μάλιστα αύξηση του κύκλου εργασιών κατά (+9,2%).

Θετικά αξιολογούνται τα στοιχεία εκμετάλλευσης επαγγελματικών τουριστικών σκαφών αναψυχής, ενώ ο κλάδος των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, αν και με θετικό πρόσημο (+2,5%) (Centric, 2021).

Το μεικτό κέρδος, ερχόμενο σε αντιστοιχία με τον κύκλο εργασιών, διαμορφώθηκε μειωμένο κατά 56,8%, με αποτέλεσμα την μείωση του περιθωρίου μικτού κέρδους κατά 8,6%, το οποίο αποδίδεται στην ύπαρξη παρόλα αυτά σημαντικού ποσού σταθερών εξόδων, τα οποία πραγματοποιούνται, ανεξάρτητα από την πορεία του κύκλου εργασιών. Το στοιχείο που συγκράτησε την πτώση του μικτού κέρδους, είναι η κοστολογική δομή που εφάρμοσε ο όμιλος, διαμορφώνοντας και ελέγχοντας σημαντικό μέρος των μεταβλητών εξόδων του.

Η επιτυχία μιας εταιρείας, κρίνεται και από την σωστή κοστολόγηση, που εμφανίζεται και με τον όρο πραγματική κοστολόγηση, κατά την οποία, αναλύονται με ακρίβεια τα μεταβλητά κόστη. Γενικά, ένα μεταβλητό κόστος θεωρείται ότι μπορεί να αποφευχθεί, ενώ ένα σταθερό κόστος δεν μπορεί να αποφευχθεί. Βραχυπρόθεσμα, πολλά κόστη θεωρούνται σταθερά και ως εκ τούτου αναπόφευκτα. Ένα μεταβλητό κόστος είναι ένα κόστος που μεταβάλλεται ανάλογα με τις αλλαγές της δραστηριότητας ή του όγκου παραγωγής, σε αντίθεση με το σταθερό κόστος που δεν μεταβάλλεται παρά τις αλλαγές της συνολικής δραστηριότητας. Το κόστος ορίζεται ως μεταβλητό ή σταθερό σε σχέση με ένα συγκεκριμένο αντικείμενο κόστους και για μια δεδομένη χρονική περίοδο (Horngren, et al, 2019).

Στην προκειμένη περίπτωση τα λειτουργικά έξοδα είχαν μείωση κατά 25,2% λόγω ακριβώς της μείωσης των μεταβλητών εξόδων που εξαρτώνται άμεσα από τις δραστηριότητες του ομίλου κατά την περίοδο της πανδημίας. Η μείωση του μικτού κέρδους αντισταθμίστηκε από τη μείωση των λειτουργικών εξόδων που αναφέρθηκε πιο πάνω με αποτέλεσμα η αύξηση των άλλων εσόδων εκμετάλλευσης να οδηγήσουν στην κατά 7,4% μείωση της λειτουργικής ζημίας του ομίλου. Αυτό επιτεύχθηκε με την θετική αποτίμηση των χρεογράφων που είχε επενδύσει η εταιρεία στο πλαίσιο διαχείρισης της ρευστότητας και αυτή η επενδυτική επιλογή οδήγησε στην βελτίωση των αποτελεσμάτων προ φόρων.

Τα συνολικά ίδια κεφάλαια του Ομίλου, για τους μετόχους της Εταιρείας, την 31.12.2020 διαμορφώθηκαν οριακά μειωμένα κατά 2% σε σχέση με αυτά της 31.12.2019 λόγω του ζημιογόνου αποτελέσματος της χρήσης.

Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ήταν μειωμένες λόγω και της μείωσης των δραστηριοτήτων του ομίλου, ενώ αντίθετα υπήρξε αύξηση των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων λόγω τραπεζικού δανεισμού που οφείλεται στη σύναψη δανείου προκειμένου να ενισχυθεί το χαρτοφυλάκιο χρεογράφων του Ομίλου.

Στην χρήση του 2020 ο όμιλος προέβη σε αναδιάρθρωση με την εκκαθάριση εταιριών στερούμενων αντικειμένου.

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου και για το 2020 έλαβε χώρα στο μεγαλύτερο μέρος του σε ευρώ. Συνεπώς ο όποιος συναλλαγματικός κίνδυνος από τη λειτουργική δραστηριότητα διαμορφώνεται περιορισμένος.

Η Εταιρεία σύμφωνα με την νομοθεσία υποχρεούται να διανείμει σε μετρητά ανά έτος

στους μετόχους της, ποσοστό τουλάχιστον τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) επί των καθαρών κερδών, μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού. Λαμβάνοντας υπόψη τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του έτους 2020, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση τη μη διανομή μερίσματος στους μετόχους αφού η Εταιρεία εμφανίζει σωρευμένες ζημιές.

3.3 Πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας.

Οι βασικές δραστηριότητες του Ομίλου σήμερα, δεν διαμορφώνουν ιδιαίτερο πιστωτικό κίνδυνο αφού οι πελάτες πληρώνουν της μετρητοίς για την αγορά των προϊόντων και των υπηρεσιών που λαμβάνουν από τις εταιρείες που απαρτίζουν τον Όμιλο.

3.4 Εμπορικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος, όπως και όλες οι εταιρίες, αντιμετωπίζουν εμπορικό κίνδυνο. Ο κίνδυνος αφορά την πιθανή ένταση του ανταγωνισμού ή τη μείωση της ζήτησης για τις υπηρεσίες και τα προϊόντα που διαθέτουν οι θυγατρικές εταιρίες στις οποίες έχει επενδύσει η Εταιρία.

3.5 Περιβαλλοντικά και εργασιακά θέματα

Το αντικείμενο δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρίας δεν επιφέρει ουδεμία επίπτωση στο περιβάλλον και η λειτουργία των εγκαταστάσεων είναι χαμηλής όχλησης.

Στον Όμιλο απασχολήθηκαν την τρέχουσα περίοδο 56 άτομα. Στόχος της Εταιρείας και του Ομίλου είναι να βελτιώνεται συνεχώς το εργασιακό περιβάλλον με γνώμονα πάντα την ασφάλεια και την υγιεινή στους χώρους εργασίας. Με αυτόν τον τρόπο ενθαρρύνεται η ανάπτυξη των ατομικών ικανοτήτων, η ατομική προσφορά και η δημιουργικότητα χωρίς φυλετικές ή άλλες διακρίσεις. Η Εταιρεία μεριμνά για την λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων και την υιοθέτηση πρακτικών, που συμφωνούν πλήρως με τις ισχύουσες διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Η Εταιρεία Λάμψα Α.Ε.

4.1 Η εταιρεία

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε. επικεντρώνεται, κατά κύριο λόγο, στην λειτουργία και την διαχείριση πολυτελών ξενοδοχείων που βρίσκονται υπό τον ιδιοκτησιακό της έλεγχο. Πρόκειται για τα ιστορικά ξενοδοχεία «Μεγάλη Βρετανία» και King George στην Αθήνα, το πολυτελές ξενοδοχείο «Hyatt Regency» στο Βελιγράδι, το ιστορικό ξενοδοχείο Mercure Excelsior στο Βελιγράδι,

το Ξενοδοχείο Sheraton Rhodes και την προσεχή λειτουργία του ενοικιασθέντος ξενοδοχείου King's Palace στην Πλατεία Συντάγματος.

Τα ξενοδοχεία «Μεγάλη Βρετανία» και «King George», συγκαταλέγονται ανάμεσα στα κορυφαία της κατηγορίας τους στην Ευρώπη και έχουν λάβει σημαντικές διεθνείς διακρίσεις.

Και στην περίπτωση της εταιρείας Λάμψα Α.Ε. οι επιπτώσεις από την πανδημία είναι ενδεικτικές της σοβαρότατης κρίσης που διέρχεται ο ξενοδοχειακός τομέας, λόγω της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων.

Σύμφωνα με την ετήσια οικονομική έκθεση της εταιρείας και τα στοιχεία από το ΙΝΣΕΤΕ, η πληρότητα των δωματίων στην αγορά ξενοδοχείων πολυτελείας της Αθήνας μειώθηκε κατά 40,1% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2019 διαμορφώνοντας τον δείκτη στο 41,5% (για το διάστημα πριν την αναστολή λειτουργίας τους) έναντι 69,3% το 2019. Η μέση τιμή δωματίου στα ξενοδοχεία μειώθηκε κατά 18,5% έναντι του 2019, φτάνοντας τα € 137,94 έναντι € 169,31 το 2019. Κατά συνέπεια τα έσοδα ανά διαθέσιμο δωμάτιο μειώθηκαν στα ξενοδοχεία πολυτελείας της Αθήνας κατά 51,2% (€ 57,20 έναντι € 117,29 του 2019) και αντιστοίχως τα συνολικά έσοδα δωματίων μειώθηκαν κατά 75,9%. (Λάμψα, 202; Ινστιτούτο ΣΕΤΕ, 2021).

Πίνακας 2: Τζίρος των Ελληνικών Ξενοδοχείων 2020

Κατηγορία	2020	2019	% Δ
5*	719.325.978	3.007.494.439	-76,1%
4*	637.844.486	2.830.655.326	-77,5%
3*	240.625.973	1.344.389.350	-82,1%
2*	176.388.840	1.038.334.014	-83,0%
1*	57.168.669	136.793.970	-58,2%
Σύνολο	1.831.353.946	8.357.667.099	-78,1%

(Πηγή: ΙΤΕΠ – INSETE – ίδια επεξεργασία)

4.2 Οικονομικά στοιχεία

Ο κύκλος εργασιών του Όμιλου ανήλθε σε 17.735.000 ευρώ έναντι 77.815.000 ευρώ το 2019 σημειώνοντας μείωση 77,21%. Στην μητρική Εταιρεία αντίστοιχα (Ξενοδοχείο «Μεγάλη Βρετανία», King George και Sheraton Rhodes Resort) ανήλθε σε 12.789.000 ευρώ από 65.075.000 ευρώ το 2019, ήτοι μειωμένη κατά 80,35 % λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας του Covid-19 στα έσοδα των ξενοδοχειακών μονάδων. Η συμμετοχή του King George ανήλθε σε 1,2 εκατομμύρια ευρώ, έναντι 11,2 εκατομμυρίων ευρώ του 2019.

Το μεικτό αποτέλεσμα, στην προκειμένη περίπτωση οι ενοποιημένες μικτές ζημιές του ομίλου, ανήλθαν στο ποσό των 7.781.000 ευρώ από κέρδη 32.790.000 ευρώ το 2019, σημειώνοντας μείωση της τάξης του 123,73%, ενώ το περιθώριο μικτής ζημιάς ανήλθε από -43,88% το 2020 έναντι κέρδους 42,14% το 2019 (Λάμψα, 2021).

Τα λειτουργικά κέρδη / (ζημιές) του Ομίλου (προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων-EBITDA) ανήλθαν στο ποσό των 5.194.000 ευρώ έναντι 23.085.000 ευρώ το 2019, παρουσιάζοντας μείωση σε ποσοστό -122,50%.

Τα Αποτελέσματα προ φόρων του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε ζημιές 20.993.000 ευρώ από κέρδη 10.700.000 ευρώ το 2019. Οι ζημιές προ φόρων της Εταιρείας ανήλθαν σε 15.940.000 ευρώ έναντι κερδών 11.749.000 το 2019.

Τα καθαρά αποτελέσματα (καθαρά κέρδη) του ομίλου ήταν αρνητικά και διαμορφώθηκαν σε ζημιές 16.494.000 ευρώ από κέρδη 6.931.000 ευρώ το 2019 (Λάμψα, 2021).

4.3 Πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, την Κύπρο και την Σερβία και το λειτουργικό του νόμισμα είναι το Ευρώ. Εντούτοις υπάρχει κάποια περιορισμένη έκθεση σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών, κυρίως δολαρίου των ΗΠΑ, κυρίως λόγω δανειακών και λοιπών υποχρεώσεων σε δολάρια. Ο κίνδυνος συναλλαγματικών ισοτιμιών αυτού του είδους προκύπτει από την ισοτιμία των παραπάνω νομισμάτων έναντι του ευρώ και αντισταθμίζεται μερικώς από αντίστοιχες υποχρεώσεις (π.χ. δάνεια) του ίδιου νομίσματος (Λάμψα, 2021).

Για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο. Ο πιστωτικός κίνδυνος για απαιτήσεις ρευστοποιήσιμες καθώς και για άλλα βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά στοιχεία θεωρείται περιορισμένος.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας του με προσεκτική παρακολούθηση τόσο των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 12 μήνες προσδιορίζονται μηνιαία. Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα, διατηρώντας επαρκή διαθέσιμα και τραπεζικά πιστωτικά όρια.

Πίνακας 2. Ληκτότητα υποχρεώσεων Ομίλου και εταιρείας ΛΑΜΨΑ

ΟΜΙΛΟΣ	31/12/2020				
	Ποσά σε χιλ. €	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	αργότερο από 5 έτη	
Τραπεζικός Δανεισμός	540	10.900	1.756	-	
Ομολογιακό Δάνειο	2.635	2.950	39.801	80.244	
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	85	85	1.016	22.549	
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	-	1.137	154	
Εμπορικές Υποχρεώσεις	2.928	-	-	-	
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	9.160	-	-	-	
Σύνολο	15.348	13.935	43.711	102.948	

(Πηγή: - Λάμψα, 2021)

4.4 Εμπορικός Κίνδυνος

Το 2020 ήταν η δυσκολότερη περίοδος στη νεότερη ιστορία της Εταιρείας, γεγονός που ισχύει και για τον κλάδο των ξενοδοχειακών υπηρεσιών γενικότερα. Το 2021 ξεκίνησε για τον κλάδο με τις ίδιες εξαιρετικά δύσκολες και αβέβαιες συνθήκες, λόγω των νέων εξάρσεων καθώς και των μεταλλάξεων του κορονοϊού που εξακολουθούν και πιέζουν τα συστήματα υγείας όλων των χωρών και αποτρέπουν την άρση των περιοριστικών μέτρων, κυρίως στις μετακινήσεις, που στην πλειονότητά τους συνεχίζουν να παραμένουν σε ισχύ. (Λάμψα, 2021).

4.5 Περιβαλλοντικά και εργασιακά θέματα

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε. βασίζεται σε ένα μοντέλο λειτουργίας, το οποίο ενσωματώνει την έννοια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στο σύνολο των δραστηριοτήτων της.

- Υπεύθυνη λειτουργία,
- Εξασφάλιση της ευημερίας των εργαζομένων και των συνεργατών,
- Περιβαλλοντική υπευθυνότητα,
- Συνεισφορά στην κοινωνία και τον εθελοντισμό.

Η Εταιρεία δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην υλοποίηση και υποστήριξη δράσεων κοινωνικής υπευθυνότητας, καθώς η προσφορά στην κοινωνία και ιδιαίτερα η στήριξη των ευπαθών κοινωνικών ομάδων, αποτελεί συστατικό στοιχείο της εταιρικής κουλτούρας της Εταιρείας. Σε αυτό το πλαίσιο, η Διοίκηση και το σύνολο των εργαζομένων των Ξενοδοχείων, αναλαμβάνουν συνεχείς πρωτοβουλίες κοινωνικής υπευθυνότητας, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της στρατηγικής της.

Στην Εταιρεία έχει θεσπιστεί ειδική επιτροπή ξενοδοχείων, η οποία διασφαλίζει τόσο τη συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία και τους νόμους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και την εφαρμογή των πρωτοβουλιών της Starwood για το περιβάλλον. Ακολουθώντας την περιβαλλοντική πολιτική της έχει υιοθετήσει καινοτόμες πρακτικές σχετικά με τη μείωση των εκπομπών, την κατανάλωση ενέργειας, την κατανάλωση νερού και την παραγωγή αποβλήτων (Λάμψα, 2021).

Η Εταιρεία ΛΑΜΨΑ παρακολουθεί και καταγράφει την επίδοσή της, μέσω συγκεκριμένων περιβαλλοντικών δεικτών. Οι δείκτες αυτοί αφορούν την καταγραφή και παρακολούθηση της ηλεκτρικής ενέργειας, την κατανάλωση νερού, καθώς και την παρακολούθηση των ποσοτήτων των παραγόμενων αποβλήτων.

Εξοικονόμηση ενέργειας

Σχετικά με τις πρωτοβουλίες που αναπτύσσει με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας, η Εταιρεία έχει ήδη υλοποιήσει σημαντικά έργα, όπως τα παρακάτω:

Αυτοματισμοί που βοηθούν στη διαχείριση της ψύξης και θέρμανσης των κτιρίων, χωρίς περιττές απώλειες.

- Χρήση φυσικού αερίου στους ψύκτες.
- Σύστημα instabus για τον εξωτερικό φωτισμό, στις αίθουσες δεξιώσεων και τους κοινόχρηστους χώρους. Με το σύστημα αυτό όλα τα μέρη της ηλεκτρικής εγκατάστασης των κτηρίων, μπορούν να επικοινωνούν μεταξύ τους και να ρυθμίζεται η κατανάλωση ρεύματος πολύ πιο άμεσα.
- Σύστημα On/Off με κάρτα στα δωμάτια, για την εξοικονόμηση ενέργειας.

Κατανάλωση νερού

Η Εταιρεία έχει εγκαταστήσει εξειδικευμένα φίλτρα μείωσης νερού (μειωτήρες νερού) στις βρύσες όλων των δωματίων, με στόχο τη μείωση νερού ως και 40%.

Υπεύθυνη διαχείριση απορριμμάτων

Η Εταιρεία συνεργάζεται με αδειοδοτημένες εταιρείες συλλογής αποβλήτων, με στόχο την ορθή διαχείρισή τους.

Τα υλικά που ανακυκλώνονται είναι: γυαλί, χαρτί, πλαστικά, λαμπτήρες, χρησιμοποιημένα λάδια κουζίνας, μελάνια, μπαταρίες, καθώς και ηλεκτρικές συσκευές (Λάμπα, 2021).

Αναγνωρίζοντας ότι το ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς παράγοντες για την ανάπτυξη της, η ΛΑΜΨΑ Α.Ε. επενδύει συνεχώς στους ανθρώπους της, επιβραβεύει τις προσπάθειές τους, παρέχει κίνητρα για την αύξηση της παραγωγικότητας, ενώ προσφέρει ένα άρτια οργανωμένο, πλήρως εξοπλισμένο αλλά και ευχάριστο περιβάλλον εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Η Εταιρεία ΓΕΚΕ Α.Ε.

5.1 Η εταιρεία

Η «Ανώνυμος εταιρεία ξενοδοχειακών και τουριστικών Επιχειρήσεων - ΓΕΚΕ», είναι η διαχειρίστρια του ξενοδοχείου President, στην Αθήνα.

Το President στα πλαίσια ενός έντονου ανταγωνιστικού περιβάλλοντος μεταξύ των ξενοδοχείων 4 αστέρων της πρωτεύουσας σε κρατήσεις δωματίων είχε πληρότητα το 2020 που ανήλθε σε 14,80% έναντι 72,85% το 2019. Επιπλέον ανέστειλε την λειτουργία του λόγω κυβερνητικής απόφασης (lockdown) από 23.03.2020 έως 18.06.20 και εν συνεχεία λόγω χαμηλής κινητικότητας από 20.11.20 έως 31.12.20.(ΓΕΚΕ, 2021).

Η Εταιρεία παρακολουθεί προσεκτικά τις εξελίξεις σχετικά με την εξάπλωση του κορονοϊού COVID-19. Μέχρι σήμερα έχει λάβει προληπτικά μέτρα για την ασφάλεια των εργαζομένων και των πελατών, ενώ συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από τις επίσημες αρμόδιες αρχές.

5.2 Οικονομικά στοιχεία

Οι πωλήσεις της εταιρείας ανήλθαν σε 2.459.535 ευρώ έναντι 12.277.176 ευρώ των αντίστοιχων πωλήσεων του 2019, παρουσιάζοντας πτώση κατά -79,97%. Ταυτόχρονα η σημαντική μείωση της δραστηριότητας της εταιρείας, οδήγησε σε μείωση των μεταβλητών εξόδων κατά μέσο όρο (ανάλογα με τη φύση του εξόδου) σε ποσοστό 44,30%.

Σημαντική μείωση σημείωσαν και τα σταθερά έξοδα ,όπως το κόστος προσωπικού στο οποίο παρατηρήθηκε μείωση κατά 52,09%, κυρίως λόγω της συνδρομής του κράτους με τα οριζόντια μέτρα στήριξης της απασχόλησης.

Η εταιρεία εμφάνισε λειτουργικές ζημιές στη χρήση το 2020, οι οποίες διαμορφώθηκαν σε 1.737.698 ευρώ, έναντι λειτουργικών κερδών 4.653.998 ευρώ της χρήσεως 2019. Τα αποτελέσματα προ φόρων της εταιρείας εμφανίζουν ζημιές ύψους 1.756.961 ευρώ έναντι κερδών ύψους 4.583.492 ευρώ, κατά την προηγούμενη χρήση. Η επίδραση του φόρου (τρέχοντος και αναβαλλόμενου) στα αποτελέσματα της εταιρείας ανήλθε σε 82.821 ευρώ, διαμορφώνοντας τα αποτελέσματα μετά φόρων σε ζημιές ύψους 1.674.140 ευρώ από καθαρά κέρδη ύψους 3.430.459 ευρώ το 2019.(ΓΕΚΕ, 2021).

Πίνακας 4.ΕΒΙΤΔΑ – Περιθώριο ΕΒΙΤΔΑ ΓΕΚΕ

ΕΒΙΤΔΑ – Περιθώριο ΕΒΙΤΔΑ	01/01-31/12/2020	01/01-31/12/2019
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης προ φόρων χρηματοδοτικών, (1.737.698) 4.653.998 και επενδυτικών αποτελεσμάτων	-1.737.698	4.653.998
Σύνολο αποσβέσεων	998.950	916.121
ΕΒΙΤΔΑ (Α)	-738.748	5.570.119
Κύκλος Εργασιών (Β)	2.459.535	12.277.176
Περιθώριο ΕΒΙΤΔΑ (Α) / (Β)	-30,04%	45,37%

(πηγή: ΓΕΚΕ, 2021).

Τέλος η Εταιρεία παρουσίασε αρνητικές λειτουργικές ταμειακές ροές ύψους 813.385 ευρώ έναντι ροών θετικών ύψους 3.716.290 ευρώ το 2019.

5.3 Πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας.

Η Εταιρεία δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου. Οι χονδρικές πωλήσεις, ενοικιάσεις σε τουριστικά πρακτορεία, γίνονται κυρίως σε πελάτες που έχουν αξιολογηθεί από προηγούμενες συνεργασίες. Οι λιανικές πωλήσεις γίνονται είτε τοις μετρητοίς είτε μέσω πιστωτικών καρτών και μεταχρονολογημένων επιταγών μικρής διάρκειας.

Ο κίνδυνος ρευστότητας αφορά την δυνατότητα των ταμειακών διαθεσίμων να καλύψουν τις άμεσες υποχρεώσεις. Η Εταιρεία έχει ικανοποιητική ρευστότητα. Ο δείκτης κυκλοφορούντος ενεργητικού, σε σχέση με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, διαμορφώνεται την 31/12/2020 σε 7,39. Η Εταιρεία έχει τη δυνατότητα να ανταποκρίνεται απρόσκοπτα στις ταμειακές του υποχρεώσεις (ΓΕΚΕ, 2021).

5.4 Εμπορικός Κίνδυνος

Η εταιρεία δεν αντιμετωπίζει εμπορικό κίνδυνο, εκτός από τον ανταγωνισμό από άλλες ξενοδοχειακές μονάδες που θεωρείτε φυσιολογικός. Η Εταιρεία περιορίζει την έκθεσή της σε κινδύνους, επενδύοντας τα διαθέσιμά της, κατά κύριο λόγο, σε προθεσμιακές καταθέσεις μεγάλων πιστωτικών ιδρυμάτων του εξωτερικού. Η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν θα υπάρξει πρόβλημα με τις εισπράξεις από τις επενδύσεις αυτές.

Ένα σημαντικό μέρος της ανάπτυξης της Εταιρείας οφείλεται και τροφοδοτείται από την αυξημένη τουριστική κίνηση που γνωρίζει η χώρα στην διάρκεια των τελευταίων ετών. Εφόσον, ως απόρροια της δημιουργίας συνθηκών γεωπολιτικής αστάθειας και εντάσεων στις σχέσεις της χώρας με οποιαδήποτε γείτονα χώρα, επηρεασθεί αρνητικά ο τουριστικός κλάδος, το γεγονός αυτό ενδέχεται να έχει άμεση επίπτωση στα οικονομικά αποτελέσματα και επιδόσεις της Εταιρείας. Για τον λόγο αυτό ο

συγκεκριμένος κίνδυνος, ο οποίος εκφεύγει οποιουδήποτε ελέγχου της Εταιρείας ,αξιολογείται ως σημαντικός από την διοίκηση της Εταιρείας.(ΓΕΚΕ, 2021).

5.5 Περιβαλλοντικά και εργασιακά θέματα

Η Εταιρεία αναγνωρίζει την ανάγκη για συνεχή βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης με βάση τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και σε συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τα διεθνή πρότυπα στοχεύει σε μία ισορροπημένη οικονομική ανάπτυξη σε αρμονία με το φυσικό περιβάλλον. Ακολουθώντας τις ανωτέρω αρχές, η Εταιρεία ασκεί τις δραστηριότητές του με τρόπο που εξασφαλίζει, αφενός μεν την προστασία του περιβάλλοντος, αφετέρου δε την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων της.

Η Εταιρεία για την διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος λαμβάνει μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος συμμορφούμενη με την περιβαλλοντική νομοθεσία και τους εγκεκριμένους, σε σχέση με την άδεια λειτουργίας της, περιβαλλοντικούς όρους.

Η Εταιρεία κατά την 31/12/2020 απασχολούσε 143 άτομα έναντι των 161 άτομα στο τέλος του 2019.

Οι σχέσεις της Εταιρείας με το προσωπικό είναι άριστες και δεν παρουσιάζονται εργασιακά προβλήματα, καθώς μία εκ των βασικών προτεραιοτήτων της Εταιρείας είναι η διατήρηση και η ενίσχυση του κλίματος εργασιακής ειρήνης και η διαρκής βελτίωση και αναβάθμιση των συνθηκών εργασίας, ώστε να επιτυγχάνεται η μεγίστη δυνατή αξιοποίηση σε παραγωγικό επίπεδο του ανθρωπίνου δυναμικού. Η Εταιρεία μεριμνά για την λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων και την υιοθέτηση πρακτικών, προκειμένου να συμμορφώνεται πλήρως και απολύτως με τις ισχύουσες διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας.

Η Διοίκηση της εταιρείας δεν κάνει διακρίσεις, αναφορικά με τις προσλήψεις, τις αποδοχές και τις προαγωγές, βάσει φύλου, φυλής, θρησκείας, χρώματος,

εθνικότητας, θρησκευτικών πεποιθήσεων, ηλικίας, οικογενειακής κατάστασης, σεξουαλικών προτιμήσεων, τυχόν συμμετοχής σε συνδικαλιστικά όργανα ή ιωνδηήποτε άλλων χαρακτηριστικών. Οι μόνοι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη είναι η εμπειρία, η προσωπικότητα, η κατάρτιση, η εξειδίκευση, η αποδοτικότητα και οι εν γένει ικανότητες του ατόμου, ενώ παροτρύνει και συνιστά σε όλους τους εργαζομένους αυτής να σέβονται τη διαφορετικότητα κάθε υπαλλήλου, προμηθευτή και πελάτη της εταιρείας και να μην αποδέχονται οποιαδήποτε συμπεριφορά που ενδέχεται να δημιουργεί διακρίσεις οποιασδήποτε μορφής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. Ανάλυση & Σύγκριση αριθμοδεικτών επιχειρήσεων

6.1 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας

6.1.1 Αριθμοδείκτης Γενικής ή Έμμεσης Ρευστότητας (Current Ratio)

Πίνακας 5. Αριθμοδείκτες Γενικής ή Έμμεσης Ρευστότητας (Current Ratio)

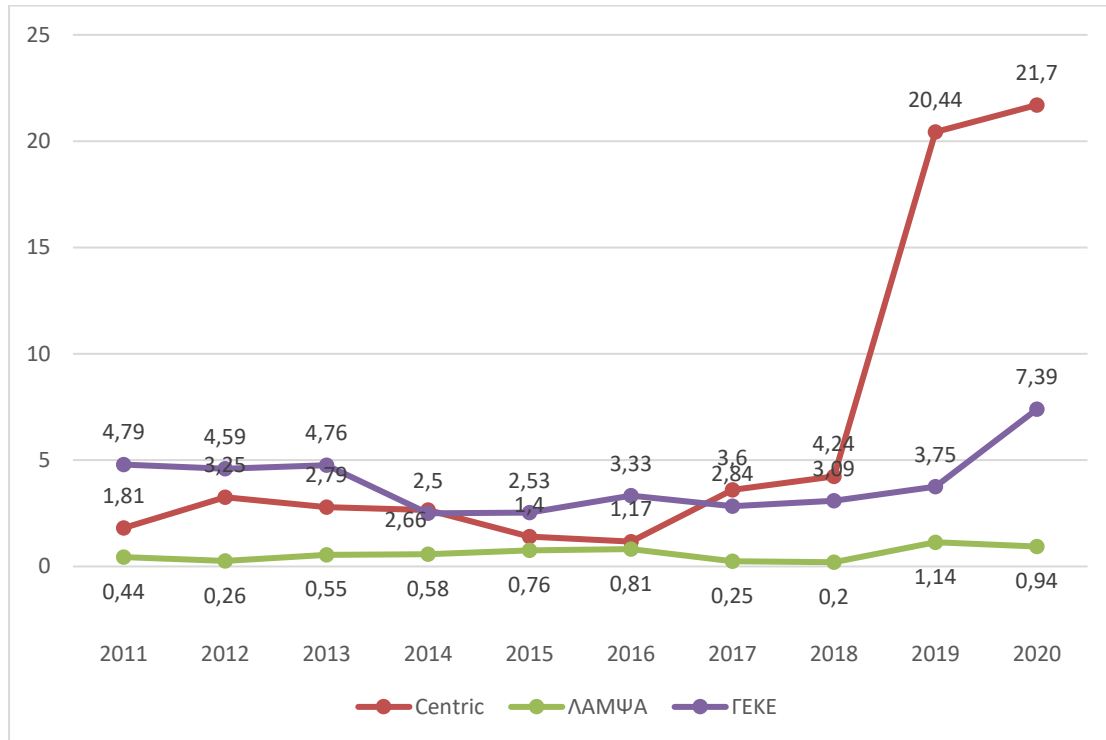
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	M.O.
Centric	1,81	3,25	2,79	2,66	1,4	1,17	3,6	4,24	20,44	21,7	6,306
ΛΑΜΨΑ	0,44	0,26	0,55	0,58	0,76	0,81	0,25	0,2	1,14	0,94	0,593
ΓΕΚΕ	4,79	4,59	4,76	2,5	2,53	3,33	2,84	3,09	3,75	7,39	3,957

Ο δείκτης γενικής ή άμεσης ρευστότητας εκφράζει την ικανότητα της επιχείρησης να μετατρέπει το κυκλοφορούν ενεργητικό σε μετρητά για να καλύψει τις τρέχουσες (βραχυπρόθεσμες) υποχρεώσεις. Εάν ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας είναι 2 ή μεγαλύτερος και σε συνδυασμό με τον αριθμοδείκτη ειδικής ρευστότητας που πρέπει να είναι 1 ή μεγαλύτερος, η επιχείρηση έχει ικανοποιητική ρευστότητα για να εξυπηρετεί τις υποχρεώσεις της (Νούλας, 2020; Αποστόλου, 2015).

Στον πίνακα από τις 3 εταιρείες η Centric έχει τους καλύτερους δείκτες ειδικά τα 2 τελευταία χρόνια (2019 & 2020) με το δείκτη να είναι 20,44 και 21,7 αντίστοιχα, θεωρητικά υπερβολικός, καθώς τα υπόλοιπα χρόνια ο δείκτης κυμαινόταν σε από 1,17 έως 4,24. Ο Μέσος όρος του δείκτη για την Centric είναι 6,3, τριπλάσιος από τον ιδανικό δείκτη που πρέπει να είναι τουλάχιστον 2. Ο μεγάλος αυτός δείκτης αιτιολογείται από τις πολύ μικρές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις που έχει το 2019 & 2020 η εταιρεία (1,3 εκατομμύρια ευρώ) για την κάθε χρονιά, σε αντιδιαστολή με τις υπόλοιπες χρονιές που οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις κυμαίνονται από 3 έως 7 εκατομμύρια ευρώ για κάθε χρονιά. Αν και ο υψηλός δείκτης το 2020 που οφείλεται στις πολύ μικρές Β.Υ. της εταιρείας μπορεί να οφείλεται στην μείωση της δραστηριότητας λόγω της πανδημίας, ο υψηλός δείκτης και το 2019 υποδηλώνει ότι η εταιρεία πραγματοποιεί προσεκτικές κινήσεις και συναλλαγές μην έχοντας υψηλές Β.Υ.

Αντίστοιχα ο δείκτης είναι εξαιρετικός και για την εταιρεία ΓΕΚΕ, καθώς έχει Μέσο όρο 3,97 και σταθερό το δείκτη πάνω από το 2 όλες τις χρονιές από το 2011. Αντίστοιχα η μεγαλύτερη τιμή παρουσιάζεται το 2020 με τον δείκτη στο 7,39 καθώς είχε τις μικρότερες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (672 χιλιάδες ευρώ) ενώ τις άλλες χρονιές οι Β.Υ. κυμαινόταν από 950 χιλιάδες έως 3 εκατομμύρια. Οι μικρές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μπορούν να αιτιολογηθούν για την ΓΕΚΕ, λόγω της μείωσης των δραστηριοτήτων της εταιρείας το 2020, αποτέλεσμα των περιοριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Αντίθετα η εταιρεία ΛΑΜΨΑ έχει πολύ χαμηλό δείκτη όλες τις χρονιές που εξετάζουμε με Μ.Ο. 0,59 και το 2012 έχοντας τον μικρότερο δείκτη μόλις στο 0,20. Αυτό οφείλεται στις μεγάλες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις που έχει όλα τα χρόνια και ειδικά τα τελευταία όπου μόνο τα τραπεζικά δάνεια και τα ομόλογα που έχει προς εξόφληση (6-12 μήνες) αγγίζουν τα 17 εκατομμύρια ευρώ, ενώ είναι σχετικά χαμηλά το κυκλοφορούν ενεργητικό.

Διάγραμμα 11. Αριθμοδείκτες Γενικής Ρευστότητας 2011 - 2020

6.1.2 Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας (Quick Ratio)

Πίνακας 6. Αριθμοδείκτες Άμεσης Ρευστότητας (Quick Ratio)

Δείκτης Ειδικής ή Άμεσης Ρευστότητας	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	M.O.
Centric	1,81	3,25	2,79	2,65	1,39	1,16	3,59	4,24	20,42	21,69	6,299
ΛΑΜΨΑ	0,38	0,23	0,5	0,51	0,67	0,73	0,23	0,18	1,08	0,9	0,541
ΓΕΚΕ	4,53	4,67	2,46	2,5	3,29	2,81	3,06	3,7	3,75	7,39	3,816

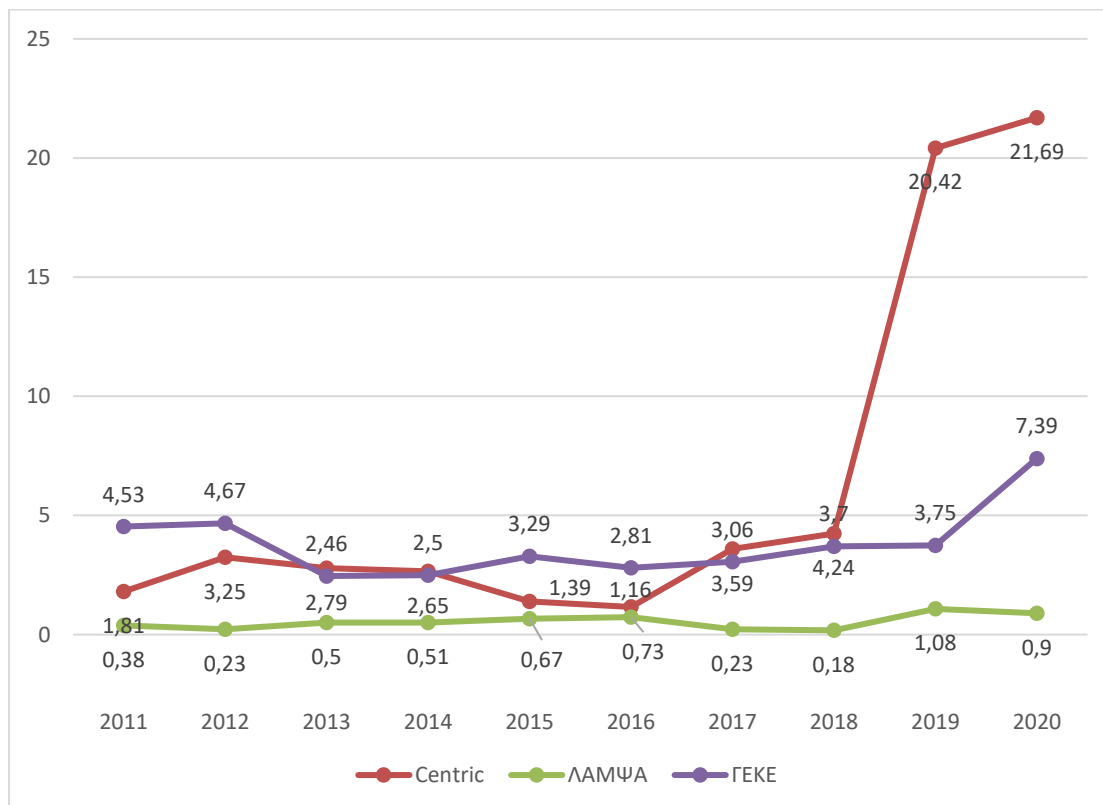
Και στην περίπτωση του Δείκτη Ειδικής ή Άμεσης Ρευστότητας, έχουμε σχεδόν τα ίδια στοιχεία με τους δείκτες να είναι σχεδόν ίδιοι με τους δείκτες γενικής ρευστότητας. Αυτό οφείλεται στην δραστηριότητα του ξενοδοχειακού κλάδου, ο οποίος είναι ουσιαστικά κλάδος υπηρεσιών και δεν έχει αποθέματα, όπως μια βιομηχανική – παραγωγική επιχείρηση, η οποία μπορεί να έχει στις αποθήκες της

προϊόντα που δεν έχει πωλήσει (αποθέματα) τα οποία είναι μεγάλης αξίας και τα οποία συμμετέχουν στην διαμόρφωση του εν λόγω δείκτη.

Η εταιρεία ΓΕΚΕ και εδώ παρουσιάζει υψηλό δείκτη άμεσης ρευστότητας, ενώ η εταιρεία ΛΑΜΨΑ έχει θετικούς μεν αλλά χαμηλούς δείκτες όλες τις χρονιές εκτός από τα 2019 που ο δείκτης βρίσκεται στο 1,08.

Αντίστοιχά και η Centric έχει ικανοποιητικούς δείκτες όλες τις χρονιές με το 2019 και 2020 να έχει πολύ μεγάλους τους δείκτες για τους ίδιους λόγους που αναφέρθηκαν και στην ανάλυση του προηγούμενου δείκτη.

Διάγραμμα 12. Αριθμοδείκτες Άμεσης Ρευστότητας 2011 - 2020

6.1.3 Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας (Cash Ratio)

Πίνακας 7. Αριθμοδείκτες Ταμειακής Ρευστότητας (Cash Ratio)

Δείκτης Μετρητών ή ταμειακής ρευστότητας	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	M.O.
Centric	0,25	0,64	0,68	1,05	0,1	0,22	1,66	2,28	12,68	6,18	2,574
ΛΑΜΨΑ	0,16	0,08	0,26	0,24	0,45	0,5	0,17	0,09	0,87	0,72	0,354
ΓΕΚΕ	4,18	3,76	3,96	2,12	1,96	2,59	2,27	2,44	2,9	6,29	3,247

Ο δείκτης μετρητών δείχνει πόσες φορές τα διαθέσιμα ρευστά περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης καλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες και ειδικά τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Εάν ο δείκτης είναι 1 η μεγαλύτερος σημαίνει ότι καλύπτει πλήρως

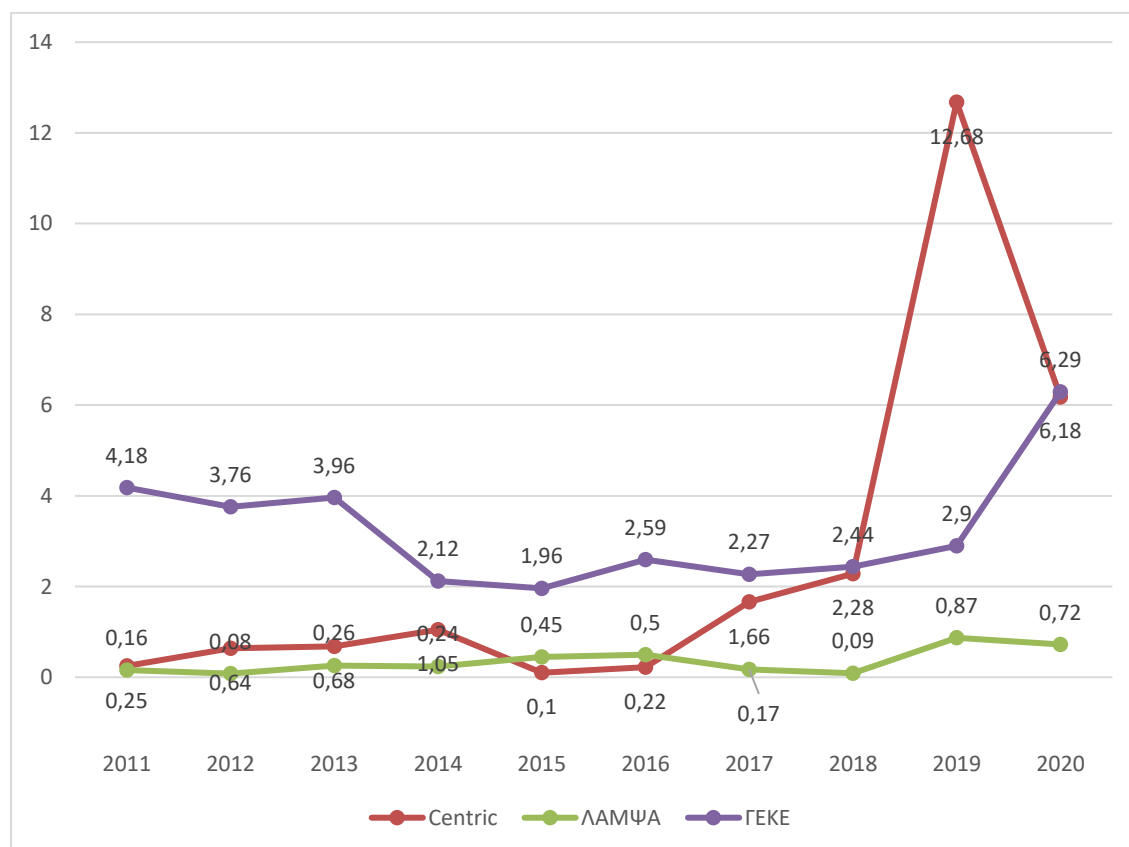
τις υποχρεώσεις της. Στις περισσότερες επιχειρήσεις, ακόμη και στις τράπεζες, ο δείκτης αυτός είναι συνήθως κάτω από το 1, καθώς πολλές επιχειρήσεις διατηρούν τόσα διαθέσιμα όσα απαιτούνται για να καλύψουν τις άμεσες υποχρεώσεις τους και τα υπόλοιπα τα επενδύουν για να έχουν μεγαλύτερη απόδοση. Στην προκειμένη περίπτωση η ΓΕΚΕ έχει μέσο όρο 3,24 που σημαίνει ότι έχει την δυνατότητα να καλύψει 3,2 φορές τις υποχρεώσεις της με τα μετρητά (διαθέσιμα) που έχει. Η μεγαλύτερη μάλιστα τιμή εμφανίζεται το 2020, όπου η εταιρεία διέθετε 4,2 εκατομμύρια ευρώ για να καλύψει υποχρεώσεις 672 χιλιάδων ευρώ. Αν και οι χαμηλές Β.Υ. το 2020 εκτιμάται ότι οφείλεται στην δραματική μείωση των δραστηριοτήτων, άρα και στην δημιουργία υποχρεώσεων, ο δείκτης είναι υψηλός και τις υπόλοιπες χρονιές.

Αντίστοιχα και η Centric έχει πολύ υψηλούς δείκτες τα 3 τελευταία χρόνια (2018 – 2019 – 2020) αν και τις υπόλοιπες χρονιές ο δείκτης είναι πολύ χαμηλός και κυμαίνεται από 0,1 έως 1, που σημαίνει ότι απαιτήθηκε δανεισμός για να καλύψει τις υποχρεώσεις της. Στην περίπτωση της Centric υπήρξε μεγάλη μείωση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων από το 2018 με ταυτόχρονο υψηλό όγκο διαθεσίμων. Να σημειωθεί ότι στην ανάλυση της εταιρείας, επισημάνθηκε ότι το 2017-2018 προχώρησε σε διακοπή δραστηριοτήτων που δεν είχαν λόγω ύπαρξης και πωλήσεις ακινήτων, με αποτέλεσμα την υψηλή διαθεσιμότητα κεφαλαίων.

Όπως αναφέρθηκε, τα υψηλά διαθέσιμα δεν απεικονίζονται στις οικονομικές εκθέσεις των περισσότερων εταιρειών για τον λόγο ότι οι επιχειρήσεις προτιμούν να επενδύσουν τα επιπλέον κεφάλαια. Αυτό μπορεί να μην είναι τόσο εύκολο για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, καθώς όπως αναφέρθηκε είναι κλάδος υπηρεσιών. Μια βιομηχανική – παραγωγική επιχείρηση μπορεί να επενδύσει τα διαθέσιμα κεφάλαια στην παραγωγή ή στην βελτίωση των μηχανημάτων της, την αύξηση της παραγωγής ή στην αγορά νέων πιο οικονομικών και τεχνολογικά πιο προηγμένων μηχανημάτων που θα την δώσουν μακροπρόθεσμα υψηλότερα κέρδη (αποδόσεις). Αντίθετα, μια ξενοδοχειακή μονάδα δεν μπορεί να επενδύσει σε αυτό τον τομέα (εκτός ίσως από μια ανακαίνιση) και μπορεί να επενδύσει μόνο σε ακίνητα ή σε χρηματοπιστωτικά προϊόντα τα οποία φέρουν τους ανάλογους κινδύνους.

Για την εταιρεία ΛΑΜΨΑ ισχύουν τα ίδια όπως και με τους προηγούμενους δείκτες. Οι πολύ υψηλές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις διαμορφώνουν ανάλογα και αυτό το δείκτη με το Μ.Ο. του να βρίσκεται στο 0,35, με το 2018 να είναι η χειρότερη χρονιά από πλευράς ταμειακής ρευστότητας έχοντας το δείκτη μόλις στο 0,09 πράγμα που σημαίνει ότι η εταιρεία αναγκάστηκε να προσφύγει στο δανεισμό.

Διάγραμμα 13. Αριθμοδείκτες Ταμειακής Ρευστότητας 2011 - 2020

6.2. Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας (Activity Ratios)

6.2.1. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού (Total Asset Turnover)

Πίνακας 8. Αριθμοδείκτες Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού (Total Asset Turnover)

Κυκλοφοριακή ταχύτητα ενεργητικού	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	M.O.
Centric	11,14	10,03	14,17	20,39	17,79	1,52	0,04	0,08	0,11	0,07	7,534
ΛΑΜΨΑ	0,24	0,21	0,27	0,36	0,39	0,40	0,34	0,3	0,29	0,06	0,286
ΓΕΚΕ	0,13	0,14	0,11	0,13	0,15	0,14	0,15	0,17	0,19	0,04	0,135

Ο δείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού συγκρίνει τις πωλήσεις που παράγονται από το μέσο όρο του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων (πάγια και κεφάλαια κίνησης). Όσο υψηλότερος είναι ο δείκτης κύκλου εργασιών, τόσο πιο αποδοτική είναι μια επιχείρηση. Ο δείκτης πρέπει να συγκρίνεται επίσης με τον γενικό δείκτη του κλάδου που ανήκει η επιχείρηση (Rist & Pizzica, 2015).

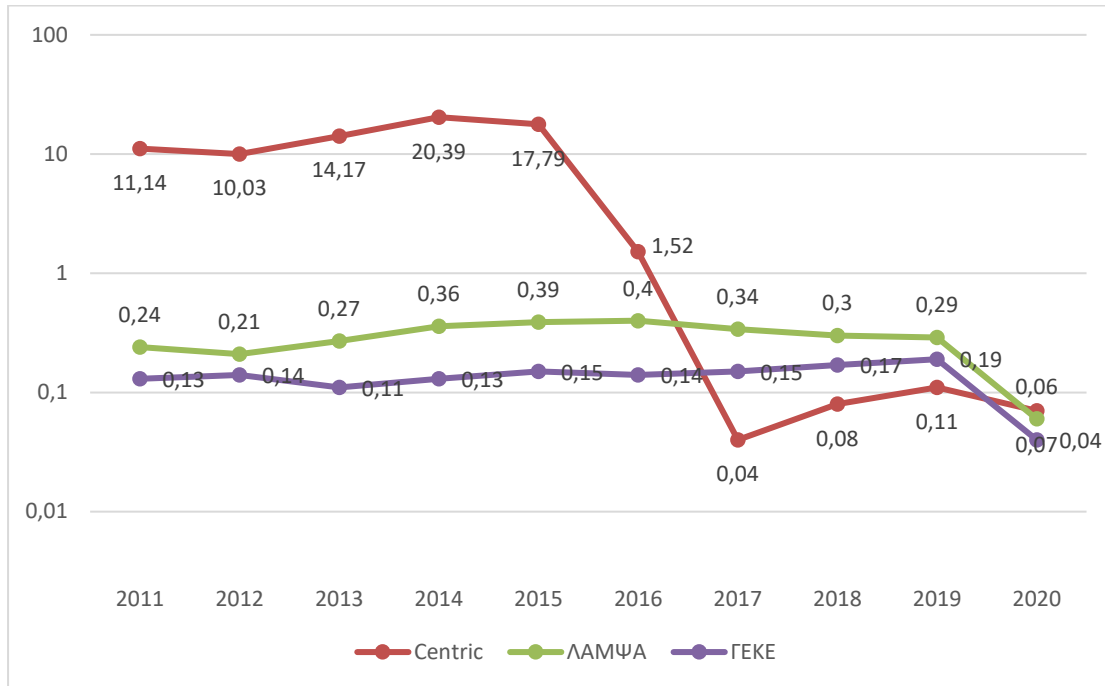
Και οι τρεις εταιρείες έχουν πολύ χαμηλό δείκτη το 2020, όπως είναι φυσικό λόγω της δραματικής πτώσης των πωλήσεων λόγω της πανδημίας. Αυτό, όμως, δεν αιτιολογεί τους δείκτες τις προηγούμενες χρονιές. Η ΛΑΜΨΑ και η ΓΕΚΕ δεν χρησιμοποιούν εντατικά τα περιουσιακά τους στοιχεία προκειμένου να πραγματοποιήσουν πωλήσεις όλες τις χρονιές που εξετάζονται. Αυτό έχει να κάνει και με την δύση των δραστηριοτήτων, στην προκειμένη περίπτωση του ξενοδοχειακού κλάδου καθώς ένα ξενοδοχείο έχει αυξημένα τα περιουσιακά στοιχεία (έντασης πάγιων περιουσιακών στοιχείων) και τα ίδια κεφάλαια.

Αντίθετα, η εταιρεία Centric έχει πολύ μεγάλους δείκτες από το 2011 έως και το 2015, κάτι που ανεβάζει το μέσο όρο του δείκτη στο 7,5. Την περίοδο αυτή η εταιρεία φαίνεται ότι χρησιμοποιεί εντατικά το ενεργητικό της και έχει υψηλές πωλήσεις.

Σημειώνεται ότι η εταιρεία είχε τις μεγαλύτερες πωλήσεις το 2014 με 1,04 δισεκατομμύρια ευρώ, οπότε σε σχέση με το σύνολο του ενεργητικού της ο δείκτης εκτοξεύτηκε στη κορυφαία τιμή του 20,39. Ο δείκτης αλλάζει, μετά την πώληση των περιουσιακών στοιχείων της το 2017 και την ενασχόληση με τον τουριστικό κλάδο, με αποτέλεσμα η χρήση των ιδίων κεφαλαίων και των περιουσιακών στοιχείων ώστε να πετύχει πωλήσεις, μειώνεται δραματικά, όπως και ο κύκλος εργασιών της. Αυτό είναι λογικό, εξαιτίας της τεράστιας αλλαγής στη φύση των δραστηριοτήτων της, καθώς η εταιρεία σταμάτησε την δραστηριότητα της στον κλάδο της διαδικτυακής ψυχαγωγίας και δραστηριοποιήθηκε σε νέους κλάδους μέσω της ίδρυσης νέων εταιριών που είναι ενεργές στο χώρο της μαζικής εστίασης και στο χώρο της εκμετάλλευσης τουριστικών ακινήτων, σύμφωνα με την ετήσια οικονομική έκθεση του 2018 (Centric, 2018). Αυτή η διαδικασία που απαιτεί χρόνο για να εξισορροπήσει και να αποφέρει υψηλά έσοδα και κατ' επέκταση καθαρά κέρδη. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2016 το σύνολο των μη κυκλοφορούντων στοιχείων (παγίων) ανερχόταν στα 39,17 εκατομμύρια ευρώ, ενώ το 2017 τα στοιχεία αυτά «έπεσαν» στα 7,05 εκατομμύρια ευρώ, μειώνοντας αντίστοιχα το σύνολο του ενεργητικού.

Από την άλλη πλευρά η εταιρεία Centric υπολόγιζε ότι θα εισέπραττε από την πώληση και την εξέλιξη της νέας δραστηριότητας, συνολικό τίμημα ύψους 20 εκατομμυρίων ευρώ. Αυτό άλλωστε απεικονίζεται και στα υψηλά διαθέσιμα (ή στον δείκτη μετρητών) που αναλύθηκε πιο πάνω όπου τα διαθέσιμα από 1,38 εκατομμύρια ευρώ το 2016, ανήρθαν σε 11,78 εκατομμύρια ευρώ το 2017, σε 13,68 εκατομμύρια ευρώ το 2018 και σε 15,78 εκατομμύρια ευρώ το 2019.

Διάγραμμα 14. Αριθμοδείκτες Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού 2011 - 2020

6.2.2 Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής ταχύτητας παγίων (Fixed Asset Turnover)

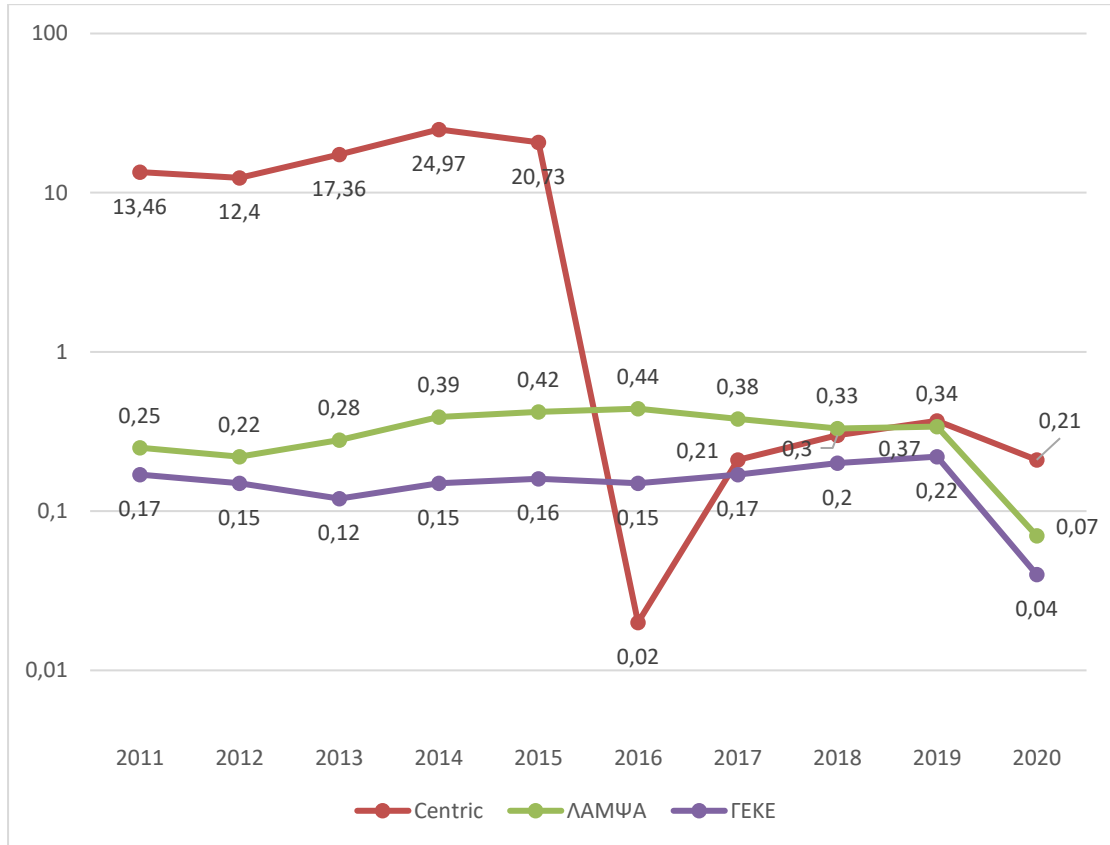
Πίνακας 9. Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής ταχύτητας παγίων (Fixed Asset Turnover)

Κυκλοφοριακή ταχύτητα παγίων	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	M.O.
Centric	13,46	12,4	17,36	24,97	20,73	0,02	0,21	0,3	0,37	0,21	9,003
ΛΑΜΨΑ	0,25	0,22	0,28	0,39	0,42	0,44	0,38	0,33	0,34	0,07	0,312
ΓΕΚΕ	0,17	0,15	0,12	0,15	0,16	0,15	0,17	0,2	0,22	0,04	0,153

Και ο αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής ταχύτητας παγίων, παρουσιάζει την ίδια εικόνα με τον προηγούμενο δείκτη, καθώς ο δείκτης αυτός εξετάζει την χρησιμοποίηση μόνο των παγίων (περιουσιακών στοιχείων) σε σχέση με τις πωλήσεις. Ισχύουν τα ίδια δεδομένα και εδώ για τις 2 πρώτες εταιρείες ΛΑΜΨΑ και ΓΕΚΕ, ενώ και για τη

Centric ισχύουν τα ίδια δεδομένα, καθώς μετά των πώληση των παγίων στοιχείων η αναλογία διαμορφώθηκε ανάλογα και σε σχέση με τις πωλήσεις.

Διάγραμμα 14. Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής ταχύτητας παγίων 2011 - 2020

6.2.3 Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων

Πίνακας 10. Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων

Κυκλοφοριακή ταχύτητα απαιτήσεων	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	M.O.
Centric	4	4,5	2,95	1,26	1,18	1109	2661	1.219,30	256,6	223,1	548,3
ΛΑΜΨΑ	15,86	17,02	14,73	13,7	8,42	11,9	14,05	11,68	9,45	15,13	13,19
ΓΕΚΕ	10,15	8,08	12,35	4,88	5,5	5,6	8,04	12,07	11,34	20,11	9,812

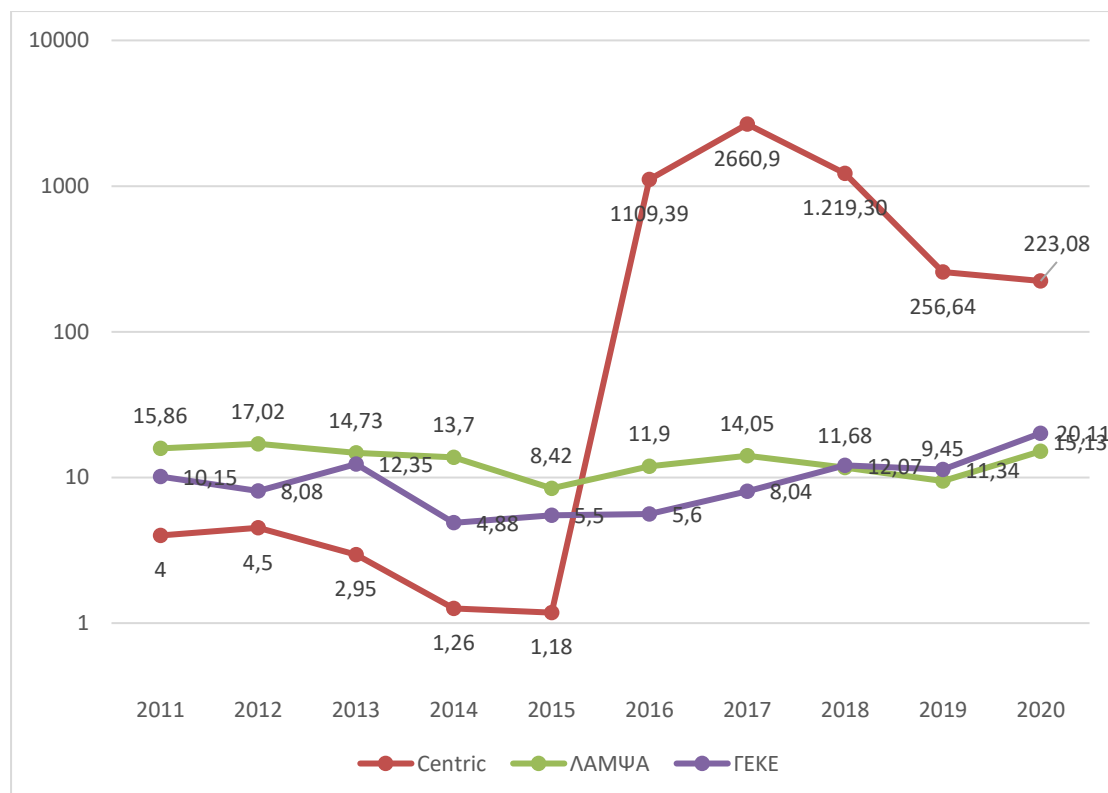
Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται διαιρώντας τις πωλήσεις με τις απαιτήσεις που έχει μια εταιρεία. Όσον αφορά τις εταιρείες ΛΑΜΨΑ και ΓΕΚΕ οι δείκτες τους είναι πολύ καλοί, με μέσο όρο ημερών είσπραξης τις 9,8 ημέρες για την ΓΕΚΑ και 13,1 ημέρες για την ΛΑΜΨΑ. Να σημειωθεί ότι οι ξενοδοχειακές μονάδες έχουν μικρό αριθμό είσπραξης απαιτήσεων, καθώς οι περισσότεροι πελάτες πληρώνουν της μετρητοίς, ενώ η καθυστέρηση μερικών ημερών, οφείλεται στην είσπραξη από συνεργασίες που πραγματοποιούν τα ξενοδοχεία με τουριστικούς πράκτορες και τουριστικά γραφεία, τα οποία τους προωθούν γκρουπ τουριστών.

Αντίθετα η εταιρεία Centric ενώ έχει πολύ χαμηλούς δείκτες από το 2011 έως το 2015, με τον δείκτη ημερών από 1,18 έως το 4,5 ημέρες, το 2016 και μετά λόγω αλλαγής δραστηριότητας ο δείκτης εκτοξεύεται και έχουμε το δείκτη να φτάνει μέχρι και τις 1.219 ημέρες εξόφλησης! Αυτό εκτιμάται ότι είναι πλασματικό καθώς στον ισολογισμό αποτυπώνεται το σύνολο των απαιτήσεων (που μπορεί να περιλαμβάνει) και τις απαιτήσεις από την πώληση περιουσιακών στοιχείων, ενώ έχουμε και δραματική μείωση των πωλήσεων, οπότε ο δείκτης εμφανίζεται υπερβολικά μεγάλος. Να σημειωθεί ότι η Centric εμφάνιζε πολύ υψηλό νούμερο πωλήσεων για τις δραστηριότητες της μέχρι το 2016, αλλά και με πολύ μεγάλο κόστος πωληθέντων. Αυτό άλλωστε φαίνεται και από την ζημιογόνο πορεία το 2015, απόρροια του υψηλού κόστους υποστήριξης των εργασιών των θυγατρικών εταιριών του ομίλου όπως και τις υψηλές δαπάνες προώθησης, οι οποίες όμως κρίνονται αναγκαίες για τη διατήρηση, ανανέωση και διεύρυνση της πελατειακής βάσης.

Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2015 η εταιρεία είχε πωλήσεις 858,96 εκατομμύρια ευρώ, αλλά με κόστος πωληθέντων 848,47 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή το μεικτό αποτέλεσμα ήταν 10,4 εκατομμύρια ευρώ. Το ίδιο ίσχυε και για τις υπόλοιπες χρήσεις πριν το 2015 (Centric, 2014; 2015; 2016).

Η εκτίμηση είναι ότι οι καθαρές απαιτήσεις από πελάτες θα έδινε ένα πιο ασφαλές συμπέρασμα όσον αφορά τον δείκτη είσπραξης απαιτήσεων.

Διάγραμμα 15. Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων 2011 - 2020

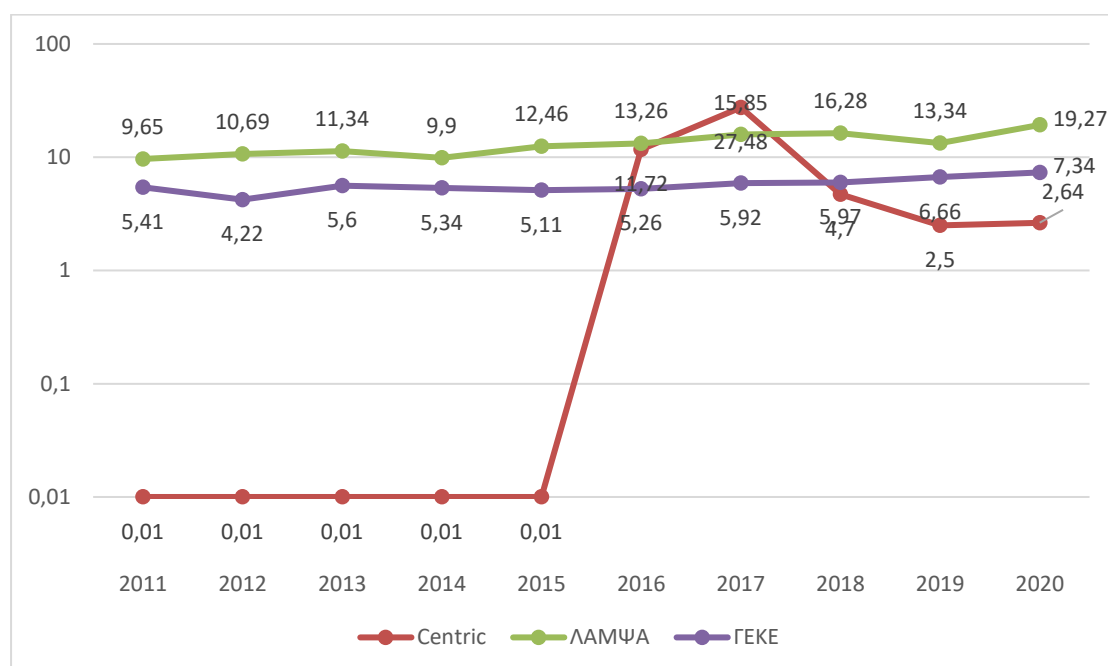
6.2.4 Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων (inventory turnover ratio)

Πίνακας 11. Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων (inventory turnover ratio)

Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	M.O.
Centric	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	11,72	27,48	4,7	2,5	2,64	4,909
ΛΑΜΨΑ	9,65	10,69	11,34	9,9	12,46	13,26	15,85	16,28	13,34	19,27	13,2
ΓΕΚΕ	5,41	4,22	5,6	5,34	5,11	5,26	5,92	5,97	6,66	7,34	5,683

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας των αποθεμάτων υπολογίζεται διαιρώντας τις πωλήσεις με την αξία των αποθεμάτων και υπολογίζεται σε ημέρες. Όπως γίνεται κατανοητό ο κλάδος δεν διαθέτει αποθέματα καθώς ο ξενοδοχειακός τομέας παράγεται κυρίως στον τομέα των υπηρεσιών.

Διάγραμμα 15. Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων 2011 - 2020

Τα όποια ποσά αποθεμάτων αναφέρονται σε είδη που χρησιμοποιούνται κυρίως στα ξενοδοχεία για την εξυπηρέτηση των ξενοδοχείων και των πελατών και τα ποσά τους είναι αμελητέα για να καθορίσουν τον δείκτη.

6.3 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας (Profitability Ratios)

6.3.1 Αριθμοδείκτης καθαρού Περιθωρίου Κέρδους

Πίνακας 12. Αριθμοδείκτες καθαρού Περιθωρίου Κέρδους

Περιθώριο καθαρού κέρδους	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	M.O.
Centric	-1,88%	0,89%	0,54%	0,04%	-0,32%	118,11%	-113,91%	-78,56%	-38,04%	-41,35%	-15,45%
ΛΑΜΨΑ	-5,08%	-15,02%	4,63%	-14,11%	3,00%	5,94%	19,33%	23,49%	13,75%	-118,37%	-8,24%
ΓΕΚΕ	58,10%	36,26%	10,67%	24,08%	39,49%	30,03%	35,44%	39,09%	37,33%	-71,43%	23,91%

Ο δείκτης του καθαρού περιθωρίου κέρδους εξετάζει πόσα από τα έσοδα μιας εταιρείας μετατρέπονται σε καθαρά έσοδα, μετά και από την καταβολή των φόρων. Το καθαρό περιθώριο κέρδους εκφράζεται γενικά ως ποσοστό.

Η εταιρεία ΓΕΚΕ παρουσιάζει υψηλό περιθώριο καθαρού κέρδους όλα τα έτη εκτός όπως είναι φυσικό του 2020 που είχαμε τους περιορισμούς λόγω της πανδημίας. Παρόλα αυτά ο M.O. της εταιρείας βρίσκεται κοντά στο 24% σχεδόν αποδεικνύοντας ότι οι επενδύσεις που έγιναν από τους μετόχους έχουν αντίκρισμα. (Αποστόλου, 2015; Rist & Pizzica, 2015).

Η εταιρεία ΛΑΜΨΑ έχει μια σταθερά ανοδική πορεία από το 2017 η οποία δυστυχώς γι' αυτή διακόπηκε απότομα το 2020 λόγω της πανδημίας.

Οι 2 εταιρείες εκμεταλλεύτηκαν το θετικό κλίμα από τον Τουρισμό στην Ελλάδα, τα τελευταία χρόνια αποκομίζοντας κέρδη και έχοντας ικανοποιητική πληρότητα των δωματίων.

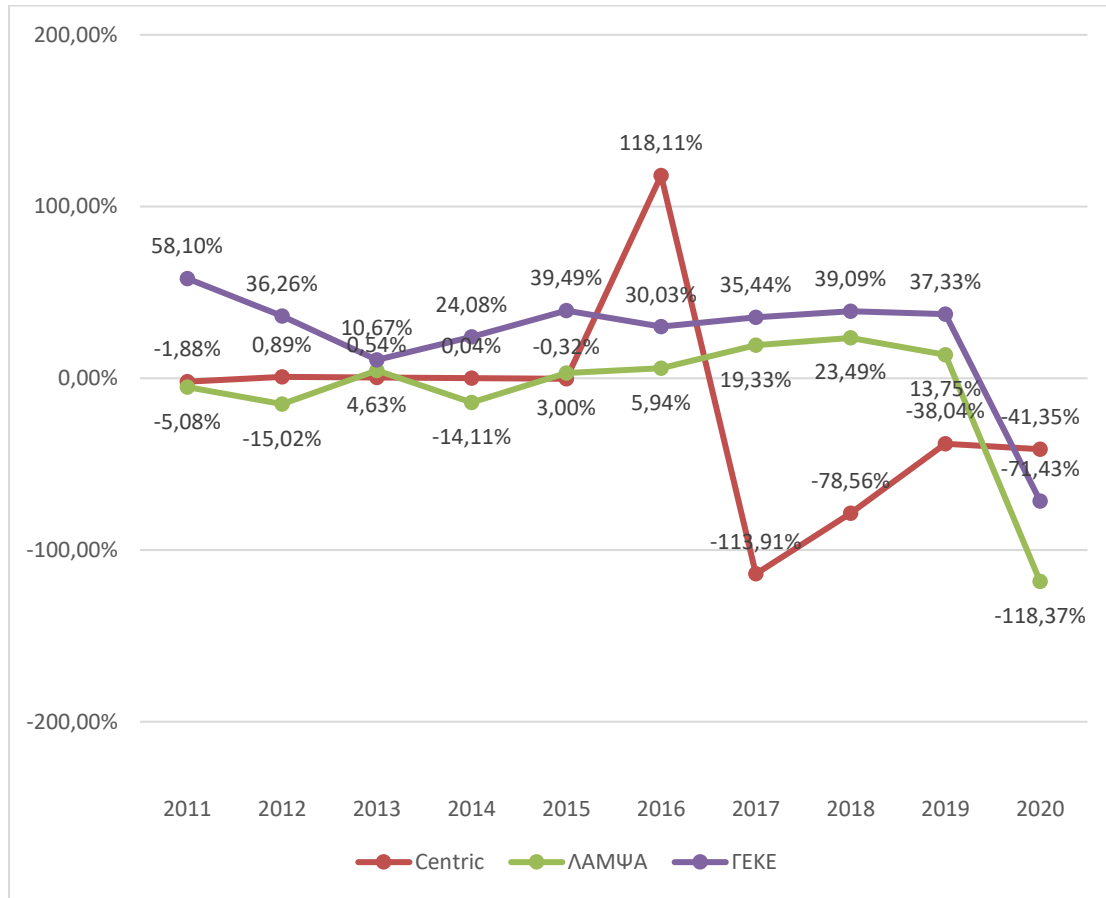
Για την εταιρεία Centric ισχύουν τα δεδομένα που αφορούν την ανάλυση όλων των δεικτών που έγιναν. Η αλλαγή δραστηριότητας, η πώληση περιουσιακών στοιχείων, η επένδυση σε ξενοδοχειακά ακίνητα και σε υπηρεσίες ψυχαγωγίας κρουαζιέρας, καθώς και η ενοικίαση σκαφών θαλάσσης, διαφοροποιεί τα αποτελέσματα. Η μόνη χρονιά που έχει καθαρά κέρδη και μάλιστα υψηλά, είναι το 2016 που γίνεται η εν λόγω αλλαγή με τα κέρδη προ φόρων να είναι θετικά.

Μια ιδιαιτερότητα της ανάλυσης της εταιρείας είναι ότι για το δείκτη καθαρού κέρδους υπολογίζονται τα Κέρδη προ φόρων ως προς τις πωλήσεις. Τα κέρδη όμως προ φόρων είναι αρνητικά με αποτέλεσμα και οι δείκτες να είναι αρνητικοί.

Για παράδειγμα στις ετήσιες εκθέσεις της εταιρείας για το 2018 και 2019, ενώ τα κέρδη προ φόρων είναι αρνητικά (έχουμε δηλαδή ζημίες) με -2.440.741,94 ευρώ το 2018 και -1.624.612,68 το 2019, στον ισολογισμό τους εμφανίζονται καθαρά κέρδη από τις διακοπείσες δραστηριότητες που αναφέρθηκαν 7.336.423,00 ευρώ για το 2018 και 6.490.510,00 ευρώ το 2019.

Το πραγματικό αποτέλεσμα δηλαδή των ετών 2018 και 2019 είναι θετικό ως προς τα κέρδη. Αυτό όπως απεικονίζεται μετά από την φορολόγηση, αλλά δεδομένου ότι η εταιρεία έχει θυγατρικές στο εξωτερικό, χρησιμοποιεί υποχρεωτικά τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα οπότε εμφανίζονται με αυτό τον τρόπο.

Διάγραμμα 16. Αριθμοδείκτες καθαρού Περιθωρίου Κέρδους 2011 - 2020

6.3.2 Αριθμοδείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους

Πίνακας 13. Αριθμοδείκτες Μικτού Περιθωρίου Κέρδους

Περιθώριο μικτού κέρδους	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	M.O.
Centric	2,26%	1,82%	1,55%	1,37%	1,22%	78,45%	62,56%	35,19%	30,12%	21,46%	23,60%
ΛΑΜΨΑ	24,98%	18,61%	29,11%	34,05%	36,98%	36,74%	40,81%	43,11%	42,14%	-43,87%	26,27%
ΓΕΚΕ	33,40%	28,34%	29,43%	36,24%	46,23%	43,08%	44,95%	48,41%	46,95%	-39,96%	31,71%

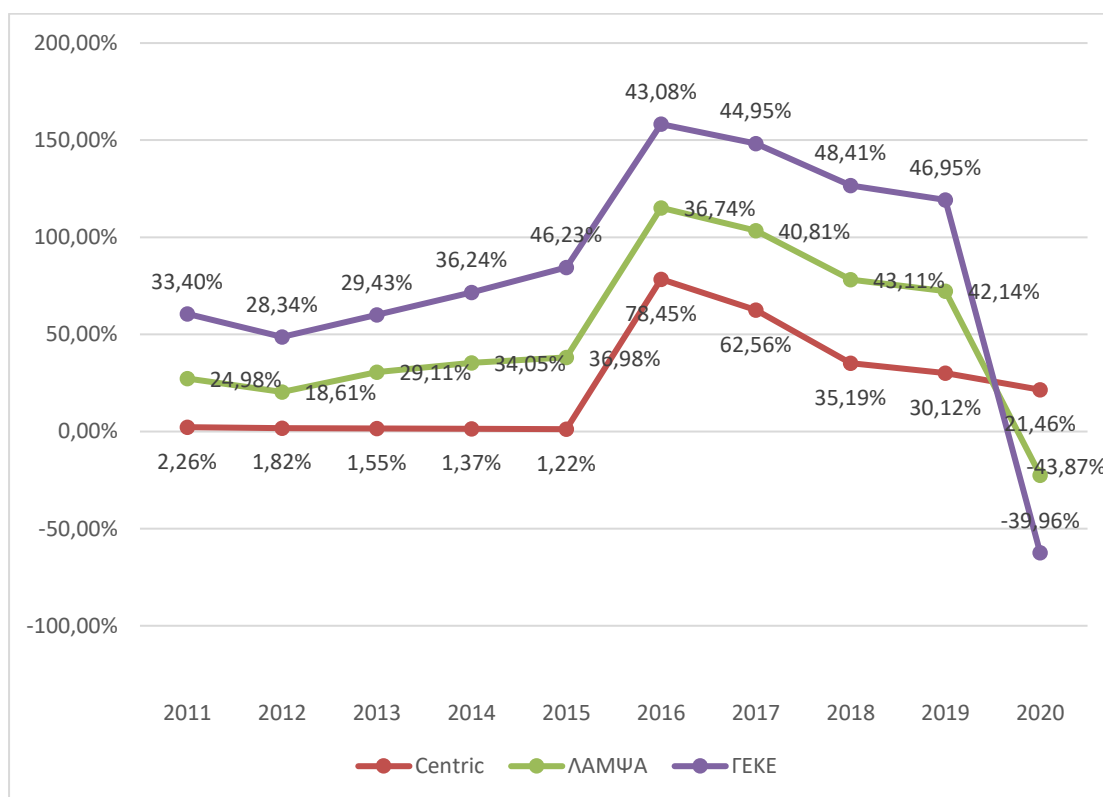
Το μεικτό περιθώριο κέρδους μετρά πόσο μεικτό κέρδος δημιουργείται για κάθε ευρώ πωλήσεων. Διαφέρει σημαντικά μεταξύ των εταιρειών σε διαφορετικούς κλάδους. Για παράδειγμα, οι εταιρείες με σημαντικά πάγια περιουσιακά στοιχεία έχουν συνήθως υψηλότερο περιθώριο μικτού κέρδους από τις εταιρείες με χαμηλά πάγια περιουσιακά στοιχεία, όπως οι εταιρείες υπηρεσιών που ανήκουν και οι εταιρείες της ανάλυσης μας.

Παρ' όλα αυτά, οι εταιρείες ΛΑΜΨΑ και ΓΕΚΕ έχουν υψηλά ποσοστά μεικτού κέρδους, καθώς το μεικτό κέρδος (πωλήσεις – κόστος πωληθέντων) εμφανίζεται υψηλό οπότε και ανεβάζει το σχετικό δείκτη.

Αντίθετα, η εταιρεία Centric παρουσιάζει μεικτά αποτελέσματα με τον δείκτη μεικτού κέρδους να είναι πολύ χαμηλά μέχρι το 2015 με τις δραστηριότητες που είχε η εταιρεία, ενώ από το 2016 το μεικτό κέρδος εκτοξεύεται από την πώληση των περιουσιακών στοιχείων και το κλείσιμο θυγατρικών εταιρειών στο εξωτερικό και την επαναδραστηριοποίηση της στον ξενοδοχειακό κλάδο.

Όπως αναφέρθηκε και για τον προηγούμενο δείκτη, για την εταιρεία Centric τα κέρδη από τις διακοπείσες δραστηριότητες διαμόρφωσαν ανάλογα τους δείκτες. Αξιοσημείωτο είναι ότι και το 2020 παρόλα τα προβλήματα από την πανδημία και την δραματική μείωση των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, οι δραστηριότητες της εταιρείας στην διαχείριση εμπορικών ακινήτων, την ενοικίαση σκαφών θαλάσσης και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι οποίες δεν είχαν επιπτώσεις από την πανδημία έδωσαν θετικά στοιχεία τουλάχιστον στο μεικτό κέρδος.

Διάγραμμα 17. Αριθμοδείκτες Μικτού Περιθωρίου Κέρδους 2011 - 2020

6.3.3 Αριθμοδείκτης Απόδοσης Ιδίων Κεφαλαίων (Return on Equity – ROE)

Πίνακας 14. Αριθμοδείκτες Απόδοσης Ιδίων Κεφαλαίων (Return on Equity – ROE)

Απόδοση ιδίων κεφαλαίων (ROE)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	M.O.
Centric	-28,20%	7,57%	6,59%	0,87%	-7,90%	-8,40%	-53,91%	18,61%	15,18%	-3,41%	-5,30%
ΛΑΜΨΑ	-3,87%	-4,89%	3,94%	-6,06%	1,51%	2,26%	9,36%	12,46%	6,81%	-19,39%	0,21%
ΓΕΚΕ	7,71%	6,39%	1,04%	-0,59%	5,45%	3,73%	5,18%	6,53%	6,97%	-3,58%	3,88%

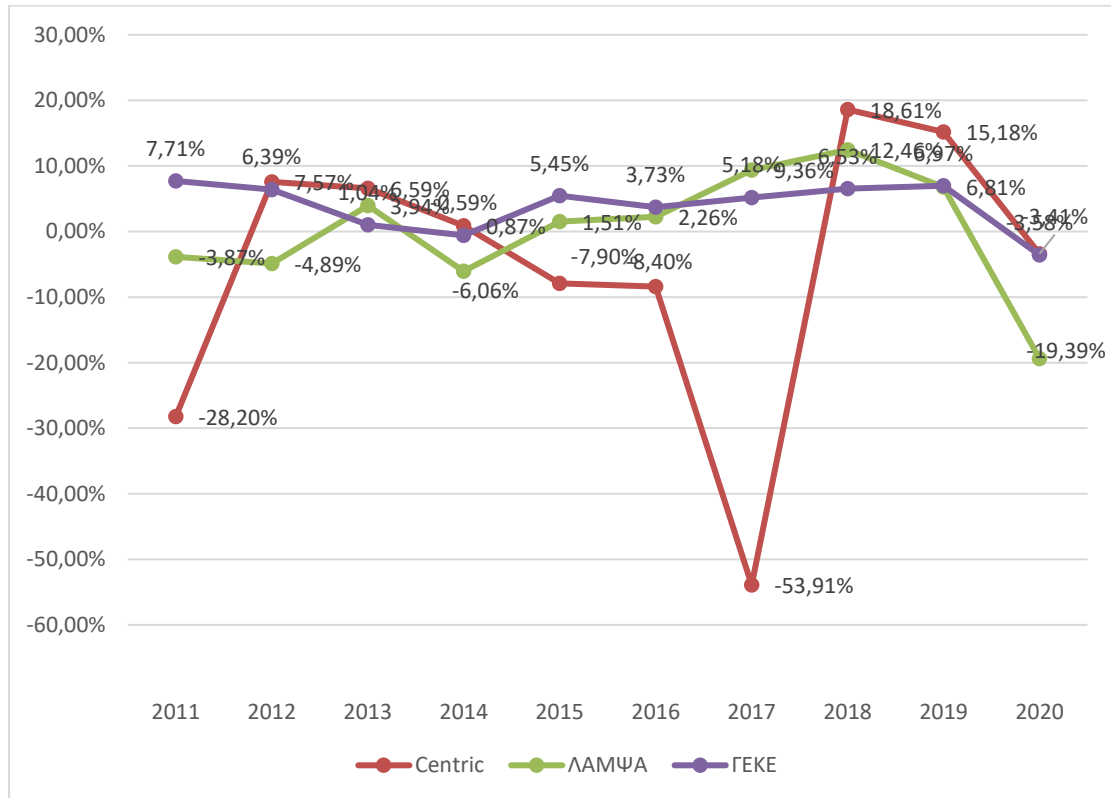
Ο δείκτης απόδοσης ιδίων κεφαλαίων ή ROE είναι ένας δείκτης κερδοφορίας που μετρά την ικανότητα μιας επιχείρησης να παράγει κέρδη από τις επενδύσεις των μετόχων της στην εταιρεία. Ο δείκτης απόδοσης ιδίων κεφαλαίων δείχνει πόσο κέρδος παράγει κάθε ευρώ (ή με οποιαδήποτε νόμισμα συναλλάσσεται η εταιρεία), των ιδίων κεφαλαίων των κοινών μετοχών.

Η εταιρεία ΓΕΚΕ έχει θετικό δείκτη όλες τις χρονιές εκτός από το 2014 αν και κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα κυρίως λόγω της της φύσης των δραστηριοτήτων που υποχρεώνει τα Ίδια Κεφάλαια και τα περιουσιακά στοιχεία να είναι αυξημένα.

Η εταιρεία ΛΑΜΨΑ έχει αρνητικό τον δείκτη ιδίων κεφαλαίων το 2011-2014, χαμηλό θετικό δείκτη το 2015-2016 αλλά αυξάνεται το 2017-2019, για να μειωθεί το 2020 λόγω πανδημίας.

Η ανομοιόμορφη πορεία του δείκτη για την Centric συνεχίζεται, καθώς όλες τις χρονιές από το 2011 έως το 2017, έχει είτε πολύ χαμηλό τον δείκτη είτε αρνητικό με κορύφωση το 2016. Αντίθετα το 2018 – 2019 ο δείκτης ανεβαίνει καθώς προσαρμόζονται στους ισολογισμούς οι δομικές αλλαγές που έγιναν στην εταιρεία την περίοδο 2016-2017.

Διάγραμμα 18. Αριθμοδείκτες Απόδοσης Ιδίων Κεφαλαίων 2011 - 2020

6.3.4 Αριθμοδείκτης απόδοσης συνολικών κεφαλαίων (ROA)

Πίνακας 15. Αριθμοδείκτες Απόδοσης συνολικών κεφαλαίων (ROA)

Απόδοση Συνολικών κεφαλαίων (ROA)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	M.O.
Centric	-23,63%	6,90%	5,97%	0,79%	-6,93%	-7,03%	-38,92%	14,27%	12,73%	-2,67%	-3,85%
ΛΑΜΨΑ	-2,02%	-2,49%	2,32%	-3,61%	0,94%	1,45%	4,80%	5,59%	2,62%	-6,03%	0,36%
ΓΕΚΕ	6,21%	5,15%	0,79%	-0,44%	3,91%	2,71%	3,72%	4,78%	5,37%	-2,79%	2,94%

Ο δείκτης ROA μετρά τα καθαρά έσοδα που παράγονται από το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού, από το σύνολο δηλαδή των κεφαλαίων που είναι τα ίδια κεφάλαια, τα κεφάλαια των μετόχων και τα ξένα κεφάλαια (δάνεια από τραπεζικά

ιδρύματα, πιστώσεις από προμηθευτές – πιστωτές). Η Απόδοση Συνολικών κεφαλαίων ROA λαμβάνει υπόψη το χρέος μιας εταιρείας, σε αντίθεση με άλλες μετρήσεις, όπως το Return on Equity (ROE).

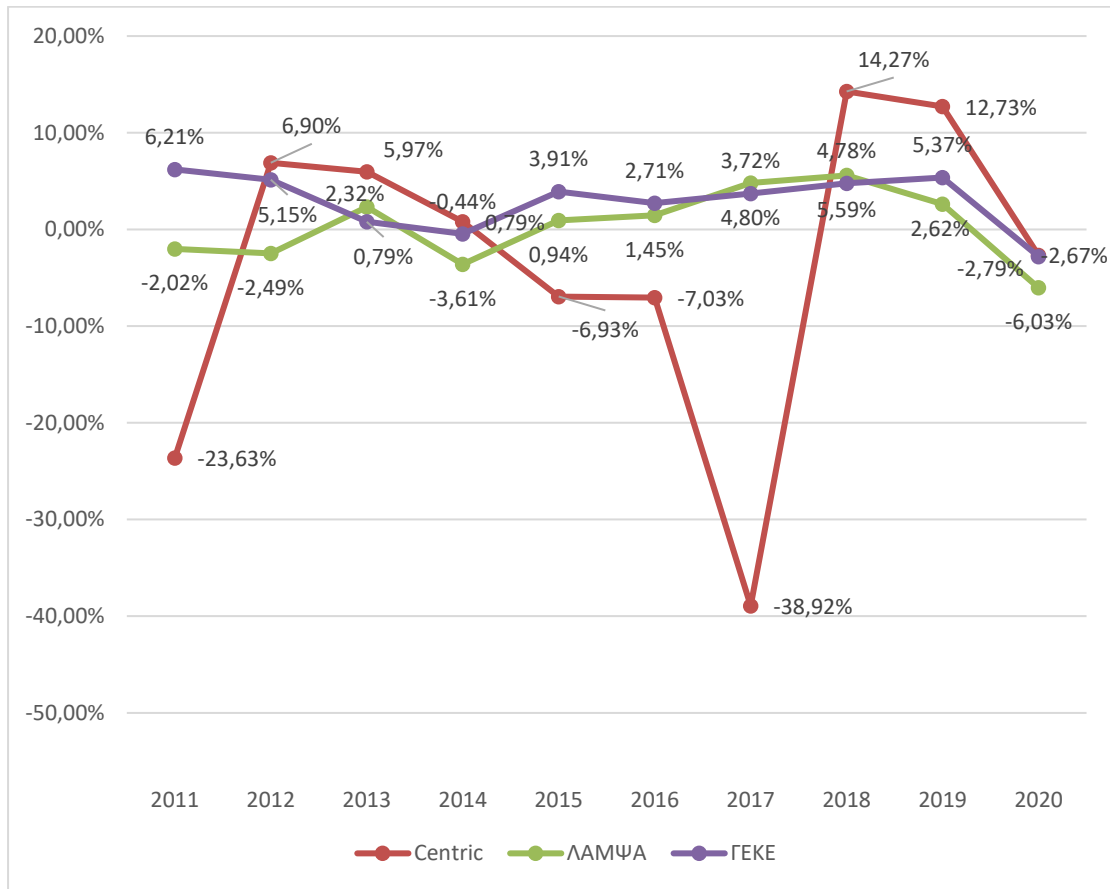
Τα ίδια στοιχεία ισχύουν και σε αυτό το δείκτη. Η εταιρεία ΓΕΚΕ αν και με χαμηλή απόδοση του δείκτη έχει θετικό πρόσημο εκτός του 2014 και φυσικά του 2020.

Η εταιρεία ΛΑΜΨΑ τα τελευταία χρόνια της ανάλυσης (2016 – 2019) αξιοποιεί το σύνολο των κεφαλαίων αποδοτικά, αν και ο Μ.Ο. του δείκτη είναι πολύ χαμηλός.

Η εταιρεία Centric δείχνει να αξιοποιεί τα συνολικά κεφάλαια της αποδοτικά το 2018 και 2019 έχοντας ολοκληρώσει την μετάταξη της στον ξενοδοχειακό κλάδο και στον κλάδο εξυπηρέτησης.

Όπως και οι άλλες εταιρείες, έχει αρνητικό δείκτη το 2020 λόγω των προβλημάτων από τους περιορισμούς για την αντιμετώπιση της πανδημίας.

Διάγραμμα 19. Αριθμοδείκτες Απόδοσης συνολικών κεφαλαίων 2011 - 2020

6.4 Συμπεράσματα ανάλυσης

Οι 3 εταιρείες που χρησιμοποιήσαμε στην έρευνα μας δραστηριοποιούνται στο χώρο του τουρισμού και ιδιαίτερα της φιλοξενίας.

Η εταιρεία **Centric**, η οποία είναι ουσιαστικά μια εταιρεία συμμετοχών και διαχείρισης εταιρειών πολλών διαφορετικών δραστηριοτήτων, έχει την πιο σύνθετη μορφή, ενώ το 2016 έκανε μια ολική αλλαγή με αλλαγή δραστηριοτήτων και κατεύθυνση πλέον στο κλάδο του τουρισμού – φιλοξενίας και ακινήτων.

Μέχρι το 2016 οι τομείς που ασχολείτο ο Όμιλος ήταν οι στρατηγικές επιχειρηματικές μονάδες οι οποίες αφορούσαν κυρίως υπηρεσίες διαδικτυακής ψυχαγωγίας, με δραστηριότητες σε Ελλάδα, Μάλτα και Αγγλία. Βασικό αντικείμενο του Ομίλου ήταν η συμμετοχή της στο μετοχικό κεφάλαιο άλλων εταιριών.

Το 2017 ο όμιλος προχώρησε σε από-επένδυση από τον κλάδο της διαδικτυακής ψυχαγωγίας και την δραστηριοποίηση σε νέους κλάδους μέσω της ίδρυσης νέων εταιριών που είναι ενεργές στο χώρο της μαζικής εστίασης και στο χώρο της εκμετάλλευσης τουριστικών ακινήτων .Ο όμιλος προχώρησε στην πώληση των περιουσιακών στοιχείων που συνδέονταν με τη δραστηριότητα της παροχής υπηρεσιών διαφήμισης, προώθησης και υποστήριξης που ασκούσαν θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου που εδρεύουν στο εξωτερικό. Η διαδικασία της πώλησης ολοκληρώθηκε το Νοέμβριο του 2017. Οι διακοπείσες αυτές δραστηριότητες έφεραν μεγάλες αλλαγές στους αντίστοιχους ισολογισμούς με τον κύκλο εργασιών να μειώνεται δραματικά κατά 90% και το μεικτό κέρδος σε αντίστοιχη μείωση 91,1%. Ωστόσο, η πώληση των περιουσιακών στοιχείων είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθεί σε εντυπωσιακά ποσοστά το μεικτό περιθώριο κέρδους (>70%), ενώ με την καταβολή του αντίστοιχου τιμήματος η CENTRIC, απόκτησε σημαντική ρευστότητα. Όπως δείχνουν και τα ταμειακά διαθέσιμα των τελευταίων ετών. Η εταιρεία το 2018 και 2019 παρουσίασε πραγματικά κέρδη μετά από 2 εξαιρετικά ζημιολύγες χρήσεις (2016 – 2017).

Η διαμορφούμενη κατάσταση και οι επιπτώσεις της πανδημίας, δημιούργησαν μειωμένο επενδυτικό ενδιαφέρον κυρίως λόγω των συσσωρευμένων ζημιών των περιόδων, κάτι που δεν της επέτρεψε να διανέμει μερίσματα.

Η εταιρεία ΛΑΜΨΑ σε όλη την χρονική περίοδο που εξετάστηκε, αντιμετώπισε την διαμορφούμενη οικονομική κατάσταση με μεικτά αποτελέσματα, ενώ από το 2017 έχει κέρδη για συνεχόμενες χρονιές μέχρι βέβαια το 2020.

Το κύριο μέρος του κύκλου εργασιών σχεδόν 80% προέρχεται από τα 2 ξενοδοχεία King George και M. Βρετάνια και ένα υπόλοιπο 20% από δραστηριότητες σε άλλα ξενοδοχεία στην Ελλάδα και την Σερβία και από θυγατρικές συμμετοχών στη Κύπρο.

Η εταιρεία εκμεταλλεύτηκε με τον καλύτερο τρόπο την άνοδο των τουριστικών εσόδων, των τουριστικών αφίξεων, της πληρότητας και της μέσης δαπάνης ανά ταξίδι στην Ελλάδα, με αποτέλεσμα το μεικτό κέρδος παρουσιάζεται διαχρονικά αυξημένο, σε υψηλά ποσοστά, παρά την παράλληλη αύξηση του κόστους πωλήσεων, η οποία όμως δεν επηρέασε τους αριθμοδείκτες.

Ο όμιλος διατηρεί χαμηλή ρευστότητα στο δείκτη μετρητών, καθώς οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις του ξεπερνούν κατά πολύ το Κυκλοφορούν Ενεργητικό. Η χορήγηση δανείου αύξησε το ποσοστό των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων, ενώ παράλληλα ο δείκτης της δανειακής επιβάρυνσης αυξάνεται, ξεπερνώντας την μονάδα και υποχρεώνοντας τον όμιλο, να κάνει εντατικότερη χρήση των Ξένων Κεφαλαίων.

Η ΓΕΚΕ έχει παρόμοια πορεία με την ΛΑΜΨΑ αν και ο όμιλος δεν κάνει χρήση δανειακών κεφαλαίων, εξυπηρετώντας μάλιστα τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του. Οι δείκτες άμεσης και ταμειακής ρευστότητας είναι πολύ πάνω από την μονάδα, ενώ το 2020, χρονιά της επιβολής των περιοριστικών μέτρων λόγω πανδημίας, η εταιρεία μπορούσε να καλύψει 7 φορές τις άμεσες υποχρεώσεις της με τα ταμειακά διαθέσιμα.

Ο όμιλος δεν έχει μακροχρόνια υποχρέωση όπως δάνειο που να τοκίζεται και επομένως ο κίνδυνος από μεταβολή επιτοκίων είναι ανύπαρκτος, γεγονός που αξιολογείται θετικά από υποψήφιους επενδυτές και εξασφαλίζει τη μακροχρόνια βιωσιμότητα του ομίλου ΓΕΚΕ.

Ο αυξημένος κύκλος εργασιών του ομίλου δίνει την δυνατότητα να καταγράφεται διαχρονικά αυξημένο το μεικτό κέρδος σε υψηλά ποσοστά, αλλά και τα καθαρά κέρδη του ομίλου που εμφανίζονται μετά το 2015 να αυξάνουν σε υψηλά ποσοστά. Επίσης η εταιρεία εισπράττει τις απαιτήσεις της σε πολύ μικρό αριθμό ημερών, αν και αυτό εξασφαλίζεται από την φύση των δραστηριοτήτων της φιλοξενίας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ένας από τους βασικούς υπο-κλάδους του Τουρισμού είναι ο ξενοδοχειακός κλάδος, ο οποίος συνδέεται άρρηκτα με την φιλοξενία. Αν και ο τομέας της φιλοξενίας δεν εξυπηρετεί μόνο την τουριστική κίνηση, αλλά γενικά τους επισκέπτες για οποιαδήποτε λόγο επιλέγουν να επισκεφτούν ένα άλλο μέρος εκτός του μόνιμου

τόπου διαμονής τους, ο τουρισμός είναι εκείνος που συνδέεται άμεσα με την φιλοξενία.

Ο κλάδος της φιλοξενίας έχει αποκτήσει αυξανόμενη σημασία για την παγκόσμια οικονομία και η πανδημία COVID-19 έχει αποκαλύψει την ευπάθεια του κλάδου. Ο κλάδος της φιλοξενίας περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό πελατών και εργαζομένων και υψηλή έκθεση τόσο σε εθνικούς όσο και διεθνείς επισκέπτες, γεγονός που αυξάνει δραματικά την πιθανότητα έκθεσης και εξάπλωσης λοιμώξεων.

Τα αυστηρά περιοριστικά μέτρα στην μετακίνηση των πολιτών την άνοιξη του 2020, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η εξάπλωση του ιού Covid-19 και η μόλυνση των ανθρώπων λόγω της μεταδοτικότητας του, από όλα τα κράτη ήταν καταλυτικά για ολόκληρη την βιομηχανία του τουρισμού, τον κλάδο της φιλοξενίας, τον κλάδο των μεταφορών, τον κλάδο της ψυχαγωγίας και των πολιτιστικών επιλογών, οδηγώντας εκατομμύρια εργαζόμενους σε αυτό τον τομέα, είτε να απολυθούν, είτε να υποχρεωθούν σε παρατεταμένη άδεια.

Ολόκληρος ο τουριστικός – ξενοδοχειακός τομέας και όλοι οι κλάδοι που εξαρτώνται από αυτόν, έχουν την ιδιαιτερότητα ότι προσφέρουν στον πελάτη ουσιαστικά μια υπηρεσία, υπηρεσία που όμως μπορεί και πρέπει να καταναλωθεί από τον ίδιο με φυσικό τρόπο. Η επίσκεψη δηλαδή σε ένα τουριστικό τόπο, η διαμονή σε ένα ξενοδοχείο, η εστίαση και η ψυχαγωγία, η επίσκεψη σε ένα πολιτιστικό οργανισμό (μουσείο, γκαλερί, κ.λπ.) έχει νόημα όταν πραγματοποιείται δια ζώσης από τον ίδιο τον καταναλωτή. Ενώ ένας καταναλωτής μπορεί να μεταθέσει την αγορά ενός προϊόντος που έχει φυσική υπόσταση (για παράδειγμα ένα κινητό τηλέφωνο, ή μια τηλεόραση κ.λπ.) σε μεταγενέστερο χρόνο και η εταιρεία που τα διαθέτει στην αγορά, να το αποθηκεύσει και να το πουλήσει στο μέλλον (διατηρώντας την αξία του ακόμη και αποθηκευμένο), για μια υπηρεσία αυτό δεν είναι δυνατόν να γίνει, καθώς δεν μπορεί να αποθηκευτεί.

Η υγειονομική κρίση που έφερε η πανδημία δημιούργησε τις πιο αρνητικές επιπτώσεις από οποιαδήποτε μορφή κρίσης, λόγω κυρίως της παγκόσμιας εξάπλωσης της και του έμφυτου φόβου των ανθρώπων για την προσωπική τους ασφάλεια και υγεία. Οι αντιλήψεις για την προσωπική και φυσική ασφάλεια επηρεάζουν τις

προθέσεις των ανθρώπων να ταξιδέψουν σε έναν προορισμό και αυτές οι αντιλήψεις τροφοδοτούνται από τα μέσα ενημέρωσης, τους φίλους και την οικογένεια και από πληροφορίες κυβερνητικών υπηρεσιών. Επίσης σύμφωνα με μελέτες οι κρίσεις που σχετίζονται με τη δημόσια υγεία, όπως οι επιδημίες, καλύπτονται πάντα από τα μέσα ενημέρωσης με αρνητικό τρόπο. Όλες οι χώρες του κόσμου επηρεάστηκαν σε μεγάλο βαθμό από την πανδημία COVID-19 και έφτασαν στο σημείο να κλείσουν μέχρι και τα σύνορα τους. Το 2020, οι ταξιδιωτικοί περιορισμοί που τέθηκαν σε ισχύ σε όλο τον κόσμο, δημιούργησαν μια οικονομική κρίση άνευ προηγουμένου. Σε πολλές χώρες ο τομέας των υπηρεσιών αποτελεί το μεγαλύτερο ποσοστό του ΑΕΠ, αλλά όπως αναφέρθηκε, ενώ πολλές παροχές από υπηρεσίες ή μέρος αυτών μπόρεσαν και πραγματοποιήθηκαν από τους εργαζόμενους από τον δικό τους χώρο, μέσω τηλεργασίας, αξιοποιώντας τα συστήματα πληροφορικής και του διαδικτύου, κάτι αντίστοιχο δεν μπορούσε να γίνει στον κλάδο του τουρισμού, των μεταφορών, της φιλοξενίας της εστίασης και της ψυχαγωγίας λόγω της απαίτησης φυσικής παρουσίας.

Καθώς η παγκόσμια οικονομία κινείται από μια μεταποιητική οικονομία προς μια οικονομία υπηρεσιών, η υπερβολική εξάρτηση από τα έσοδα από τη βιομηχανία φιλοξενίας και γενικά του τουρισμού μπορεί να είναι καταστροφική, καθώς τα χαμένα έσοδα συμβάλλουν σε μια πτωτική οικονομική τάση και στην αύξηση της ανεργίας. Το παράδειγμα δυστυχώς της Ελλάδας είναι χαρακτηριστικό, καθώς η Τουριστική βιομηχανία και ο κλάδος της φιλοξενίας και εστίασης αποτελούν κατά κάποιο τρόπο την «βαριά βιομηχανία» της χώρας.

Αξίζει να τονισθεί ότι η Ελλάδα διέρχεται μια παρατεταμένη οικονομική κρίση που ξεκίνησε από το 2010 με μεγάλη μείωση των εισοδημάτων των νοικοκυριών, υψηλή ανεργία, μείωση της κατανάλωσης που συνέβαλλαν στην δραματική πτώση του ΑΕΠ της χώρας τουλάχιστον κατά 25%. Αν και τα τελευταία χρόνια, από το 2014-2015 ο τουρισμός εκτόξευσε τα έσοδα για την χώρα, καθώς το 2019 επιτεύχθηκε ιστορικό ρεκόρ επισκεψιμότητας με 34 σχεδόν εκατομμύρια επισκέπτες – τουρίστες (τριπλάσιος αριθμός από τους μόνιμους κατοίκους) και ξεκίνησαν μια σειρά από έργα υποδομών και ενεργειών για την αύξηση του μέσου ποσού που ξοδεύουν οι τουρίστες κατά την διαμονή τους, οι επιπτώσεις από την πανδημία είναι καταλυτικές σε όλο το

οικονομικό περιβάλλον, καθώς πολλοί κλάδοι στην Ελλάδα, ειδικά σε ορισμένες περιοχές στηρίζονται σε μεγάλο βαθμό στον τουρισμό.

Τα στοιχεία αυτά είναι παρόμοια στις περισσότερες χώρες του κόσμου που τα τελευταία χρόνια ανέπτυξαν το κλάδο φιλοξενίας. Να σημειωθεί ότι ο κλάδος φιλοξενίας δεν εξαρτάται μόνο από τον τουρισμό, αλλά από την συνολική επισκεψιμότητα που έχει ένα κράτος, κάτι που έχει σχέση με την εν γένει πολιτική του κάθε κράτους, την γεωπολιτική κατάσταση που επικρατεί στην ευρεία περιοχή (ασφάλεια, σταθερότητα, επίπεδα υγείας, μεταφορές, διαδίκτυο), τις υποδομές που διαθέτει και τις επαγγελματικές επιλογές που διατίθενται. Για παράδειγμα σε μερικά κράτη είναι ανεπτυγμένος ο συνεδριακός και ο εκθεσιακός τουρισμός, καθώς τα βιομηχανικά κράτη διοργανώνουν μεγάλες εκθέσεις και εκπαιδεύσεις, ή σε άλλα μέρη είναι αυξημένοι διάφοροι τομείς του τουρισμού, όπως ο περιηγητικός και θρησκευτικός τουρισμός, αλλά και επαγγελματικές – επιχειρηματικές επισκέψεις που αναφέρθηκαν πιο πάνω.

Τα στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού δείχνουν ότι τα ταξίδια και ο τουρισμός μαζί με τους συναφείς κλάδους που δραστηριοποιούνται γύρω από αυτόν, συμβάλλουν στο 10,4% του παγκόσμιου ΑΕΠ και σε 320 εκατομμύρια θέσεις εργασίας και είναι υπεύθυνα για τη δημιουργία μίας στις πέντε νέες θέσεις εργασίας και, για οκτώ διαδοχικά χρόνια, έχει ξεπεράσει την ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας».

Όπως γίνεται αντιληπτό, η βιομηχανία του Τουρισμού – φιλοξενίας – ταξιδιών και των κλάδων γύρω από αυτά, διέρχεται την μεγαλύτερη μείωση εσόδων στην Ιστορία και ίσως την μεγαλύτερη μείωση από κάθε άλλο κλάδο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2020 – 2019 CENTRIC

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

Ποσά σε €	Σημείωση	Έτος		Επίσια	
		31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Περιουσιακά στοιχεία					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ιδιοχρησιμοποιήσιμα ενσώματα πάγια στοιχεία	3.3	7.411.482,49	6.623.756,72	1.106.899,81	1.377.068,75
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	3.4	1.151.693,78	1.318.691,83	77.572,60	121.553,97
Επενδυτικά ακίνητα	3.5	1.840.774,15	1.906.700,28	0,00	0,00
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	3.6	26.812,44	34.985,17	2.827,60	3.714,68
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	3.7	0,00	0,00	20.309.083,23	18.571.858,23
Μακροπρόθεσμα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	3.8	1.558.047,38	1.563.313,91	2.710.905,15	2.050.808,90
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		11.988.810,24	11.447.447,91	24.207.288,39	22.125.004,53
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	3.9	14.581,71	20.239,68	0,00	0,00
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	3.10	1.569.846,04	2.977.380,03	189.795,45	183.911,53
Προκαταβολές και λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία	3.11	17.356.745,59	6.616.592,98	17.342.974,59	4.079.052,23
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	3.13	7.554.682,56	15.779.889,16	4.978.787,91	493.238,01
Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού	3.12	46.434,48	39.765,60	21.666,00	24.321,58
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		26.542.290,38	25.433.867,45	22.533.223,95	4.780.523,35
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		38.531.100,62	36.881.315,36	46.740.512,34	26.905.527,88
Ίδια κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	3.14	36.404.570,16	36.404.570,16	36.404.570,16	36.404.570,16
Υπόλοιπο έργο έκδοσης	3.14	11.916.735,85	11.916.735,85	11.916.735,85	11.916.735,85
Ίδιες μετοχές	3.14	-2.126.550,69	-2.126.550,69	-2.126.550,69	-2.126.550,69
Συν/κές διαφ. οικονομικών εκμεταλλεύσεων εξ/μτ.	3.14	-295,02	-295,02	0,00	0,00
Αποθεματικά	3.14	15.972.162,76	15.193.262,79	15.972.042,15	15.193.142,18
Συμμετοχικά κέρδη (ζημιές)		-32.022.684,35	-30.637.268,02	-39.005.706,57	-39.284.155,43
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής		30.143.938,71	30.750.455,07	23.161.090,90	22.103.742,07
Δικαιώματα που δεν ασκούν έλεγχο		64.510,23	192.309,19	0,00	0,00
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		30.208.448,94	30.942.764,26	23.161.090,90	22.103.742,07
Υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	3.16	5.593.526,28	3.245.774,56	3.695.443,28	966.022,56
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	3.16	1.187.647,46	1.279.359,31	34.510,81	65.597,99
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	3.18	62.274,34	126.118,73	11.292,34	57.402,73
Υποχρεώσεις παροχών αποχρήσεως	3.15	54.493,66	41.438,77	47.371,00	37.496,00
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	3.17	201.400,97	1.600,00	1.600,00	3.472.781,12
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		7.099.342,71	4.694.291,37	3.790.217,43	4.599.300,40
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	3.19	545.823,34	844.986,45	19.655.165,85	75.678,17
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	3.16	381.662,00	122.076,69	0,00	0,00
Τρίγων μερίδιο των μακροπρόθεσμων δανείων	3.16	86.087,68	84.595,38	86.087,68	84.595,38
Τρίγων μερίδιο υποχρεώσεων από μισθώσεις	3.16	91.711,85	93.768,02	31.087,18	37.678,52
Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού	3.20	118.024,10	98.833,19	16.863,30	4.533,34
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		1.223.308,97	1.244.259,73	19.789.204,01	202.485,41
Σύνολο υποχρεώσεων		8.322.651,68	5.938.551,10	23.579.421,44	4.801.785,81
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		38.531.100,62	36.881.315,36	46.740.512,34	26.905.527,88

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ CENTRIC 2020 - 2019

Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Συνολικού Εισοδήματος

Ποσά σε €	Σημείωση	Όμιλος		Εταιρεία	
		01.01 -	01.01 -	01.01 -	01.01 -
		31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Εσοδα	3.22	2.568.532,94	4.234.428,03	0,00	0,00
Κόστος πωληθένων	3.22	-2.017.397,01	-2.958.856,61	0,00	0,00
Μικτό αποτέλεσμα		551.135,94	1.275.571,42	0,00	0,00
Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	3.23	168.567,79	73.173,54	101.256,07	51.323,36
Έξοδα διαθέσεως	3.22	-342.267,53	-501.601,52	0,00	0,00
Έξοδα διοικήσεως	3.22	-1.716.978,47	-2.174.427,25	-1.020.212,73	-974.912,08
Άλλα έξοδα εκμεταλλεύσεως	3.23	-164.116,54	-297.328,87	-116.108,23	-20.872,37
Αποτελέσματα εκμετάλλευσής		-1.503.658,81	-1.624.612,68	-1.035.064,89	-944.461,09
Κόστος χρηματοοικονομικά	3.24	-186.901,66	-87.893,43	-135.697,43	-19.702,24
Λοιπά χρηματοοικονομικά και επενδυτικά αποτελέσματα	3.12	628.429,59	101.800,72	2.192.475,59	371.357,63
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων		-1.062.130,88	-1.610.705,39	1.021.713,27	-592.805,70
Φόρος εισοδήματος	3.21	32.370,40	-183.381,24	44.100,40	-56.309,57
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου μετά από φόρους από συνεχιζόμενη δραστηριότητα		-1.029.760,48	-1.794.086,63	1.065.813,67	-649.115,27
Καθαρό κέρδος από διακοπή δραστηριότητας	3.2	0,00	6.490.510,00	0,00	0,00
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου μετά από φόρους		-1.029.760,48	4.696.423,37	1.065.813,67	-649.115,27
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου κατατιμούνται:					
Στους υδωκίτες της μητρικής		-1.018.289,76	4.732.453,11	1.065.813,67	-649.115,27
Σε δικαιώματα που δεν ασκούν έλεγχο		-11.470,72	-36.029,74	0,00	0,00
Βασικά κέρδη / (ζημιές) ανά μετοχή	3.26	-0,0101	0,0468	0,0105	-0,0064
Αποσβέσεις		720.390,74	604.737,66	120.166,90	111.465,51
EBITDA		-783.268,07	-1.019.875,02	-914.897,99	-832.995,58

Ποσά σε €	Σημείωση	Όμιλος		Εταιρεία	
		01.01 -	01.01 -	01.01 -	01.01 -
		31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου μετά από φόρους		-1.029.760,48	4.696.423,37	1.065.813,67	-649.115,27
Λοιπά συνολικά εισοδήματα					
Ποσότητα τα οποία δεν θα ανατιμολογηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων					
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημιές) από αναγνώριση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εόδου από την υπεραξία		-2.188,32	-2.976,12	-2.188,32	-2.796,12
Φόρος εισοδήματος που αναλογεί στα στοιχεία τα οποία δεν θα ανατιμολογηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων		-1.009,99	-2.093,16	-1.009,99	-2.093,16
Ποσότητα τα οποία θα ανατιμολογηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων					
Κέρδη / (ζημιές) αποτίμησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων		-23.517,98	14.794,00	-5.266,53	14.794,00
Λοιπά συνολικά έσοδα για την περίοδο μετά από φόρους		-26.716,29	9.904,72	-8.464,84	9.904,72
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα για την περίοδο μετά από φόρους		-1.056.476,77	4.706.328,10	1.057.348,83	-639.210,56
Τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου κατατιμούνται:					
Στους υδωκίτες της μητρικής		-1.045.006,05	4.742.357,84	1.057.348,83	-639.210,56
Σε δικαιώματα που δεν ασκούν έλεγχο		-11.470,72	-36.029,74	0,00	0,00

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Ποσά σε χιλ. €	Σημ	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
		31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
Μη κυκλοφοριακά Στοιχεία Ενεργητικού					
Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	5.2	231.698	221.832	139.801	148.383
Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	5.3	359	284	177	145
Υπεραξία	5.5	3.476	3.476		
Επενδύσεις σε θυγατρικές	5.4	-	-	27.865	35.526
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	5.6	164	2.518	14.131	382
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	5.14	6.332	2.260	8.818	5.580
Σύνολο		242.029	230.371	190.792	190.016
Κυκλοφοριακά Περιουσιακά Στοιχεία Ενεργητικού					
Αποθέματα	5.7	1.347	1.645	996	1.285
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	5.8	735	2.014	600	1.740
Λοιπές Απαιτήσεις	5.8	5.237	4.352	726	3.326
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	5.9	24.215	25.885	20.856	11.253
Σύνολο		31.534	33.896	23.177	17.604
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων Ενεργητικού		273.563	264.266	213.969	207.619
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό Κεφάλαιο		23.928	23.928	23.928	23.928
Διαφορά Υπέρ το Άρτιο		38.641	38.641	38.641	38.641
Αποθεματικά		11.158	5.455	(458)	(6.161)
Ίδιες Μετοχές		(3.631)	(3.631)		
Κέρδη/ Ζημιές εις νέον		14.948	37.334	1.915	20.586
Ίδια Κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής		85.044	101.728	64.026	76.993
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-	-		
Σύνολο Ίδιων Κεφαλαίων		85.044	101.728	64.026	76.993
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	5.11	4.136	3.796	4.055	3.708
Μακροπρόθεσμες Δανειακές υποχρεώσεις	5.12	121.800	98.667	113.044	96.507
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις Μισθώσεων	5.13	23.565	23.354	(0)	41.864
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	5.14	2.282	2.785		
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	5.15	1.292	1.747	1.272	1.727
Μακροπρόθεσμες Συμβατικές Υποχρεώσεις		719	402	719	402
Λοιπές Προβλέψεις	5.16	1.245	2.005	71	831
Σύνολο		155.041	132.756	119.161	103.216
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	5.17	2.928	4.974	2.166	4.262
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος	5.18	0	1.278	-	1.168
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	5.12	11.440	6.240	10.900	5.700
Βραχυπρόθεσμο τμήμα ομολογιακών και τραπεζικών δανείων	5.12	5.585	4.916	5.585	4.916
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις Μισθώσεων	5.13	170	68	42	64
Λοιπές υποχρεώσεις	5.19	9.160	9.234	8.023	8.444
Βραχυπρόθεσμες Συμβατικές Υποχρεώσεις	5.19	4.194	3.073	4.066	2.856
Σύνολο		33.478	29.783	30.783	27.410
Σύνολο Υποχρεώσεων		188.518	162.539	149.943	130.626
Σύνολο Ίδιων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		273.563	264.266	213.969	207.619

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΛΑΜΨΑ 2020 – 2019

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

Ποσά σε χιλ. €	Σημ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
		1/1- 31/12/2020	1/1- 31/12/2019	1/1- 31/12/2020	1/1- 31/12/2019
Πωλήσεις	5.20	17.735	77.815	12.789	65.075
Κόστος Πωληθέντων	5.20	(25.516)	(45.025)	(17.239)	(36.006)
Μικτό Κέρδος		(7.781)	32.790	(4.450)	29.069
Έξοδα Διάθεσης	5.20	(1.893)	(6.646)	(1.467)	(5.878)
Έξοδα Διοίκησης	5.20	(7.692)	(12.987)	(6.634)	(11.280)
Άλλα Έσοδα	5.20	2.989	1.586	2.401	1.373
Άλλα Έξοδα	5.20	(515)	(636)	(154)	(199)
Κέρδη Εκμετάλλευσης		(14.892)	14.108	(10.304)	13.085
Χρηματοοικονομικό κόστος	5.21	(4.403)	(3.420)	(3.975)	(3.354)
Χρηματοοικονομικό έσοδο	5.21	13	79	167	44
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	5.21	166	(68)	212	(76)
Αποτελέσματα (Ζημιές) / αναστροφή αποτίμησης συμμετοχών	5.4	-	-	(2.040)	2.050
Αποτέλεσμα (Ζημιές) από απομειώσεις παγίων	5.2	(1.877)	0	0	0
Κέρδη / (Ζημιές) προ Φόρων		(20.993)	10.700	(15.940)	11.749
Φόρος Εισοδήματος	5.22	4.499	(3.769)	3.162	(3.582)
Καθαρά Κέρδη / (Ζημιές) περιόδου		(16.494)	6.931	(12.778)	8.166
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα που δεν αναξινομούνται Στην κατάσταση αποτίμων σε μεταγενέστερες περιόδους					
Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων		(250)	(327)	(250)	(327)
Επίδραση φόρου επί του αποθεματικού αναλογιστικών αποτελεσμάτων		60	78	60	78
Επίδραση φόρου επί του αποθεματικού αναλογιστικών αποτελεσμάτων λόγω αλλαγής φορ. Συντελεστή		-	(6)	-	(6)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου μετά φόρων		(190)	(255)	(190)	(255)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα Περιόδου		(16.683)	6.677	(12.968)	7.912
Κέρδη περιόδου αποδιδόμενα σε :					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		(16.494)	6.931	(12.778)	8.166
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-	-	-	-
		(16.494)	6.931	(12.778)	8.166
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα Περιόδου αποδιδόμενα σε:					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		(16.683)	6.677	(12.968)	7.912
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-	-	-	-
		(16.683)	6.677	(12.968)	7.912
Κέρδη ανά Μετοχή για κέρδη αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής					
Βασικά σε €	5.23	-0,7720	0,3244	-0,5981	0,3823

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	1/1- 31/12/2020	1/1- 31/12/2019	1/1- 31/12/2020	1/1- 31/12/2019
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	(14.892)	14.108	(10.304)	13.085
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	(5.194)	23.085	(3.706)	19.649

Κατάσταση οικονομικής θέσης

	Σημ.	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2020	31/12/2019
Ενεργητικό			
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού			
Ενώματα πάγια	8.3	55.032.186	54.896.565
Αύλα περιουσιακά στοιχεία	8.4	8.418	15.349
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	8.5	5.576	5.576
		55.046.180	54.917.490
Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού			
Αποθέματα	8.6	69.206	118.801
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	8.7	135.523	381.301
Λοιπές απαιτήσεις	8.8	536.922	1.528.101
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	8.9	4.229.063	6.978.199
		4.970.714	9.006.403
Σύνολο Ενεργητικού		60.016.893	63.923.893
Ίδια Κεφάλαια & Υποχρεώσεις			
Ίδια Κεφάλαια			
Μετοχικό κεφάλαιο	8.10	2.525.625	2.525.625
Υπέρ το άρτιο	8.11	61.581	61.581
Διαφορές αναπροσαρμογής	8.12	37.357.325	37.357.325
Λοιπά αποθεματικά	8.12	4.782.513	4.782.513
Αποτελέσματα εις νέο		1.986.073	4.456.863
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		46.713.117	49.183.907
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	8.13	11.670.947	11.752.779
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	8.14	176.736	175.648
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	8.15	380.531	
Επιχορηγήσεις	8.16	16.182	20.433
Προβλέψεις	8.17	387.139	387.139
Σύνολο Μακροπροθέσμων Υποχρεώσεων		12.631.535	12.335.999
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	8.18	486.813	705.370
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	8.19	42.410	1.277.004
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	8.20	143.019	421.614
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		672.242	2.403.988
Σύνολο Υποχρεώσεων		13.303.777	14.739.986
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		60.016.893	63.923.893

Κατάσταση συνολικών εσόδων

Σημ.	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	01/01-31/12/2020	01/01-31/12/2019	
	Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	
Κύκλος εργασιών	8.21	2.459.535	12.277.176
Κόστος πωληθέντων	8.22	(3.442.249)	(6.512.692)
Μικτό κέρδος		(982.714)	5.764.484
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	8.23	157.828	194.580
Έξοδα διάθεσης	8.22	(100.722)	(269.995)
Έξοδα διοίκησης	8.22	(802.876)	(1.019.811)
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	8.23	(9.215)	(15.261)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		(1.737.698)	4.653.998
Χρηματοοικονομικά έσοδα	8.24	12.331	36.004
Χρηματοοικονομικά έξοδα	8.24	(31.594)	(106.509)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων		(1.756.961)	4.583.492
Φόρος εισοδήματος	8.24	82.821	(1.153.033)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) χρήσης		(1.674.140)	3.430.459
<i>Κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά</i>	8.25	<i>(0,1989)</i>	<i>0,4075</i>
Μέσος σταθμικός αριθμός μετοχών, βασικός και αμβλυμμένος			
<i>Σταθμισμένος μέσος όρος κοινών μετοχών</i>		<i>8.418.750</i>	<i>8.418.750</i>
Κέρδη/(ζημιές) μετά φόρων χρήσης		(1.674.140)	3.430.459
Λοιπά συνολικά εισοδήματα:			
Λοιπά συνολικά εισοδήματα που δεν μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους:			
<i>Υποχρέωση παραχών προσωπικού - αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)</i>	8.14	4.121	3.127
<i>Φόρος εισοδήματος που αντιστοιχεί</i>		(989)	(750)
		3.132	2.377
Λοιπά στοιχεία συνολικού εισοδήματος που ενδέχεται να μεταφερθούν στα αποτελέσματα σε μελλοντικές περιόδους			
<i>Επίδραση από επανεκτίμηση ακινήτων</i>			
<i>Αναβαλλόμενοι φόροι αποθεματικού εύλογης αξίας (αλλαγή φορολογικού συντελεστή)</i>	8.12	0	2.003.426
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα για την χρήση μετά από φόρους		(1.671.009)	5.436.261
Αποτελέσματα πρό φόρων χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων		(738.748)	5.570.119

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία

Αποστόλου, Α. (2015). *Ανάλυση Λογιστικών – Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων*. Αθήνα: Σύνδεσμος ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών.

ΓΕΚΕ, (2021). *Ετήσια Οικονομική Έκθεση της Χρήσης 1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2020*. Αθήνα: ΓΕΚΕ.

Δημητράς, Α. & Βρέντζου, Ε. (2015). *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα*. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών.

Ινστιτούτο ΣΕΤΕ, (2021). *Ειδική έκδοση. Απολογισμός 2020*. Αθήνα: INSETE

Λάμψα, (2021). *ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020*. Αθήνα: Λάμψα Α.Ε.

Νούλας, Α. (2020). *Χρηματοοικονομική διοίκηση: Επενδυτικές και Χρηματοδοτικές Αποφάσεις*. Αθήνα: Τζιόλας

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

Alexander, D., Britton, A., & Jorissen, A. (2020). *International Financial Report Analysis*. UK: Cengage Learning EMEA.

Alexander, J. (2018). *Financial Planning & Analysis and Performance Management*. USA: John Wiley & Sons.

Centric, (2021). *Ετήσια Οικονομική Έκθεση της περιόδου από 1η Ιανουαρίου 2020 έως 31 Δεκεμβρίου 2020*. Αθήνα.

Davidson, W. (2020). *Financial Statement Analysis. Basis for Management Advice*. USA: Wiley.

Hadaway, N. (2013). *The golden age of air travel*. USA: Shire.

Horngren, C., Bhimani, A., Datar, S. & Rajan, M. (2019). *Management & cost accounting*. USA: Pearson education limited.

Lessambo, F. (2018). *Financial Statements. Analysis and Reporting*. Switzerland: Springer International Publishing.

Pirie, G. (2009). *Incidental tourism: British Imperial air travel in the 1930s*. Journal of Tourism History.

Rist M, Pizzica, A. (2015). *Financial Ratios for Executives. How to Assess Company Strength, Fix Problems, and Make Better Decisions*. U.S.A. Apress.

River, C., (2020). *Trade in the Ancient World. The History and Legacy of Trade in Europe, the Near East, and Africa during Antiquity*. USA: Charles River Editors

Spiteri, S. (2020). *Financial Accounting. From Its Basics to Financial Reporting and Analysis*. USA: Cambridge Scholars Publishing.

Διαδίκτυο

<https://www.unwto.org/glossary-tourism-terms> tourism, (Ανάκτηση, 10.9.2021)

<https://digitallibrary.un.org/record/723571> United Nations Conference on International Travel and Tourism, Rome, 21 August-5 September 1963: recommendations on international travel and tourism, (Ανάκτηση, 10.9.2021)

<https://thetourismsociety.com/> Tourism Society, (Ανάκτηση, 10.9.2021)

<https://cs.mcgill.ca/~rwest/wikispeedia/wpcd/wp/t/Tourism.htm> Tourism, (Ανάκτηση, 10.9.2021)

<https://timeandnavigation.si.edu/navigating-air/challenges/flying-boats-cross-seas> Flying Boats Cross the Seas, (πρόσβαση 11.9.2021).

<https://www.unwto.org/news/2020-worst-year-in-tourism-history-with-1-billion-fewer-international-arrivals> 2020: worst year in tourism history with 1 billion fewer international arrivals, (πρόσβαση 13.9.2021).

[https://www.who.int/publications/m/item/covid-19-public-health-emergency-of-international-concern-\(pheic\)-global-research-and-innovation-forum](https://www.who.int/publications/m/item/covid-19-public-health-emergency-of-international-concern-(pheic)-global-research-and-innovation-forum) COVID-19 Public Health Emergency of International Concern (PHEIC) Global research and innovation

forum, (Πρόσβαση 15.9.2021).